

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ**

**ANKARA'DAKİ KENT MEYDANLARININ KENT ESTETİĞİ VE
FONKSİYON AÇISINDAN İRDELENMESİ**

Ezgi URSAVAŞ

**FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANSTEZİ**

AĞUSTOS 2023

ANTALYA

**T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**ANKARA'DAKİ KENT MEYDANLARININ KENT ESTETİĞİ VE
FONKSİYON AÇISINDAN İRDELENMESİ**

**Ezgi URSAVAŞ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANSTEZİ**

AĞUSTOS 2023

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ANKARA'DAKİ KENT MEYDANLARININ KENT ESTETİĞİ VE
FONKSİYON AÇISINDAN İRDELENMESİ

Ezgi URSAVAŞ
PEYZAJ MİMARLIĞI
ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANSTEZİ

Bu tez 25/07/2023 tarihinde jüri tarafından Oybirliği/Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN

Doç. Dr. Ahmet BENLİYAY

Prof. Dr. Öner DEMİREL

ÖZET

ANKARA'DAKİ KENT MEYDANLARININ KENT ESTETİĞİ VE FONKSİYON AÇISINDAN İRDELENMESİ

EZGİ URSAVAŞ

Yüksek Lisans Tezi, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN

Ağustos 2023; 135

Çalışma alanı Ankara Ulus Meydanı, Kızılay Meydanı ve Anadolu (Tandoğan) Meydanları'dır. Yapılan çalışmada kent, meydan, kent meydanlarının araştırılması ve belirlenen ölçütlerle ortaya konması, tezin ana şemasını oluşturmaktadır.

Çalışma kapsamında; Ulus, Kızılay ve Tandoğan Meydanları ve çevresi için tasarlanan planlardan faydalanarak gelişim ve değişimler saptanmıştır. Bu alanlar 'Mekânsal Kalite Parametreleri' yardımı ile analiz edilmiştir. Mekânsal kalite; tasarımda ayırt edilen, göze batan farklılıklar olarak ele alınmıştır (Rapoport 1977).

Yapılan araştırma ve anket çalışmaları ile kent meydanları analiz edilip, geçmişten günümüze kent meydanlarındaki değişim ortaya koyulmuştur. Bu alanların kullanım sıklıkları, bilinirliği, tercih edilme sebepleri, konforu, kullanıcı statüleri ve odak noktaları ve kullanıcıların geçiş noktaları belirlenmiştir. Kent meydanlarını daha canlı, estetik, işlevsel ve kaliteli vakit geçirebilecekleri mekanlar haline getirmek bu tezin amaç çerçevesi içindedir. Anketler SPSS 20.0 (Statistical Package For Social Science) yazılımına kodlanarak girilmesinin sonrasında, işlevsel kalite, estetik kalite ve yapım kalitesi analizlerinin yardımı ile ankete katılan insanların genel profilleri ve anket sorularına verdikleri cevaplar analiz edilmeye çalışılmıştır.

Sonuç olarak alınan değerler toplanarak, en yüksek değer mekânsal kalite bağlamında istenen özelliklere en yakın düzeni göstermektedir. Bulunan değerler ile kalite parametreleri ortaya konulmuştur ve kentin imgelerinin halk tarafından estetik değerleri, kalitesi ve işlevselliği belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Ankara, Kent estetiği, Kent meydanı, Meydan

JÜRİ: Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN

Doç. Dr. Ahmet BENLİYAY

Prof. Dr. Öner DEMİREL

ABSTRACT

EXAMINATION OF CITY SQUARE IN ANKARA IN TERMS OF URBAN AESTHETICS AND FUNCTION

EZGİ URSAVAŞ

Master Thesis, Landscape Architecture Department

Supervisor: Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN

August 2023; 135

The study area is Ankara Ulus Square, Kızılay Square and Anadolu (Tandoğan) Squares. In this study, researching the city, square, city squares and revealing them with the determined criteria constitute the main scheme of the thesis.

Scope of work; Developments and changes were determined by making use of the plans designed for Ulus, Kızılay and Tandoğan Squares and their surroundings. These areas were analyzed with the help of 'Spatial Quality Parameters'. spatial quality; are considered as glaring differences in design (Rapoport 1977).

With the research and survey studies, the city squares were analyzed and the change in the city squares from the past to the present has been revealed. The frequency of use, awareness, reasons for preference, comfort, user status and focal points of these areas, and transition points of users have been determined. It is within the scope of this thesis to make city squares more lively, aesthetic, functional and places where they can spend quality time. After the questionnaires were coded into SPSS 20.0 (Statistical Package For Social Science) software, with the help of functional quality, aesthetic quality and construction quality analyzes, the general profiles of the people participating in the questionnaire and their answers to the questionnaire were analyzed.

As a result, the values obtained are summed, and the highest value shows the order closest to the desired characteristics in the context of spatial quality. The found values and quality parameters were revealed and the aesthetic values, quality and functionality of the images of the city were determined by the public.

KEYWORDS: Ankara, Urban aesthetics, City square, Square

COMMITTEE: Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN

Doç. Dr. Ahmet BENLİYAY

Prof. Dr. Öner DEMİREL

ÖNSÖZ

Kent meydanları; kent tasarımının büyük ve önemli bir parçasıdır. Ancak bizim ülkemizde Cumhuriyet döneminden sonra planlamalar da yer almıştır. Avrupa da ki kent meydanı tarihleri yüzyıllar öncesine dayanırken Türkiye’de idari binaların önünde boş kalan alanlar olarak nitelendirilmektedir. Zaman içerisinde var olan meydanlar da yolların kesişim noktalarından oluştuğu için trafik meydanlarına dönüşmüştür.

Kent meydanları sosyalleşmenin sağlandığı önemli mekanlardır. Ancak günümüzde bu meydanların yerini alışveriş merkezleri almıştır.

Ankara’da bulunan Ulus, Kızılay ve Anadolu Meydanları Ankara’nın önemli noktalarıdır. Ankara da ki ilk yerleşim yerlerinden olan Ulus ve Kızılay Meydanlarını anlatırken Ankara kentinin de tarihine değinmiş bulunmaktayım. Bu tezde bu üç meydanların işlevsel, estetik ve yapım kalitesi incelenmiş ve bu durumlar karşılaştırılmıştır.

‘Ankara’daki Kent Meydanlarının Kent Estetiği Ve Fonksiyon Açısından İrdelenmesi’ konulu yüksek lisans tezimin ilerlemesinde bana yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN’a, Prof. Dr. Öner Demirel ve her konuda bana destek olan değerli eşim Harun URSAVAŞ’a katkılarından dolayı teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
AKADEMİK BEYAN	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	vii
ÇİZELGELER DİZİNİ	xi
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK TARAMASI	3
2.1.Kent Meydanları, Kent ve Kent Estetiği ile İlgili Kuramsal Bilgiler.....	3
2.1.1. Kent Kavramı.....	3
2.1.2.Meydan Kavramı	3
2.1.3. Meydanın İşlevleri	6
2.1.4. Meydanın Düzenlenme İlkeleri	7
2.2. KENT MEYDANLARININ TARİHSEL SÜRECİ.....	8
2.2.1. ANTİK ÇAĞ	8
2.2.2. ORTA ÇAĞ	8
2.2.3. ORTA ÇAĞDAN 20. YÜZYILA.....	10
2.2.4. Modern Dönemde Meydanlar	11
2.3. Türkiye ve Avrupa'dan Belirgin Kent Meydanları Örnekleri.....	12
2.3.1. Taksim Meydanı, İstanbul	12
2.3.2. Konak Meydanı, İzmir.....	13
2.3.3. Orhangazi Meydanı, Bursa	14
2.3.4. Mevlana Meydanı, Konya	15
2.3.5. Cumhuriyet Meydanı, Antalya	16
2.3.6. San Pietro Meydanı, Roma	17
2.3.7. Kızıl Meydan, Moskova	19
2.3.8. Signoria Meydanı, Floransa.....	20

2.3.9. Old Town Square Meydanı (Eski Şehir Meydanı), Prag.....	22
2.3.10. Grand Place, Brüksel	23
3. MATERYAL VE METOT	24
3.1. Materyal.....	25
3.2. Metot	26
4. BULGULAR	29
4.1. Ankara Kenti'nin Tarihsel Gelişimi.....	29
4.2. Ankara Tarihi Kent Dokusu Planlama Çalışmaları	32
4.3. Ankara'nın Mekansal Planlama Tarihi	32
4.3.1. Carl Christoph Lörcher Planı (1924-25).....	33
4.3.2. Prof. Hermann Jansen'in Ankara Şehri İmar Planı (1932)	35
4.3.3. Prof. Hermann Jansen Planı (1932)'nda Yenışehir ve Eskişehir	38
4.3.4. Nihat Yücel ve Raşit Uybadin Plan Kararları (1957).....	40
4.4. Ulus Meydanı Çalışma Alanının Özellikleri	42
4.5. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Çalışma Alanının Özellikleri	45
4.6. Anadolu (Tandoğan) Meydanı Çalışma Alanının Özellikleri	49
4.7. Anket Sonuçları.....	51
4.7.1. Genel Anket Sonuçları.....	51
4.7.2. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İstatistiksel Analizi.....	62
4.7.3. Ulus Meydanı İstatistiksel Analizi	77
4.7.4. Anadolu Meydanı İstatistiksel Analizi	88
5. TARTIŞMA	99
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	103
7. KAYNAKLAR	120
8. EKLER.....	125
EK-1 Anket formu.....	125

ÖZGEÇMİŞ

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “ANKARA’DAKİ KENT MEYDANLARININ KENT ESTETİĞİ VE FONKSİYON AÇISINDAN İRDELENMESİ ” adlı bu çalışmanın, akademik kurallar ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını belirtir, bu tez çalışmasında bana ait olmayan tüm bilgilerin kaynağını gösterdiğimi beyan ederim.

21/06./2023

Ezgi URSAVAŞ

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Kapalı Meydan Place Des Vosges – Paris Örneği ve Kapalı Meydan Şeması (Kalaycı 2020)	4
Şekil 2.2. Baskın Meydan Fontana Di Trevid – Roma Örneği ve Baskın Meydan Şeması (Kalaycı 2020)	4
Şekil 2.3. Çekirdeksel Meydan Charles De Gaulle Meydanı Örneği ve Çekirdek Meydan Şeması (Kalaycı 2020)	5
Şekil 2.4. Gruplanmış Meydan Palazzo Del Podesta Örneği ve Gruplanmış Mekan Şeması (Kalaycı 2020).....	5
Şekil 2.5. Place de L' Opera, Paris (Kalaycı 2020).....	5
Şekil 2.6. Atina akropolis plan ve görünüş (Roth 2000, Aykılıç 2015).....	8
Şekil 2.7. M.Ö. 4. Yüzyıl'da Roma Formu.....	9
Şekil 2.8. M.Ö. 1. Yüzyıl'da Roma Formu (Sennet 200; Aykurt 2010).....	9
Şekil 2.9. Roma forumu, MS 120. (Şahin 2006; Aykılıç 2015)	9
Şekil 2.10. Scamozzi-Palma Nova (Moughtin, 1995; Aykılıç 2015)	10
Şekil 2.11. Roma'da İl Popolo Meydanı (Sala, 2009).....	11
Şekil 2.12. Eski Taksim Meydanı (URL 1)	12
Şekil 2.13. Taksim Meydanı (URL 2; URL 3; URL 4)	12
Şekil 2.14. İzmir Konak Meydanı (URL 5; URL 6; URL 7).....	14
Şekil 2.15. Bursa Osmangazi Meydanı (URL 8; URL 9; URL 10).....	14
Şekil 2.16. Mevlana Meydanı (URL 11)	15
Şekil 2.17. Mevlana Meydanı Gece Görünüm (URL 12).....	16
Şekil 2.18. Antalya Cumhuriyet Meydanı Genel Görünüm (URL 13).....	16
Şekil 2.19. Cumhuriyet Meydanı	17
Şekil 2.20. Cumhuriyet Meydanı 1	17

Şekil 2.21. Cumhuriyet Meydanı 2	17
Şekil 2.22. San Pietro Meydanı genel görünümü (Sertkaya 2011).....	18
Şekil 2.23. San Pietro Meydanı İçerisindeki Kısımlar (URL 14; URL 15; URL 16).....	18
Şekil 2.24. Kızıl Meydan'ın Genel Görünümü (Aykılıç 2015)	19
Şekil 2.25. Saint Basil Katedrali Önden Görünümü (URL 17)	19
Şekil 2.26. Tarihi Müze (Aykılıç 2015).....	20
Şekil 2.27. Signoria Meydanı Planı (Roth 2002; Aykılıç 2015).....	20
Şekil 2.28. Casimo I Binicilik Anıtı ve Loggia della Signoria	21
Şekil 2.29. Michelangelo' nun Davut Heykeli ve Neptün Çeşmesi	21
Şekil 2.30. Eski Kent Meydanı (URL 18)	22
Şekil 2.31. Astronomik Saat ve Tyn Kilisesi (URL1 19; URL 20)	22
Şekil 2.32. Grand Place (URL 21)	23
Şekil 2.33. Grand Place 1 (URL 22)	23
Şekil 3.1. Meydanların krokisi.....	24
Şekil 3.2. Ankara genel görünüm (URL 23).....	25
Şekil 3.3. Ulus Meydanı (URL 24).....	25
Şekil 3.4. Kızılay Meydanı (URL 25).....	25
Şekil 3.5. Anadolu Meydanı (URL 26).....	25
Şekil 3.6. Çalışmanın akış şeması.....	26
Şekil 4.1. Galat Döneminde Ankyra (Tunçer 2015)	29
Şekil 4.2. 1711 Tarihli Ankara Gravürü	30
Şekil 4.3. 1839 Tarihli Ankara Haritası (M.Tunçer Arşivi)	30
Şekil 4.4. Augustus Mabadi ve Eski Bir Gravürü.....	31
Şekil 4.5. Ankara Kalesi	31

Şekil 4.6. Ankara Geleneksel Kent Dokusu 16. 17. Yy'larda	32
Şekil 4.7. Ankara Nazım Planı İçinde Ulus ve Çevresi (URL 27)	33
Şekil 4.8. Ulus Tarihi Şehir Merkezi (Tunçer 2019)	33
Şekil 4.9. Lörcher Ankara Planı (Tunçer 2021).....	34
Şekil 4.10. Lörcher Planı (Tunçer 2017)	34
Şekil 4.11. Ulus Tarihi Kent Merkezi Yarışma Projesinde Ulus ve Çevresi (Bademli 1997).....	35
Şekil 4.12. Prof. Hermann Jansen'in Planında Eski Şehir ve Protokol Sahası.....	36
Şekil 4.13. Hermann Jansen 1932 İmar Planı Ulus ve Yenışehir	36
Şekil 4.14. Bent deresi Eski ve Yeni Karşılaşması (URL 28)	37
Şekil 4.15. 1950'lerde Ulus ve Çevresi	37
Şekil 4.16. Prof. Hermann Jansen'in Ankara Umumi Planı	38
Şekil 4.17. Ankara Tarihi Ticaret Merkezi (1929) (Tunçer 2014)	39
Şekil 4.18. Ankara Tarihi Kent Merkezi Koruma Planı (ODDU 1992; Tunçer 2017)...	39
Şekil 4.19. Ankara Kenti Tarihsel Gelişimi.....	40
Şekil 4.20. Ankara Kenti Tarihsel Gelişimi 1	41
Şekil 4.21. Ankara Tarihi Kent Dokusu (Tunçer 2001).....	41
Şekil 4.22. Taşhan Meydanı (Bayraktar2013)	42
Şekil 4.23. Meclis ve Taşhan Meydanı (Bayraktar 2013)	43
Şekil 4.24. Ulus Meydanı ve İş Bankası (Bayraktar 2013)	44
Şekil 4.25. İş ve Sümer Bankası (URL 29).....	45
Şekil 4.26. Kızılay Binası ve Havuz başı Meydanı (Bayraktar 2013).....	46
Şekil 4.27. Atatürk Bulvarı (Bayraktar 2013).....	47
Şekil 4.28. Güven Anıtı, Güven Park ve Kızılay Park (Bayraktar 2013)	47
Şekil 4.29. Kızılay Meydanı ve Gökdelen (Bayraktar2013).....	48

Şekil 4.30. Anadolu Meydanı 1944 (URL 30).....	49
Şekil 4.31. Anadolu Meydanı 1970 (URL 31).....	50
Şekil 4.32. Anadolu Meydanı (URL 32).....	50
Şekil 6.1. Mevcut Kullanım Durumu.....	104
Şekil 6.2. Sert Zemin Paftası.....	105
Şekil 6.3. Bitkilendirme Paftası	106
Şekil 6.4. Ulus Meydanı	107
Şekil 6.5. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi	108
Şekil 6.6. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi 1	108
Şekil 6.7. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi 2	109
Şekil 6.8. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi 3	109
Şekil 6.9. Ulus Meydanı Atatürk Heykeli.....	110
Şekil 6.10. Ulus Meydanı Atatürk Heykeli 1.....	110
Şekil 6.11. Ulus Meydanı Atatürk Heykeli 2.....	111
Şekil 6.12. Ulus Meydanı Genel Görünüm.....	111
Şekil 6.13. Ulus Meydanı Çankırı Caddesi.....	112
Şekil 6.14. Ulus Meydanı Çankırı Caddesi Genel Görünüm.....	112
Şekil 6.15. Ulus Meydanı Anafartalar Caddesi	113
Şekil 6.16. Ulus Meydanı Anafartalar Caddesi 1	113
Şekil 6.17. Ulus Meydanı Atatürk Bulvarı	114
Şekil 6.18. Ulus Meydanı Atatürk Bulvarı 1	114
Şekil 6.19. Ulus Meydanı Atatürk Bulvarı 2	115
Şekil 6.20. Ulus Meydanı Genel Görünüm 2.....	115
Şekil 6.21. Ulus Meydanı Genel Görünüm 3.....	116
Şekil 6.22. Ulus Meydanı Genel Görünüm 4.....	116

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 4.1.Katılımcıların Sosyo-demografik Özellikleri	51
Çizelge 4.2.Meydanlara Ulaşım Şekli	52
Çizelge 4.3. Meydanların Kullanım Amacı	53
Çizelge 4.4. Meydanların Kullanım Sıklıkları ve Süreleri	54
Çizelge 4.5. Meydanlarda Katılımcıları En Çok Rahatsız Eden Faktör	55
Çizelge 4.6.Katılımcıların Mekanların Sosyalliklerini Algılama Durumları.....	55
Çizelge 4.7.Meydanların İlgi Çeken Mekanları.....	56
Çizelge 4.8.Meydanların İhtiyaçları	57
Çizelge 4.9.Meydanların İhtiyacı Olan Donatılar.....	58
Çizelge 4.10.Meydanların Çevre Yapılar ile Uyumu	59
Çizelge 4.11.Meydanların Odak Noktaları	59
Çizelge 4.12.Meydanların Karşılaştırılması	61
Çizelge 4.13. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Değerlendirilmesi	62
Çizelge 4.14.Katılımcıların Yaş Grupları ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	64
Çizelge 4.15. Katılımcıların Cinsiyetleri ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	68
Çizelge 4.16. Katılımcıların Eğitim Durumları ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	71
Çizelge 4.17. Katılımcıların Aylık Gelirleri ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	74
Çizelge 4.18. Ulus Meydanının Değerlendirilmesi.....	77
Çizelge 4.19. Katılımcıların Yaş Grupları ile Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu	78

Çizelge 4.20. Katılımcıların Cinsiyetleri ile Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu	80
Çizelge 4.21. Katılımcıların Eğitim Durumları ile Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	83
Çizelge 4.22. Katılımcıların Aylık Gelirleri ile Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	85
Çizelge 4.23. Anadolu Meydanının Değerlendirilmesi	88
Çizelge 4.24. Katılımcıların Yaş Grupları ile Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	89
Çizelge 4.25. Katılımcıların Cinsiyetleri ile Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu	91
Çizelge 4.26. Katılımcıların Eğitim Durumları ile Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	94
Çizelge 4.27. Katılımcıların Aylık Gelirleri ile Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analiz Tablosu.....	96

1. GİRİŞ

Meydanlar; kentlerimizin çok önemli mekanları olup aynı zamanda kentlerimizin karakteristik yapılarını yansıtan öğelerdir. Kent meydanları kentlerin önemli cadde ve sokaklarının birleştiği alandır. Kent meydanları kültürel, sosyal, siyasi, dinsel vb. aktivitelerin yaşandığı, insanların birbiri ile kaynaşmasına olanak sağlayan çok önemli yerlerdir.

Kent meydanları kentlerde yaşayan kentlileri kendine çeken kamusal bir yerdir; bu sebeple kentin merkezinin kent meydanında bulunması önem arz etmektedir. (Semerci 2008). Kent meydanları, toplumsal ve sosyal açıdan oluşan görevleri yerine getirmiş ve dönemin öne çıkan olaylarına yer sahipliği yapmış, üstlenmiş olduğu fonksiyonlara göre, şehre karakteristik özellikler kazandıran mekânlardır (Önder 2002; Akyurt 2010).

Kevin Lynch'e göre meydanlar, kent merkezlerinde tasarlanmış yoğun etkinliklerin yapıldığı odak noktalarıdır. Tipik olarak meydanların etrafında döşenmiş yollar, çok katlı yapılar ve caddeler bulunmaktadır. Kent insanlarını etkileyecek ve insanların görüşmelerini kolaylaştıracak özellikleri üstlenirler (Marcus ve Francis 1998; Önder ve Alkanoglu).

Fauole, meydanı planlanmış boş bir alan olarak görür ve bir mekanın meydan olarak adlandırılabilmesi için ilk önce o mekanın yayalaştırılması gerektiğini ön görür. Bir kent meydanının zihinde oluşturduğu ilk ölçüt o meydanın yapıldığı kent mekanının kalitesini yükseltmesidir. (Fauole 1995; Önder ve Alkanoglu).

Kent meydanları yer aldıkları coğrafyanın, konumuna, gelenek ve göreneklerine ayrıca kente kazandırdıkları karakteristik özelliklere göre yola çıkarak kendilerine has yapılar oluşmuştur. Avrupa'da kent meydanları planlı bir şekilde oluştuğu gözlenmekte fakat Türkiye'de kent meydanları planlı bir şekilde oluşmamıştır. Türkiye'de kent meydanları Cumhuriyetin ilan edilmesiyle beraber oluşmaya başlamıştır. Bu oluşum resmi kuruluşların etrafında gelişen açık alanlardan meydana gelmiştir. Bu açık alanlar; resmi törenlerin ve bayramların kutlandığı, çeşitli miting ve toplantıların icra edildiği alanlardır (Akyurt 2010).

Türkiye' de kent meydanlarının planlı bir şekilde oluşmaya başlamasıyla meydanlardaki estetik bakış açısı da gelişmeye başlamıştır. Meydanların estetik anlayışının temelinde kentsel çevrelerde yapı ve grupların bütünüyle estetik olarak iyi çözümlenmesi gerekmektedir.

Kent estetiğinin kentsel yapılanma sürecinde dönemin özelliklerine uygun sosyal, kültürel, ekonomik ve teknolojik yapısıyla doğrudan ilgilidir. Bunun yanında yapıların niteliği dönemsel olarak kentsel kimlikte cephesel özellikleri de beraberinde getirir(Erdoğan 2006).

Kent estetiği yalnız güzelliğin göz önüne çıkartılması değil; eş sürede kentlinin doğal ve kültürel öğelerin arasında dengelerin oluşturulmasıyla alakalıdır. (Akyüz 2016; Yüce 2021). Kentsel mekana göz attığımız takdirde kent mekanlarını meydana getiren

diğer bütün varlıklarla ilişkileri ile meydana gelen konfor ve kaliteye kent estetiği denir (Erdoğan 2016, Tanrıbir 2020).

Estetik kavramının kişiye göre farklılaştığı ve çeşitlendiği ön görülür. Bu sebeple birine kaliteli gelen yapılaşma bir diğerlerine tam tersi bir fikir oluşturabilir; fakat kent estetiği kent mimarisinin tarzı bakımından güzel ya da çirkin olarak yapılması fikrinden ziyade kentin tamamını ilgilendiren bir yapılaşmadır. Kent estetiği kentlerin kültürel değerlerinin müdafaa edilmesi, doğal çevrenin kentte yaşayanların gereksinimlerini karşılayabilecek şekilde tasarlanması ve şehirde yaşamını devam ettiren kişilerin kendilerini kentte özgür hissedebilmeleri ile doğrudan ilgilidir. Bu estetik bakış açılarını kent imgeleriyle bağdaştıracak olursak kenti tam anlamıyla yaşanabilir, canlı bir kent haline dönüştürebiliriz.

Averill (1998) ve Akyüz (2016)'e göre kentler gibi yapı, fiziksel çevrelerin başarılı bir tutum içerisinde yapılmasında estetik kalite en önde gelen değerlerden birini oluşturmaktadır. Burada kent estetiği mimari yapıların şekil bakımından gösterişli ya da gösterişsiz inşa edilmesi düşüncesinden öte tüm kenti görsel karakterleri ile bütün olarak ele alan bir anlayışı gerektirmektedir. (Yüce 2021).

Şimşek (2011), “Üniversite öğrencileri yaklaşımıyla mekan algılamaları ve Erzurum kent estetiği” adlı çalışmada Erzurum kelimesi söylendiğinde akla ilk gelenin kar-kış-soğuk olduğu, tarihi binaların daha çok dikkat çekici olduğu, kent merkezlerinde yeşil alanların eksik olduğu ve kent merkezinin görsel nitelik bakımından yeterli olmadığı sonuçlarına varmıştır.

Önceki çalışmalardan yola çıkılarak bu çalışmada ki amaç, kent meydanları kent estetiği ve fonksiyonları açısından incelenmiştir. Kent; yapılar ve çevresi arasındaki ilişkiler ile kent estetiğini ortaya koymaktadır. Bu faktörler bir araya gelerek kentin formunu ve karakterini oluşturmakta çevre kavramını ön plana çıkarmaktadır. Fiziksel çevrenin ön plana çıkartılması estetik kalitenin önemini vurgulamaktadır. Ankara kent meydanlarının bugünkü durumlarının peyzaj mimarlığı parametreleri ile karşılaştırmaktadır. Ayrıca geçmiş ve günümüz kent meydanlarının karşılaştırılması da yapılmaktadır. Günümüz meydanlarını Doç. Dr. Hande Sanem ÇINAR'ın “Tarihsel Süreç İçinde Kent Kimliğinin Mekânsal Kalite Değerlendirmesi Üzerine Bir Araştırma (Taksim Meydanı)” adlı tezinde kullanmış olduğu parametreleri ve o yöntemi kullanarak bu çalışma tamamlandı. Böylece kentin okunabilirliği, işlevselliği, estetik kalitesini ortaya konulmuş oldu.

Bu çalışmaların yanı sıra yapılan anket çalışmalarının sonunda Ankara kent meydanlarının ulaşılabilirliği, erişilebilirliği, güvenliği, mekânsal bütünlüğü, esnekliği, çeşitliliği, konforu ve sürdürülebilirliği gibi parametrelerle tablo oluşturulacaktır. Bu tablo sonucunda kentin bu anlamdaki sorunlarını çözmek, kent imgelerini belirgin hale getirmek, yıpranmış mekanları onarmak, işlevsiz olan alanlara işlevsellik kazandırmak ve odak noktalarını belirlemek gibi birçok amaca hizmet verebilecektir.

2. KAYNAK TARAMASI

2.1.Kent Meydanları, Kent ve Kent Estetiği ile İlgili Kuramsal Bilgiler

2.1.1. Kent Kavramı

Kent; devamlılığı olan toplumun yerleşme, sosyalleşme, çalışma, dinlenme gibi ihtiyaçların giderildiği, nüfusun sürekli arttığı yaşama alanlarıdır(Keleş 1980; Kalaycı 2020).

İnsan sürekliliği olan bir olgu olduğu için kent hep canlı bir yapı olarak kalacaktır. İnsanların aktivitelerde bulunduğu, sosyalleştiği ve değişik insan topluluklarının bir araya geldiği toplanma mekânlarını detaylandırmaktadır.(Erdönmez ve Haznedar 2012; Kalaycı 2020).

Turalı (1995), kent kavramını mekânsal olarak; yeryüzü ve gökyüzünün sınırlarını belirlediği, büyük ölçekli mimari yapılar olarak anlatmaktadır. Ama Weber ve ark. (1969)'nın yaptığı araştırmalarda açıkladığı üzere tasvir edilen mekan tanımı kenti anlatmaya yeterli bulunmamaktadır(Turalı 1995; Taşkın 2019).

Kevin Lynch'e göre, kentin tarzını oluşturan fiziksel etmenler; yollar, sınırlar, düğüm noktaları, bölgeler ve nirengiler olmak üzere beşe ayrılır.

Yollar: Kentin işlevsel alanlarını birbirine bağlayan ulaşım merkezleridir. Bu ulaşım merkezleri caddeler, sokaklar, yaya yolları, tren yolları, patikalar gibi sirkülasyon elemanları bu tanıma uymaktadır. İki nokta yada mekanı birbirine bağlayan bu sirkülasyon elemanları gözlemciyi süreklilik ve yönlendiricilik özelliğine sahiptir.

Sınırlar: Kenti sınırlandıran öğelerdir. Deniz, göl, akarsu, bitki örtüsü, kıyı şeridi gibi doğal ya da yol gibi yapay olan bu etmenler sınırları oluşturmaktadır.

Bölgeler: Büyük ölçekte olan alanları ortaya çıkaran birincil yapılar; topografya, bölgeler, halk, yapı sistemleri gibi sonsuz süregelen bileşenleri oluşturan süreklilik halidir. Genellikle kentlilerin aktivitelerini gerçekleştirdiği alanlardır.

Düğüm Noktaları: Gözlemcinin kente girebilmesini sağlar. Bu noktalar; kavşaklar, meydanlar, yoğun toplanma alanlarıdır.

Nirengiler: Sürekliliğin içinde ön plana çıkan objeler, çevresiyle tezat halinde olan yapılar yani çevrede kolayca fark edilebilen yapılar şehrin nirengi noktalarını oluşturur.

2.1.2.Meydan Kavramı

Meydan kavramı Türk Dil Kurumu'na göre ' alan, yarışma, eğlence, ortalık' olarak nitelendirmektedir. İnsanlar bu alanlara bir araya gelmek, aktivitede bulunmak, alışveriş yapmak gibi ihtiyaçlar için gereksinim duymuşlardır (Bağbaşı 2010).

Şehrin karmaşasından sıkılan, nefes almak isteyen, sosyalleşmek isteyen insanların durup nefes almak için toplandıkları, etkinlik ve çeşitli aktivitelerin yapıldığı mekanlara meydan denir.

Meydanlar kentin en önemli kamusal alanlarıdır. Yoğun etkinlik mekanlarıdır. Kentte yaşayan ya da misafir olarak kullanan kişilerin yoğun olarak kullandıkları alanlardır. Bu sebeple kentin kültürel kimliğini ve kentsel karakterini en iyi yansıtan alanlardır (Sertkaya 2011).

Kent Meydanlarının tarihsel sürecine bakıldığı zaman; eski toplumlarda yaşam önemli yol güzergahlarında ya da kavşaklarda oluşmaktadır. Bu oluşumlar gelişerek insanlar arasında ki alış-verişi güçlendiren mekanlar oluşmaya başlamıştır. Halkın diğer bütün ihtiyaçları da bu mekan (meydan) etrafında oluşum sağlamak ve gelişmek için meydana faydalanmaktadır. İnsanların hayatta kalma mücadelesi insanları bir arada yaşamaya ve belirli bir mekan çevresinde toplanmaya yöneltmiştir. Yerleşmeler arttıkça önemli mekanların merkezde kalması düşüncesi ile dini, idari ve sosyal yapılar merkez etrafında çözümlemeler yapılarak bu günkü eski tarihi meydanlar oluşturulmuştur (Altınçekiç Çınar 2000).

Meydanlar biçim, form, büyüklük gibi pek çok skalada gruplandırmak mümkündür. P. Zucker' e göre beş çeşit meydan formu bulunmaktadır. Bunlar;

- 1)Kapalı Meydan: Mekanın kendi içinde oluşturulduğu alanlardır. Kapalı meydana örnek verecek olursak, Paris'te var olan “Place Des Vosges” örnek verilebilir. Place Des Vosges; etrafı otel ve binalarla kaplı en eski meydanlardandır.

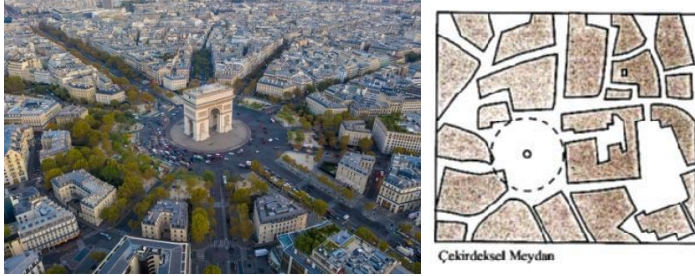
Şekil 2.1. Kapalı Meydan Place Des Vosges – Paris Örneği ve Kapalı Meydan Şeması (Kalaycı 2020)

- 2)Baskın Meydan: Merkezin ana binaya yönlendirildiği meydanlardır. Roma'daki Aşk Çeşmesini (Fontana Di Trevid) örnek olarak verilebilir.

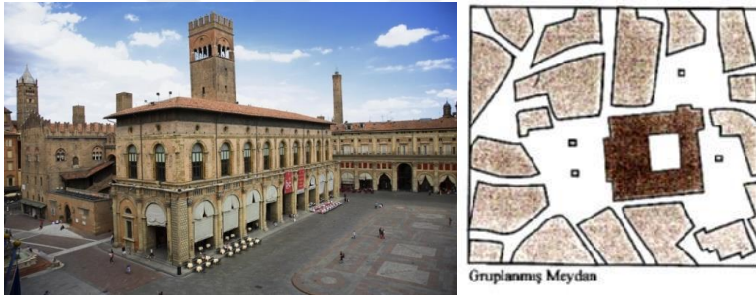
Şekil 2.2. Baskın Meydan Fontana Di Trevid – Roma Örneği ve Baskın Meydan Şeması (Kalaycı 2020)

- 3)Çekirdeksel Meydan: Meydanın bir merkez veya merkez bir oluşumun etrafında toparlanmasıdır. Paris'teki Charles De Gaulle Meydanını bu forma örnek verebiliriz.

Şekil 2.3. Çekirdeksel Meydan Charles De Gaulle Meydanı Örneği ve Çekirdek Meydan Şeması (Kalaycı 2020)

- 4)Gruplanmış Meydan : Farklı büyüklükteki meydanların bir alanda toplanmasıdır. Palazzo Del Podesta Meydanı bu meydan formuna uygun bir örnektir.

Şekil 2.4. Gruplanmış Meydan Palazzo Del Podesta Örneği ve Gruplanmış Mekan Şeması (Kalaycı 2020)

- 5)Şekilsiz Meydanlar (Amorf Meydanlar): Sınırı olmayan meydanlara denir.

Şekil 2.5. Place de L' Opera, Paris (Kalaycı 2020)

2.1.3. Meydanın İşlevleri

Meydanlar kent halkının gereksinimlerine; fizyolojik, psikolojik, toplumsal ve ekonomik yönden hizmet ederler. Bunun yanı sıra meydanların işlevsel özelliklerini aşağıdaki gibi sıralanabilir (Çınar Altınçekiç 2000) :

- Kentlerde konut, endüstri bölgeleri, ticaret arasında tampon görevi yaparak fiziksel yönden denge oluştururlar.
- İnsanlarla kitleler arası ölçü ve oranları dengelerler.
- Kent Meydanları, plastik nesnelerin estetik güzelliklerini ortaya çıkartmak için kent halkının fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik alanlardır.
- Meydanlar kentte estetik ve silüetik bir görünüm sağlarlar.
- Ulaşım rahatlatıcı bir zemin hazırlarlar. Trafik güvenliğine yardımcı olurlar.
- Işık, hava, sessizlik, yaya güvenliğini sağlamaya yardımcı olurlar.
- Meydanlar, aktif ve pasif bir takım rekreasyonlara olanak vererek eğlenme ve dinlenmeye olanak sağlamaktadırlar.
- Meydanlar bazı zamanlarda insanların ekonomik, sosyal, politik nedenlerle toplanmasına imkan sağlarken, bazı zamanlarda da arkeolojik ve tarihi eserlerin etrafında yer alarak kültür ve sanat müzeleri oluşturmak amacıyla da görevlerini üstlenirler (Aykurt 2010).
- Meydanlar insanların bir araya gelmeleri için, iletişime geçme imkanı sağlarken, trafiğin kargaşasından ve yoğunluğundan, sokak ve caddelerde bulunan hareketten korunmak için bir sığınak görevi görürler.
- Meydanlar bünyelerinde barındırdıkları bitkisel peyzajın sürekli ve anıtsal değerdeki unsurları yani ağaçlarla, mekan tasarlama, fiziksel ve duygusal güven oluşturma, kentlinin doğaya olan hasretini dindirmek gibi önemli katkıları vardır.
- Ayrıca meydanlar, havanın oksijeninin tazelenmesi toprağın havalandırılması, iklimin değiştirilmesi sureti ile kent sakininin sağlığı ve rahatı açısından olumlu ve önemli katkılar sağlamaktadırlar.
- Sözlü ve görsel anlatımlara canlı ev sahipliği yapan, kentin aktif yaşantısına konu edinilen, sokağın-yapı çevresinin ortak mekanı olarak çok sayıda eyleme, farklı yaş gruplarına imkan sağlayan ve sosyal ilişkilerin desteklendiği odak noktalarıdır (Aykurt 2010).

2.1.4. Meydanın Düzenlenme İlkeleri

Meydanların tasarlanması, kent genelinde trafik alt yapısının planlaması ve kentin yapısal düzenlemesi ile doğrudan bağlantılıdır. Bu fiziksel çalışma birçok meslek grubu disiplini öğelerini oluşturan planlama grubu tarafından yönlendirilip sonuçlandırılır.

Önemli bir kentsel mekan olarak meydan, temelde ve öncelikle;

- Kapalılığın niteliği,
- İçindeki aktivitelerin niteliği,
- Donatılarının niteliği,

ile belirlenir. Meydan düzenlemelerinde göz önünde bulundurulması gereken hususları aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Meydanların kamu yararı gözetilerek, halkın bireysel veya ortak etkinliklerine ortam sağlayacak, kişinin kenti sevmesine, tanınmasına, kentle bütünleşmesine destek sağlayacak formda planlayarak düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Meydanlar kentin avlusu gibi düşünülmelidir. İnsanların dinlenme ihtiyaçlarına karşılık veren, kişiye kültürel açıdan yardımcı olan ve fiziksel gereksinimlerini gideren kent merkezleri olarak tasarlanmalıdır(Çınar Altınçekiç 2000).

Meydanlar ulaşılabilir olmalıdır. Yaşanabilir bir meydan mekanının, bir veya bir kaç tarafı kamu yoluna açık olmalıdır. Sirkülasyon yapan kişiler, meydanı yolun bir eklentisi olarak düşünmelidir. Ayrıca otobüs durakları ve otopark alanları gibi taşıt trafiğiyle ilişkili mekanların da meydanlarla olan ilişkileri saptanmalıdır.

Dış mekanı meydana getiren meydanlar, etrafındaki yapılaşmayı bölücü değil, bütünleştirici olmalıdır. Hepsi bir bütün olarak ele alınmalıdır. Biçim, çizgi, renk, doku ve malzemelerde, süreklilik ile bütünlük içinde olmalıdır.

Meydanda kullanıcıların ihtiyaçları göz önünde tutularak, ihtiyaç çeşitlerinin tespitinden sonra, bu ihtiyaçları sağlayacak unsurların dizaynı kullanıcıya en iyi formda sunulması ve faydalarının sağlanması gerekmektedir. Bu ihtiyaçların renk, kullanım, biçim, malzeme, ölçü ve ölçek bakımından çevre ile ahenk içerisinde olmasına özen gösterilmelidir.

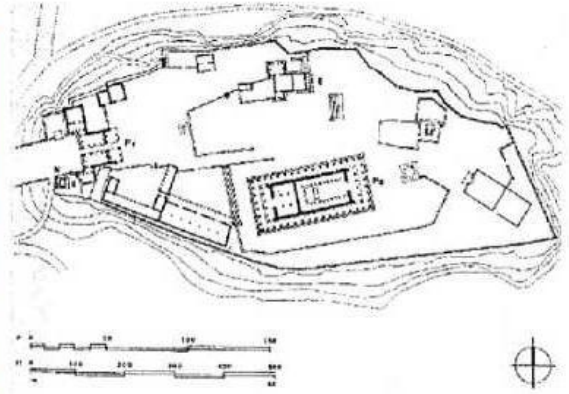
Meydan alanını çevreleyen duvar yüzeylerini oluşturan binalar ve diğer unsurların renk, malzeme, ölçü, ışık, gölge ve biçim benzerliği meydanların enteresan olma özelliğini yükseltmektedir (Aykurt 2010).

2.2. KENT MEYDANLARININ TARİHSEL SÜRECİ

Önemli bir kent ögesi olan meydanlar, bulundukları zaman dilimin siyasi, ekonomik ve kültürel özelliklerini bünyesinde barındırır. Bu alanlar antik çağdan bu güne kadar şehrin en temel ögesi olarak önemli bir bölüm haline gelmiştir.

2.2.1. ANTİK ÇAĞ

İlk gerçek anlamda bir meydan kavramı Antik Yunan'da M.Ö.500 yılından sonra ortaya çıkmıştır. Başlarda odak noktası, toplanma alanı Akropolis iken, kentlerin gelişmeyle yerini Angora ya bırakmıştır (Bilgihan 2006). Her yol Angoraya çıkacak şekilde planlanmıştır. Geniş bir yola konumlandırılan Angora; dini, ticari, politik tüm çalışmaların yapıldığı kentliye ait olan bir mekandır.

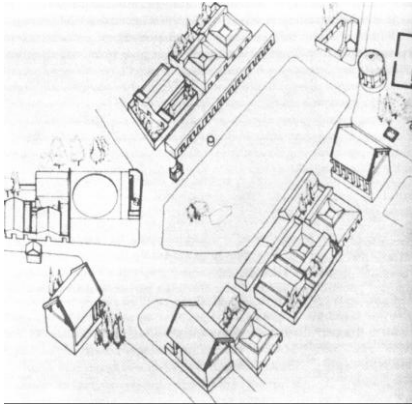

Şekil 2.6. Atina Akropolisi plan ve görünüş (Roth 2000, Aykılıç 2015).

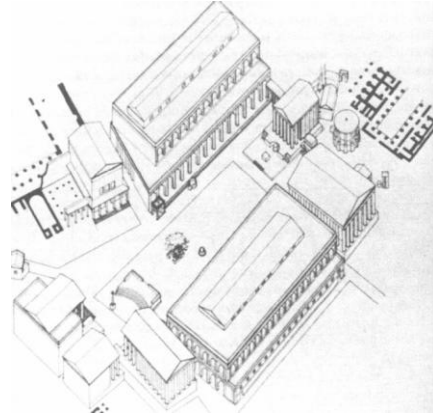
Halk bütün güncel bilgileri Angoradan öğrenir ve sosyal yaşantısını burada geçirirdi. Zamanla Eski Yunan yerini Roma İmparatorluğuna bırakmıştır. Kent meydanının adını ise angora yerine form ismini kullanarak devam etmişlerdir. Bu süreçte formların etrafı yapılarla çevrelenmiş ve tam tanımlı bir alan meydana gelmiştir. Bu alanlarla simetri, düzen ve disiplin ön plana çıkmıştır. Ayrıca bu form alanları kente mimari açıdan bir ihtişam kazandırmıştır.

2.2.2. ORTA ÇAĞ

Bu dönemde her ne kadar antik çağ zamanlarının devamı olsa bile alanın şekil ve fonksiyonları değişmiştir. Birden fazla odak noktası oluşmaya başlamıştır. Meydanda kilise ve siyasi hayat dışında başka formlarda kazanmıştır. Örneğin merdivenler, çeşmeler, arkadlar, küçük anıtlar vb. destekleyici mimari öğeler ve insanların sosyalleşebileceği alanlar yaratılmıştır.

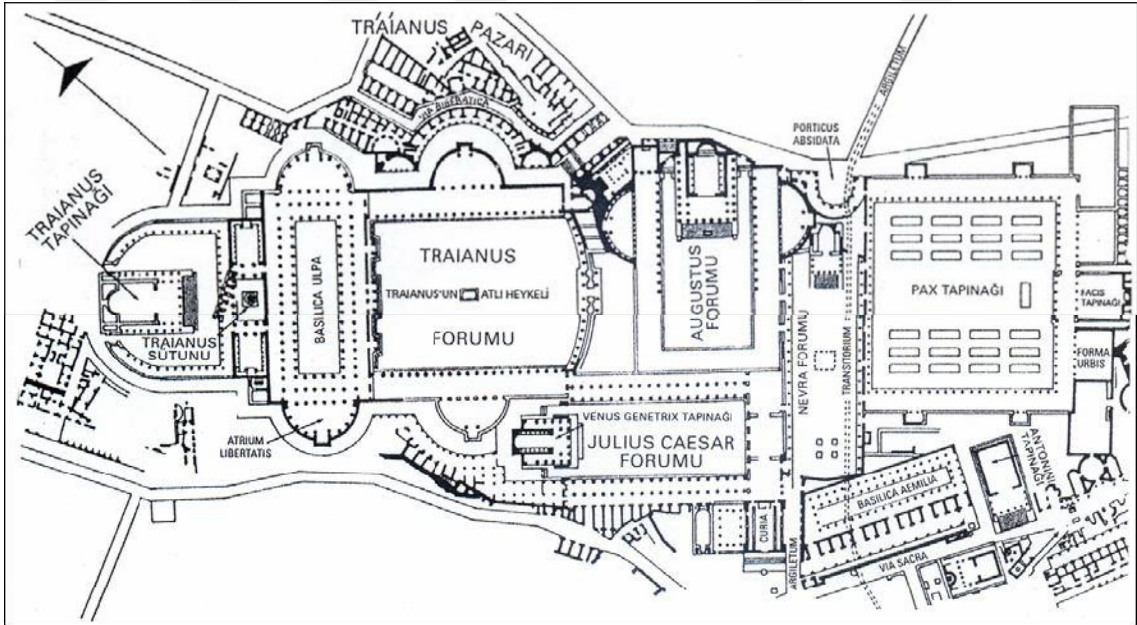

Şekil 2.7. M.Ö. 4. Yüzyıl'da Roma Formu

Şekil 2.8. M.Ö. 1. Yüzyıl'da Roma Formu(Sennet 2000, Aykurt 2010)

Orta çağ meydanları üç farklı tarzda ilerlemiştir. Bunların birincisi; saray, idare binaları veya ileri gelen önemli kişilerin evleri ile çevrelenmiş resmi meydanlardır. İkincisi, etrafı dükkanlarla ve idari binalarla çevrili olan orta kısmında çeşmelerle süslediği, satışlarında yapıldığı pazar yerleridir. Üçüncü meydan tarzı ise; kiliselerin bulunduğu meydanlardır (Özdeş 1984 , Aykılıç 2015).

Şekil 2.9. Roma forumu, MS 120. (Şahin 2006, Aykılıç 2015).

2.2.3. ORTA ÇAĞDAN 20. YÜZYILA

Rönesans döneminde kent veya kentin bir parçası bir plan dahilinde tasarlanmaya başlanmıştır. Matematik ve geometrinin gelişmesi ile perspektif açılarından düşünülüp ve dönemin sanatıyla harmanlanıp dönemin mimarisine yön verilmiştir.

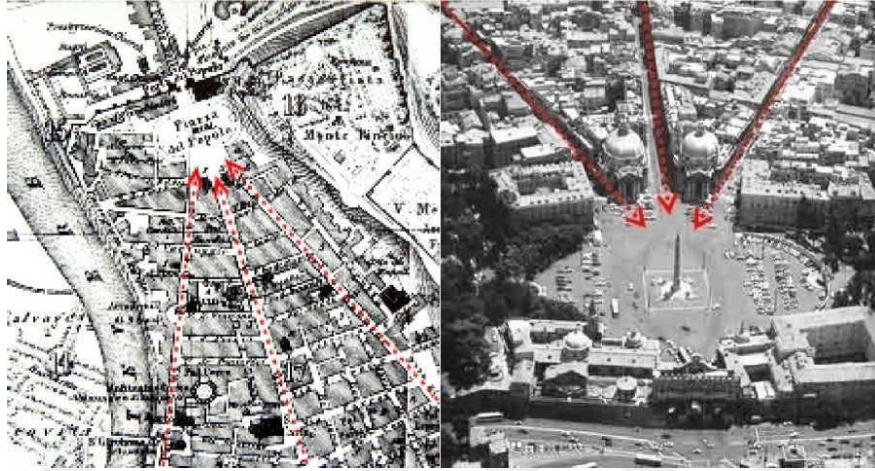
Şekil 2.10. Scamozzi-Palma Nova
(Moughtin, 1995, Aykılıç 2015)

Bu dönemde mükemmeliyetçilik aranmıştır. Geometrik şekillerden oluşan merkezler yapıp bu merkezlerden etrafa yayılan yollar tasarlanmıştır. Yapılan alanlarda düzen ve simetri ve bir aksa bağlı geometrik düzen ön plana çıkmaktadır. Bahçe ve meydan olguları artık önem arz etmektedir. Yapılar çevreleriyle uyumlu tasarlanmaya başlamıştır. Böylece kent dokusu olgusu ortaya çıkmıştır.

Barok dönemine gelindiğinde ise estetik ve güzellik ön plana çıkmaktadır. Geniş bulvarlar, parklar, bahçeler, büyük meydanlar ve vistalar oluşturulmuştur. Barok dönemi meydanları bütün kentliye hitap etmek yerine üst sınıflara hitap eden bir kent merkezi olmuştur (Kır, 2009).

Mekansal olarak açık formulu meydanlardır. Gösteriş ve ihtişamın zirve yaptığı bir dönemdir. Barok döneminde meydanlar Roma formu tarzından esinlenilip buna ilaveten 3 ana yolun meydana çıkmasıdır. Bu meydanların bir bina ile sınırlandırılmaması tasarıma derinlik katmıştır. Tasarımda simetri ön plandadır. Alanda bulunan en önemli bina Meydanın eksenini oluşturmaktadır.

Örneğin; Roma'daki İl Popolo Meydanı kent, kentin başlangıç kapısı ve doğrusal olarak merkeze ulaşan üç ana cadde ile birleşir ve meydanı oluşturur. Meydanın merkezine de dikilitaş konumlandırılmıştır (Aykılıç 2015).

Şekil 2.11. Roma'da İl Popolo Meydanı (Sala, 2009, Aykılıç 2015)

Bu dönemde tasarlanan meydanlar eski meydanlara çeşme, heykel veya havuz gibi farklı objeleri ekleyerek oluşturulan meydanlardır.

18. yy ile bu tarz meydanlardan insanlar artık sıkılmış ve sadeliğe yönelmiştir. Bununla beraber natüralizm akımı ile doğal park düzenlemeleri hayata geçmeye başlamıştır.

Dünya geliştikçe endüstri ve sanayi de gelişmiştir. Küçük tesisler yerini büyük fabrikalara, küçük köyler ise yerini kasaba ve şehirlere bırakmaktadır. Kara yolu ulaşımının yanı sıra demir yolu ulaşımında ilerleme kaydedilmiştir. Bu değişimler barok döneminin seçkin sınıfının tersine kentlerde orta sınıfı (burjuva sınıfını) oluşturmuştur. Bu dönemde yapılan meydanlar işçi sınıfına ait olan meydanlardır. İşçi mahallerine yapılan meydanlar burada yaşayan insanların sosyalleşme alanları olarak kabul edilmektedir. Böylece birbirine yakın birçok meydan oluşmuştur. Fakat bu meydanlar birbirinden bağımsız ve dikkat çekici özellikleri olmayan mekanlardır.

Bu durum 18. yy sonlarına doğru düzelmeye başlamıştır. Artık Mimari öğelerle peyzaj öğelerini dengeli bir biçimde kullanarak tasarım yapılmaya başlanmıştır. Böylece doğa ile mimari bütünlük yaratmaya başlamıştır (Aykılıç 2015)

2.2.4. Modern Dönemde Meydanlar

Gelişen ve değişen çağın koşullarında tasarımcılar insanların ihtiyaçlarına yönelik tasarımlar yapmaya başladı. Gösteriştenden uzak, teknoloji ile desteklenmiş işlevsel ergonomik yapılar inşa edilmeye başlanmıştır. Gereksiz işleme ve süslemelerden uzak durulup daha sade ve insan ihtiyaçlarının ön planda olduğu tasarımlar yapılmıştır.

Artık kent meydanları birden çok işleve ev sahipliği yapmaya başlamıştır. İnsanların ihtiyaçları olan beslenme, eğlenme, alışveriş, ticaret gibi birçok şeyin bir arada olduğu meydanlar yapılmaya başlandı.

İnsanlar bu meydanları buluşma noktası, ulaşımın odak noktası, eğlence merkezi, şehrin vista görüşü olarak kullanmaya başladığı mekanlara dönüştü.

19. yy ve sonrasında yerel ve merkezi yönetimler arazi kullanımlarını ve yapılan planlamaları kontrollü bir biçimde devam ettirdiler. Oluşan yapılaşma ve kent dokusunu bir arada tasarlayıp hayata geçirmeye çaba gösterdiler.

Otomobil kullanımının artması ile birlikte cadde ve bulvarların kesiştiği noktalara yani oluşan kavşaklar meydan niteliğine büründü. Caddeler ve sokaklar dairesel veya geometrik şekiller biçimindeki alanlarda birleşmektedir.

2.3. Türkiye ve Avrupa'dan Belirgin Kent Meydanları Örnekleri

2.3.1. Taksim Meydanı, İstanbul

İstanbul'un en hareketli alanlarından biri olan Taksim Meydanı İstanbul'un en ünlü meydanlarından bir tanesidir. Ulaşımı kolay olan bir alandır. İstanbul'un Beyoğlu ilçesinde bulunan bu meydan, Harbiye, İstiklal Caddesi, Gümüş suyu, Sıra selviler, Taşkışla ve Tarla başı Bulvarlarının kesişim noktasında bulunmaktadır.

Şekil 2.12. Eski Taksim Meydanı (URL 1)

Şekil 2.13. Taksim Meydanı (URL 2; URL 3; URL 4)

Bu meydanda sinemalar, alışveriş noktaları, tiyatrolar, basın açıklamaları, sokak sanatçıları vb. gibi birçok etkinlik durağına sahip bir meydandır (Aykılıç 2015).

Taksim Meydanı, 1732 yılında I. Mahmut tarafından yaptırılmıştır. Burası su kemerlerinin son bulduğu ve depolandığı alandır. Buradaki su çeşitli yerlere dağıtmaya başlanmıştır. Meydan ve çevresi ismini bu suların ihraç edilmesi sonucunda almıştır.

Bu meydana inşa edilen ikinci yapı ise Harbiye yolu üzerindeki Topçu Kışlasıdır. Bugünkü Taksim Meydanı olarak bilinen her geçen yıl metrekaresi küçülen alandır. 19. yy ortalarında şehir gelişerek semt halini almıştır. Gümüş suyu Hastanesi, Mecidiye Kışlası, Gümüş suyu Muzika-i Hümayun Kışlası da bu gelişimin devamı olmuştur. Askeri yapılanmanın devamında çok katlı apartman binaları, lüks kahve ve lokantalar buranın daha da ünlenmesine sebep olmuştur. Bu yapılaşmalar insan yoğunluğunu e trafiği arttırmıştır.

Cumhuriyet döneminde anıtlar dikilmeye başlanmıştır. Bu dönemde dikilen anıtlar önünde insanların toplanması göz önüne alınarak çevre düzenlenmeleri yapılmıştır. Buna verilecek ilk örnek Cumhuriyet Anıtıdır. Bu anıtlar beraber Taksim Meydanı İstanbul'un gözde mekanlarından biri olmuştur. Cumhuriyet Anıtı heykeltıraş Pietro Canonica, çevresi ve kaidesi ise mimar Giulio Mongeri tarafından yapılmıştır. 1940 yılında Taksim Kışlası yıktırılarak, Taksim Gezi Parkı tasarlanıp alana entegre edilmiştir. Yapılan bu eklentiyle beraber Taksim Meydanı şehrin merkezi durumuna gelmiştir.

2.3.2. Konak Meydanı, İzmir

İzmir'in Konak ilçesinde bulunan bu meydan şehrin önemli meydanlarından biridir. Anafartalar Caddesi ile Cumhuriyet Bulvarı'nın kesişiminde bulunmaktadır. Ayrıca bu meydan Mustafa Kemal Sahil Bulvarı'na da sınırdır.

Konak Meydanı, 19. yüzyıldan itibaren kent için önemli bir merkez konumundadır. Konak Meydanının yer aldığı alan, iki asır kadar önce İzmir'in iç limanı konumundadır (Kır 2009).

Konak Meydanı tarihte farklı adlarla anılmıştır. Katip zade Konağı'nın önünde yer almasından dolayı "Dellal Meydanı", Sarı Kışla'dan kaynaklanan "Tabya" bu isimlerdendir (Aykurt 2010).

Meydanda Saat Kulesi, Ayşe Hatun Camii ve körfez bulunmaktadır. Bu meydan aynı zamanda önemli kişilerin cenaze törenlerinin düzenlendiği, resmi törenlerin yapıldığı bir mekandır (Aykurt 2010).

Şekil 2.14. İzmir Konak Meydanı (URL 5; URL 6; URL 7)

2.3.3. Orhangazi Meydanı, Bursa

Osmanlılar fethetmeden önce adı fazla anılmayan, askeri amaçlı kullanılan bir Bizans kentidir. Fetihten sonra İpek Yolu'nun düğüm noktasında gelişen önemli atılımların gerçekleştirildiği, en yoğun uluslararası ticaret merkezlerinden biri olmuştur (Şahin 2006).

1767 yılında Bursa'ya gezi yapan Alman gezgin Carlsten Niebuhr, Bursa'nın en eski kent haritasını çizmiştir. Bu haritaya göre o dönemde, kentin Batı sınırını Muradiye Cami'si, doğu sınırını ise Yıldırım Darüşşifa'sı, oluşturmaktadır. Hisar'ın kuzeyinde ise, sadece birkaç bloktan oluşan günümüzdeki Altıparmak yerleşkesi yer almıştır. Bu haritanın hazırlandığı tarihten yaklaşık yüz yıl sonra, 1857 - 1862 yılları arasında Osmanlı Erkan-ı Harp subaylarından Suphi Bey tarafından hazırlanan Suphi Bey haritası hazırlanmıştır. İki harita arasında Bursa'nın kapladığı alanın pek değişmediği görülmektedir (Şahin 2006).

1980'li yıllarda belediye bu alanda bir kent meydanı düzenlenmesine karar vermiştir. Meydanın amacı şehir merkezindeki insanlara bir toplanma alanı oluşturmak olduğu açıklandı. Proje kapsamında meydana yaya metrosu bağlandı. Kuzey tarafı Tarihi Belediye Binası proje alanına dahil edildi. Açık ve kapalı alanlar, kültürel faaliyetler için düşünülmüş ve ona göre tasarlanmıştır. Mevcut ağaçlar korunarak yeşil alan düzenlenmesi yapılmıştır. Meydanın ortasına bir havuz yerleştirilmiştir. Farklı oturma yerleri ve alt mekanlar oluşturulmuştur.

Şekil 2.15. Bursa Osmangazi Meydanı (URL 8; URL 9; URL 10)

Bursa'nın tarihi kent merkezi olan Orhangazi Meydan'ı, merkez olma özelliğini günümüzde de korumaktadır. Orhangazi Meydanı, doğusunda Orhan Camii, Tarihi

Belediye Binası ve Uçak Caddesi cephesinde, batı tarafında Ulu Camii, Koza Han ve iki çarşı ile çevrilidir. Güneyinde Atatürk Caddesi ve kuzeyinde binalar bulunmaktadır. Orhangazi Kent Meydan alanı, Orhangazi İslami inşaatı ile oluşturulmaya başlanmıştır. Külliye'nin yakınında hanlar, camiler, dükkânlar, bedesten ve hamamlar yapılmıştır. Böylece, meydanın bulunduğu alan ortaya çıkmış ve bu oluşum planlanmamıştır. Bu nedenle organik bir desene sahiptir. Alanın belirli bir amaçla kullanılmadığı anlaşılmaktadır (Yorulmaz 2013).

2.3.4. Mevlana Meydanı, Konya

Mevlana Meydanı ve Mevlana Türbesi Konya'yı mimari kültürde dünya çapında tanıtmaktadır. Böylece kentin de önemli bir sembolü olmuştur. Kent 1465'te Osmanlı devletine geçmiştir ve başkent olarak kullanılmamıştır. Fakat zamanla askeri kuvvetlerin doğu seferlerinde konaklayıp zaman geçirdiği, dinlendiği bir mekan haline gelmiştir (15 ve 16. yy).

Meydanın genişliği 90 m ve uzunluğu yaklaşık 123 m'dir. Alan olarak ise 11.656 m²'dir. Meydan içerisinde, Sultan Selim Cami ve yaya yolları bulunmaktadır. Baskın meydan tipindedir.

Mevlana Meydanı Mevlana Türbesi ile turistik bir merkez halini almıştır. Kültürel zenginliğinin yanında bu zenginliği kuşaklar arası aktarma niteliği vardır. Dinsel işlevli bir meydan olmasından kaynaklı ekonomik olarak bölge halkına katkı sağlamıştır. Fakat etrafındaki konaklama alanlarından, dükkanlardan ve restaurantlardan turistik anlamda yeterince fayda sağlayamamaktadır (Beyazbenli 2022).

Şekil 2.16. Mevlana Meydanı (URL 11)

Şekil 2.17. Mevlana Meydanı Gece Görünümü (URL 12)

2.3.5. Cumhuriyet Meydanı, Antalya

Meydanın tarihi İ.Ö. 2. yüzyıla dayanmaktadır. Meydanın ilk adı Tophane Meydanıdır. Bu alanda Mutasarrıflık ve Hükümet Binası bulunmaktadır. Bütün resmi ve gayri resmi etkinliklerin bu alanda planlanmasına yol açmıştır. Bundan dolayı da meydanın adı Cumhuriyet Meydanı olarak değiştirilmiştir. 2008 yılında Hükümet Konağı yıkılıp yerine yenisi inşa edilmiştir (Çubukcu 2007).

1965 yılında Cumhuriyet Meydanı'na Hüseyin Gezer' in yaptığı ' Ulusal Yükseliş Anıtı' yerleştirilmiştir. 2008 yılında yapılan kentsel çalışmalar sonucunda 2006 yılında valilik binasının bulunduğu alan 'Kent Meydanına' dönüştürülmüştür. Düzenlemelerden sonra meydana sirkülasyon alanları dışında sergileme-gösteri alanlarına, yeşil dokusuyla desteklenen dinlenme alanlarına ve su öğelerine yer verilmiştir. Ayrıca düzenlemeler Tek Kapılı Han, İki Kapılı Han ve Pazar Hamamı gibi yapıları ortaya çıkarmıştır.

Şehrin en önemli manzara noktalarından biridir. Kaleiçi, falezler ve kentin doğusu ve batısının panoramik olarak izlenebildiği en önemli teraştir.

Şekil 2.18. Antalya Cumhuriyet Meydanı Genel Görünüm (URL 13)

Eski vali konağı ve hükümet binası yıkılarak alan genişletilmiştir ve yol araç trafiğine kapatılmıştır. Yıkılan binaların altında 1. bodrum katta 14 büyük, 5 küçük otobüs otoparkı ve 2. bodrum katta 76 araçlık otomobil otoparkından oluşan yeraltı otoparkı yapılmıştır. Yeraltı otoparkının üzerinde gölge elemanları olarak ağaçlar, asma germe sistem ile yapılan pergola sistemleri yer almaktadır (Aykurt 2010).

Şekil 2.19. Cumhuriyet Meydanı (Çubukcu 2007).

Şekil 2.20. Cumhuriyet Meydanı 1 (Aykurt 2010).

Şekil 2.21. Cumhuriyet Meydanı 2 (Aykurt 2010).

2.3.6. San Pietro Meydanı, Roma

Roma'daki Piazza San Pietro Meydan'ı Gianlorenzo Bernini tarafından 1656 yılında tasarlanmıştır. Roma'da St. Peter Meydanı olarak da bilinmektedir. Roma'nın Vatikan şehrinde bulunan San Pietro bazilikası o dönemin en gösterişli ve büyük kilisesi olarak bilinmektedir. Bernini'nin harika eseri olan San Pietro bazilikasının cephesi meydan ile bütünleşmiş durumdadır. Meydanın tasarımı yapılırken çevredeki yapılar

çok düzensiz konumlanmıştır. Bernini, meydanı kolay anlaşılır bir hale getirmek için iki yana uzanan yarım daire şeklinde kollar tasarlamıştır. Kolonlar, meydana farklı noktalardan girişi sağlamış ve güçlü bir meydan oluşturmuştur. Zamanla bu meydan dini törenler için kullanılmaya başlanmış ve şehrin ön avlusu olmuştur.

Şekil 2.22. San Pietro Meydanı genel görünümü (Sertkaya 2011)

Meydan iki kollu anıtlarla çevrelenerek alanda sınır etkisi yaratılmıştır. Kolonlar 4 sıra olarak ve 15 m yükseklikte yerleştirilmiştir. Totalde 560 tane kolon kullanılmıştır. Meydanın tam ortasına Mısır'dan gelen bir obelisk yerleştirilmiştir. Çevresindeki işınsal yer döşemesi ise obelisk'in vurgusunu arttırmıştır. Böylece dikkatleri San Pietro kilisesinin hemen önündeki Retta Meydanına yönlendirmiştir. Bu meydanın zemin tasarımı ve kolon altı yapıları Kilise'nin yükselişi, papalığı yüceltmeyi amaçlamaktadır. San Pietro kilisesinin aksında simetrik olarak bulunan ve yapıya doğru genişlemesi görünüşü ile görsel etki yaratmıştır (Mesutoğlu 2001, Aykılıç 2015).

SAN PİETRO BAZİLİKASI

AZİZ PETRUS TAPIBAĞI

RETTA MEYDANI

Şekil 2.23. San Pietro Meydanı İçerisindeki Kısımlar (URL 14; URL 15; URL 16)

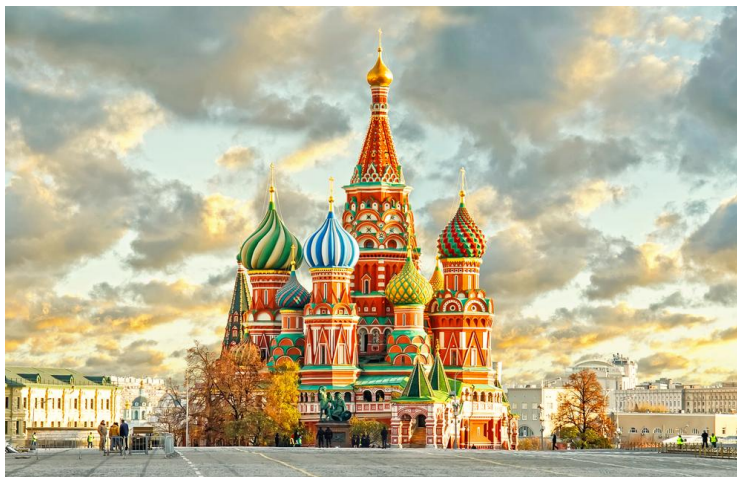
2.3.7. Kızıl Meydan, Moskova

Moskova'nın en büyük meydanı olan Kızıl Meydan Kremlin Sarayı'nın önünde bulunmaktadır. Mekan eski Rusya'da ' Güzel Meydan' olarak adlandırılmaktaydı. Kızıl Meydan zamanla kenti sembolü haline gelmiştir ve şehrin gelişmesine çok katkı sağlamıştır. Dikdörtgen biçiminde bir meydan tasarlanmıştır.

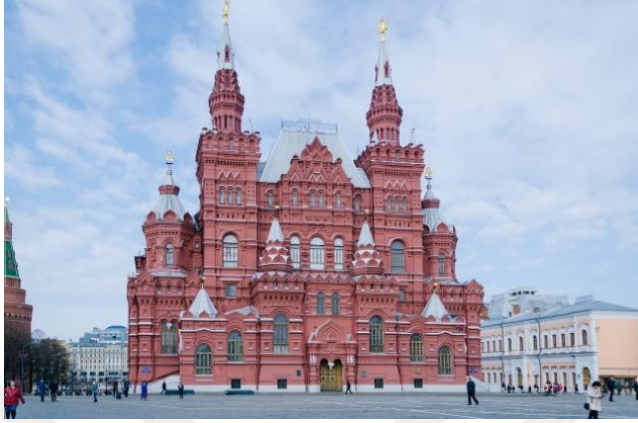
Şekil 2.24. Kızıl Meydan'ın Genel Görünümü (Aykılıç 2015)

Kremlin, Kızıl Meydan boyunca Moskova Nehrine kadar süren, 19 m yüksekliğindeki ve 6,5 m kalınlığındaki bir duvarın arkasında konumlanmaktadır. Meydanı sınırlayan diğer öğeler ise; cam tonozla örtülü arkadlı bir bina ve kilisedir.

Şekil 2.25. Saint Basil Katedrali Önden Görünümü (URL 17)

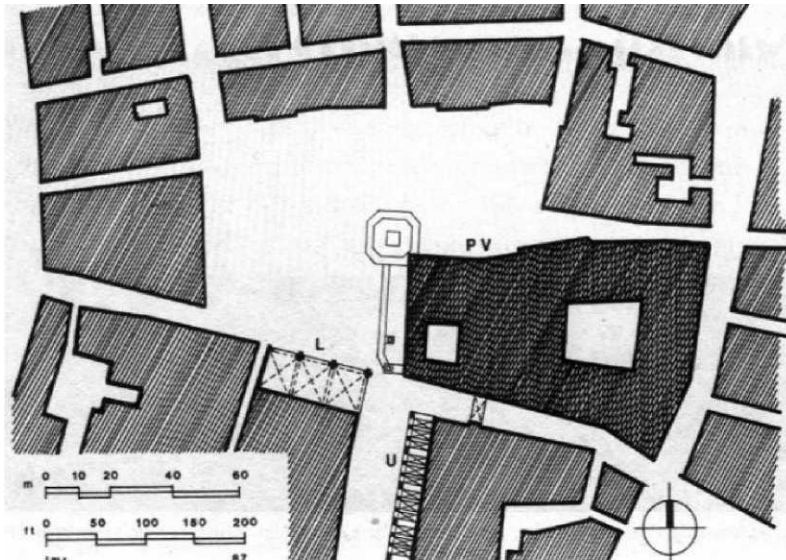
Kremlin duvarının etrafında bulunan eski yapılar yeniden tasarlanmıştır. 1880 yılında St. Basil Kilisesinin tam karşısına meydanı vurgulamak amacıyla Tarih Müzesi yapılmıştır. 1930’lu yıllarda ise Lenin mezarı mekana ilave edilmiştir.

Şekil 2.26. Tarihi Müze (URL 18)

2.3.8. Signoria Meydanı, Floransa

Palazzo Vecchio olarak da tanınmaktadır. L şeklinde olan meydan Floransa’nın yerli halkı ve gelen turistler için çok önemli bir mekandır. Meydan ismini meydanda bulunan eski bir idari merkezden almaktadır. Palazzo Vecchio meydanın kuzeyinde bulunmaktadır. Romanesk tarzındaki saray günümüzde belediye binası olarak hizmet vermektedir. Palazzo Vecchio’ nun hemen bitişiğinde 14.yy’ da yapılan Loggia del Lanzi galerisi yer almaktadır. Meydandaki diğer önemli yapı ise Neo- Rönesans tarzında inşa edilmiş olan Palazzo delle Assicurazioni Generali’dir.

Şekil 2.27. Signoria Meydanı Planı (Roth 2002; Aykılıç 2015)

Ana meydan iki bölümden oluşmaktadır. Meydanda bulunan heykel serisi, iki bölümü tamamlayıcı özelliktedir. Bu heykel serisinde Bandinelli'nin Her kül heykeli, Michelangelo' nun Davut heykeli, Ammanati'nin büyük Neptün çeşmesi, Goivanni'nin Cosimo Medici heykeli ve Donatello' nun Judith heykeli yer almaktadır. Bu heykeller sayesinde mekanın biraz orta çağ yapısı kırılmış ve Rönesans tarzı meydanlara bürünmüştür. Cosimo Medici heykeli ise meydanların hayali sınır çizgilerinin kesişimine yerleştirilmiştir. Michelangelo' nun Davut heykeli saray girişinin soluna yerleştirilmiştir. Heykel serisi sarayın doğu tarafına paralel sıralanmıştır. Bu dizi katedral kubbesi doğrultusunda son bulmaktadır. Neptün çeşmesi ise saray merkezine 45° açıyla yerleştirilmiştir ve iki mekanı birbiri ile birleştiren eksenin merkezini oluşturmaktadır. Diğer hizada alan kemerlerle Arno nehrine doğru yayılmaktadır. Nehre doğru akış hissi veren bu meydan, nehri Piazza della Signoria Meydanının içine çeker. (Aslan 2006; Sertkaya 2011).

Şekil 2.28. Cosimo I Binicilik Anıtı ve Loggia della Signoria

Şekil 2.29. Michelangelo'nun Davut Heykeli ve Neptün Çeşmesi

2.3.9. Old Town Square Meydanı (Eski Şehir Meydanı), Prag

Çek dilinde „Staromestske namesti“ olarak adlandırılan meydan, Charles Köprüsü ve Wenceslas Meydanı arasında yer almaktadır. Meydan çeşitli mimari stilleri yansıtan binalarla çevrilidir. Eski Şehir Belediye Binası, Leylek Evi, Tyn Kilisesi, Stare Mesto Aziz Nicolas Kilisesi, Altın Tek Boynuz Evi, Astronomi Saati, Taş Çan Evi, Goltz Kinsky Sarayı ve Franz Kafka’nın 1889’dan 1896 yılına kadar yaşadığı evdir.

Meydanın en önemli yapılarından biri olan Astronomi saati ilk kez 15.yüzyılın başında Kadan’lı Mikulas tarafından inşa edilmiş, aynı yüzyılın sonunda sorumluluğu Ruze’li Hanus ustaya verilmiş ve saat tekrar inşa edilmiştir. 16.yüzyılda ise saat Üstat Taborsky tarafından büyütülerek ve sistemi geliştirilerek bugünkü haline getirilmiştir.

Astronomi saatinin hemen solunda yer alan U Minuti (Dakika Evi) isimli ev, Franz Kafka’nın 1889 – 1896 yılları arasında yaşadığı evdir. Meydanın en önemli yapılardan Romanesk tarzda inşa edilen Tyn Kilisesi ise, 14.yüzyılın ikinci yarısından itibaren meydanda bulunmaktadır. Stare Mesto Aziz Nicholas kilisesi ise meydanda bulunan 18.yüzyıla ait Barok tarzda diğer bir kilisedir. Meydandaki diğer bir önemli yapı ise Neo-Klasik ve Rokoko mimari tarzlarını içeren ve 18.yüzyıl sonlarında Kont Goltz için inşa edilen Goltz-Kinsky Sarayı’dır (Albay 2014).

Şekil 2.30. Eski Kent Meydanı (URL 19)

Şekil 2.31. Astronomik Saat ve Tyn Kilisesi (URL 20; URL 21)

2.3.10. Grand Place, Brüksel

Birçok idari bina ve iki büyük yapı, şehirdeki Belediye Binası ve Brüksel Kenti Müzesini içeren Breadhouse binası ile çevrilidir. Meydan, Brüksel'deki en önemli turistik yer ve şehrin simgesidir. Meydan 68 x 110 metre ölçülerindedir ve 1998 yılında UNESCO tarafından Dünya Mirası olarak ilan edilmiştir.

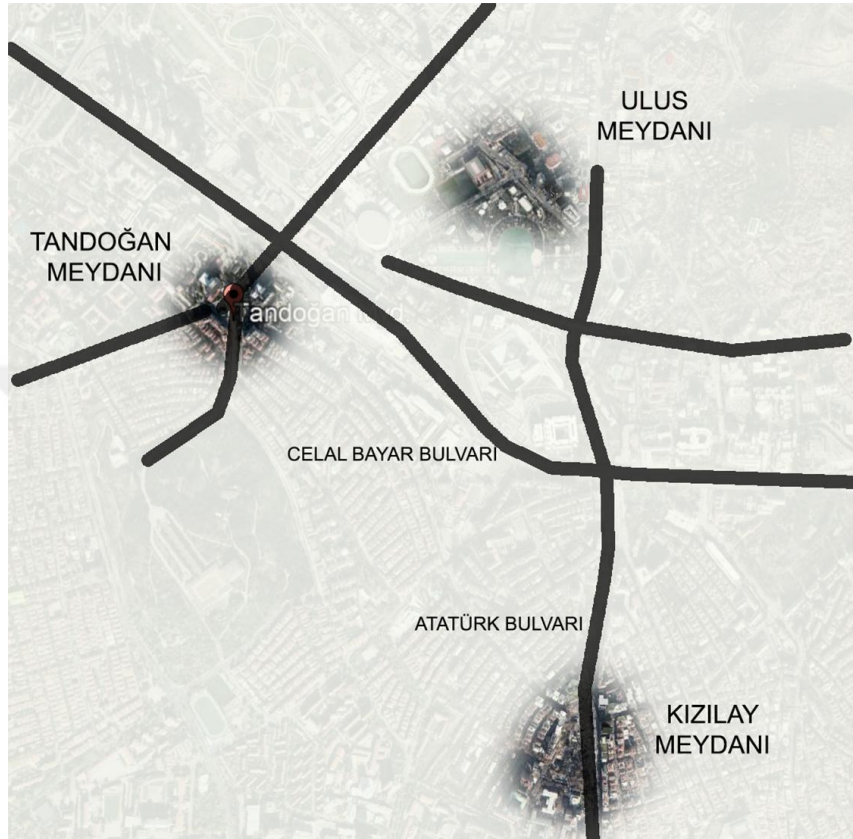
Şekil 2.32. Grand Place (URL 22)

Şekil 2.33. Grand Place 1 (URL 23)

3. MATERYAL VE METOT

Çalışma alanı olan Ulus Meydanı, Kızılay Meydanı ve Anadolu(Tandoğan) Meydanı günümüz Ankara'sının önemli meydanlarıdır. Ankara kentinin ilk merkezi Ulus'tur. Daha sonra ki süreçlerde merkez, Kızılay olarak öne çıkmıştır.

Şekil 3.1. Meydanların krokisi

Çalışma alanları Ankara Ulus Meydanı, Kızılay Meydanı ve Anadolu (Tandoğan) Meydanlarıdır. Yapılan çalışmada kent, meydan, kent meydanlarının araştırılması ve belirlenen ölçütlerle ortaya konması tezin ana şemasını oluşturmaktadır.

Yapılan araştırma ve anket çalışmaları ile kent meydanları analiz edilip, geçmişten günümüze kent meydanlarındaki değişim ortaya koyulmuştur. Bu alanların kullanım sıklıkları, bilinirliği, tercih edilme sebepleri, konforu, kullanıcı statüleri ve odak noktaları ve kullanıcıların geçiş noktaları belirlenmiştir. Kent meydanlarının daha canlı, estetik, işlevsel ve kaliteli vakit geçirilebilecek mekanlar haline getirilmesi bu tezin amaç çerçevesi içindedir.

3.1.Materyal

Ulus Meydanı; Atatürk Bulvarı ve Anafartalar Caddesinin birleştiği noktada bulunmaktadır. Güneyinde “Ulus çarşısı”, kuzeyinde “Türkiye İş Bankası” Binası ve “Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi”, “Ulus Şehir Çarşısı”, doğusunda “Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü” binası, batısında eski “TBMM Binası” ve “Ankara Palas” gibi önemli yapıların bulunduğu tarihi dokuya sahip bir bölgedir.

Kızılay Meydanı, batısında; Gazi Mustafa Kemal Bulvarı (Demirtepe, Maltepe, Tandoğan) doğusunda; Ziya Gökalp Caddesi (Kolej, Kurtuluş), kuzey-güney ekseninde Atatürk Bulvarı (Sıhhiye, Ulus, Bakanlıklar, Kavaklıdere) yolları ile birleşmektedir. Kızılay Meydanı’nın yanında var olan Güvenpark, meydanın su kullanımında ve yeşil alan kullanımında en etkili alan olduğu görülmektedir. Kent merkezinde fazlalaşan ulaşım ihtiyacının giderilmesi adına Güvenpark’ın (güney yönü) bir bölümü dolmuş ve otobüs durakları olarak, bir bölümü ise taksi durakları olarak değerlendirilmektedir (Şahin, 2015). Tandoğan Meydanı ise Yenimahalle ve Çankaya ilçelerinin kesişim noktasında bulunmaktadır.

Şekil 3.2. Ankara genel görünüm (URL 24)

Şekil 3.3. Ulus Meydanı(URL 25)

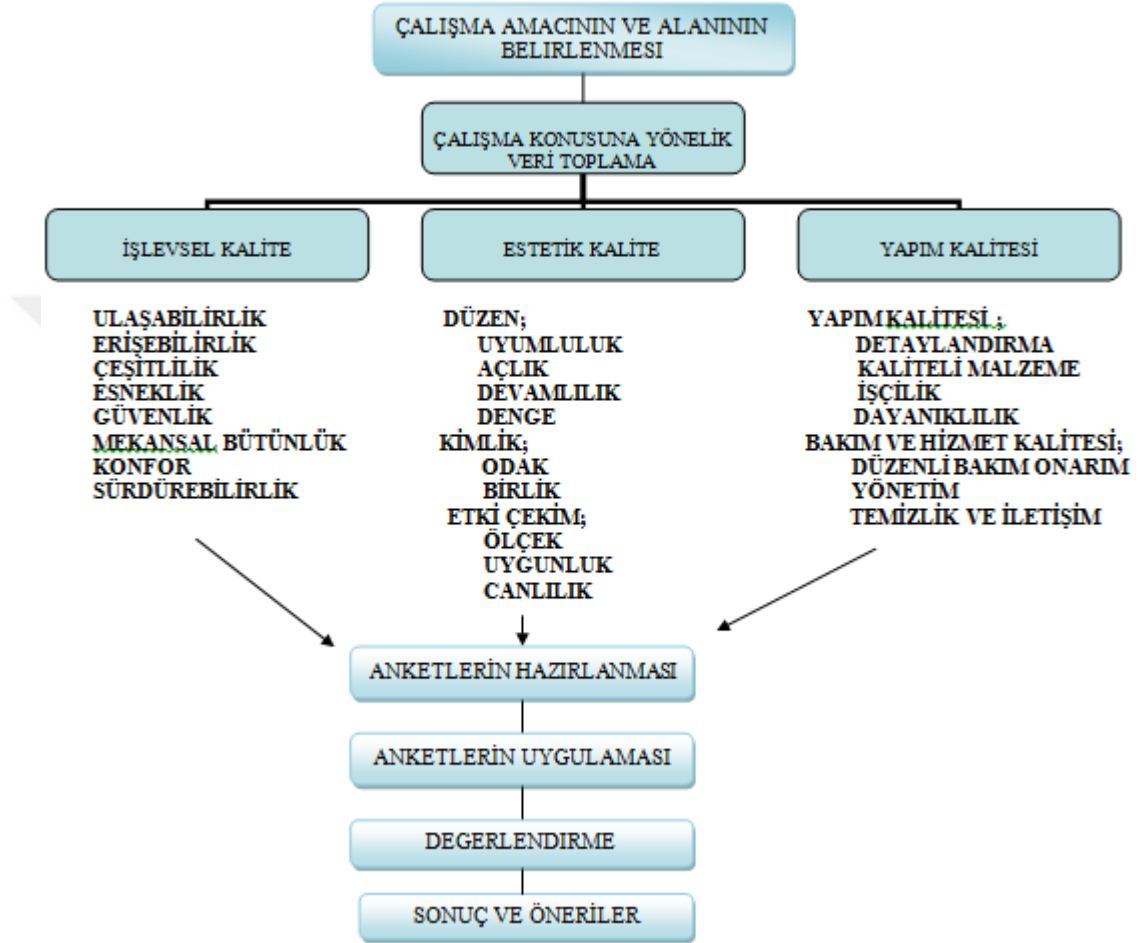
Şekil 3.4. Kızılay Meydanı(URL 26)

Şekil 3.5. Anadolu Meydanı(URL 27)

3.2. Metot

Çalışma kapsamında; Ulus, Kızılay ve Tandoğan Meydanları ve çevresi için tasarlanan planlardan faydalanarak gelişim ve değişimler saptanmıştır. Bu alanlar ‘Mekânsal Kalite Parametreleri’ yardımı ile analiz edilmiştir. Mekânsal kalite; tasarımda ayırt edilen, göze batan farklılıklar olarak ele alınmıştır (Rapoport 1977).

Şekil 3.6. Çalışmanın akış şeması

Araştırmanın akış şeması yukarıda verilmektedir.

Kent Meydanlarının kentsel kimliğini araştırmak için tercih edilecek mekânsal kalite parametreleri oluşturulurken, İnceoğlu (2007), Lynch (1960), Voordt (2005), Anonim (2000)’in konu ile alakalı projeleri incelenmiştir.

Araştırmada yoğun bir literatür çalışması yapılmakla birlikte çalışma materyalleri ile ilgili olarak hava fotoğrafları, Google Earth uydu görüntüleri, çalışmada kent estetiğinin yapı, sokak, mahalle, semt ve ilçe ölçeklerinde ele alınacak olması nedeniyle, çalışmanın konusu ve alanı ile ilgili daha önceden yayınlanmış tez, kitap, bildiri, makale gibi yazılı kaynaklar ile web sayfalarından alınan veriler kullanılmıştır.

Yukarıdaki şemada da bahsedilen parametreler, Ankara kentinin 3 ayrı merkez noktası için incelenip değerlendirilmiştir. Çıkan sonuçlara göre tablo oluşturulup bu parametreler yorumlanmıştır. Oluşan tabloya göre Ankara kentinde belirtilen mekanlar kent estetiği ve fonksiyonu açısından değerlendirilmiştir.

Anket genel olarak dört bölümden oluşmaktadır. Daha öncesinde yapılmış olan Aykurt (2010) ve Çınar Altınçekiç (2000)'in çalışmalarında yararlandıkları anket soruları, çalışma anketinin ortaya çıkmasında yönlendirici olmuştur. Anketin ilk bölümünde kullanıcıların kişisel bilgileri ölçülmüştür.

İkinci bölümde Kızılay Meydanı için kullanıcılara çoktan seçmeli, onay kutulu ve “kesinlikle katılmıyorum”, “katılmıyorum”, “kararsızım”, “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” görüşlerini simgeleyen 5’li likert düzeneği şeklinde çeşitli sorular sorulmuştur.

Üçüncü bölümde Ulus Meydanı için kullanıcılara çoktan seçmeli, onay kutulu ve “kesinlikle katılmıyorum”, “katılmıyorum”, “kararsızım”, “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” görüşlerini simgeleyen 5’li likert düzeneği şeklinde çeşitli sorular sorulmuştur.

Dördüncü bölümde ise Anadolu Meydanı için kullanıcılara çoktan seçmeli, onay kutulu ve “kesinlikle katılmıyorum”, “katılmıyorum”, “kararsızım”, “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” görüşlerini simgeleyen 5’li likert düzeneği şeklinde çeşitli sorular sorulmuştur.

Meydanlar için düzenlenen anketler sonucunda Ankara kent meydanlarının ulaşılabilirliği, erişilebilirliği, güvenliği, mekânsal bütünlüğü, esnekliği, çeşitliliği, konforu ve sürdürülebilirliği gibi parametrelerle tablo oluşturulmaktadır.

Sonuçlar ve öneriler bölümünde; araştırılan bilgiler ve bulgular değerlendirilmiş olup Ankara’daki Kent Meydanların kent estetiği ve fonksiyon açısından değerlerinin tartışılması bu tez çalışmasının sınırlarını oluşturmaktadır..

5,5 milyon nüfus için %90 güven aralığı ve %10 hata anket sayısı hesaplaması

$$\text{Anket sayısı (n)} = (Z^2 * p * (1-p)) / (E^2)$$

Burada: Z = Z puanı, %90 güven düzeyine karşılık gelir. %90 güven düzeyi için Z puanı, 1.645 olarak kullanılır. p = Varsayımsal oran (%50 olarak alalım). E = Hata marjı (%10 olarak alalım, yani 0.10).

$$n = (1.645^2 * 0.5 * (1-0.5)) / (0.10^2) \quad n \approx 170.76$$

Bu hesaplamalara göre, 5,5 milyon nüfus için %90 güven aralığı ve %10 hata payıyla en az 171 anket yapmanız gerekecektir. Ancak, bu değeri yukarıya yuvarlayarak en az 172 anket yapmanız önerilir.

Unutmayın ki, anketlerdeki hata marjı, güven düzeyi ve popülasyonun dağılımı gibi faktörlerle birlikte örneklem büyüklüğü değişebilir. Örneklem büyüklüğü, anketin güvenilirliğini ve temsil ettiği popülasyonun doğruluğunu belirleyen önemli bir unsurdur. Yeterli sayıda örneklem alarak, elde edilen sonuçların daha güvenilir ve genelleştirilebilir olduğunu unutmamak önemlidir.

Örneklem büyüklüğüne göre yapılan çalışmalar sonucunda Anakara için istatistiksel olarak belirlenen her bir meydan için 60'şarlık anket soruları hazırlanmıştır. Totalde 180 kişiye anket uygulanmıştır. Anket soruları için Güvenlik, Erişilebilirlik, Çeşitlilik, Esneklik, Ulaşılabilirlik, Mekânsal Bütünlük, Sürdürülebilirlik, Konfor, Kimlik, Düzen, Yapım Kalitesi, Etki-Çekim, Bakım ve Hizmet Kalitesi gibi ölçütler kabul edilmiştir.

Anketler SPSS 20.0 (Statistical Package For Social Science) yazılımına kodlanarak girilmesi sonrasında işlevsel kalite, estetik kalite ve yapım kalitesi analizlerinin yardımı ile ankete katılan insanların genel profilleri ve anket sorularına verdikleri cevaplar analiz edilmeye çalışılmıştır.

Sonuç olarak alınan değerlerin toplamıyla elde edilen en yüksek değer, mekânsal kalite bağlamında istenen özelliklere en yakın düzeni göstermektedir. Bulunan değerler ile kalite parametreleri ortaya konulmuş ve kentin imgelerinin halk tarafından estetik değerleri, kalitesi ve işlevselliği belirlenmiştir, ayrıca çalışma alanına yönelik bir öneri tasarım projesi de hazırlanmıştır.

4. BULGULAR

4.1. Ankara Kenti'nin Tarihsel Gelişimi

Ankara, tarihi binlerce yıl geriye giden, Alt Paleolitik devirden itibaren Frig, Galat, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı Dönemleri' ne ilişkin anıtsal ve sivil mimarlık değerlerini taşıyan bir kenttir.

MÖ. 8. yy' da bir Frigya kenti olan Ankara, daha sonra Galatların başkentliğini yapmıştır. MÖ. 25 yılında, Romalıların egemenliğine girmiştir. Bu yıllarda imparatorluğun Anadolu temsilciliğini üstlenip çok parlak bir devir yaşamıştır. Roma yol ağının önemli bir kavşağı haline gelen Ankara da idari, askeri ve ticari merkez fonksiyonlarını bu yüzden geliştirmiştir. Nüfusu ise, 100.000'e kadar ulaşmıştır (İdil 1993).

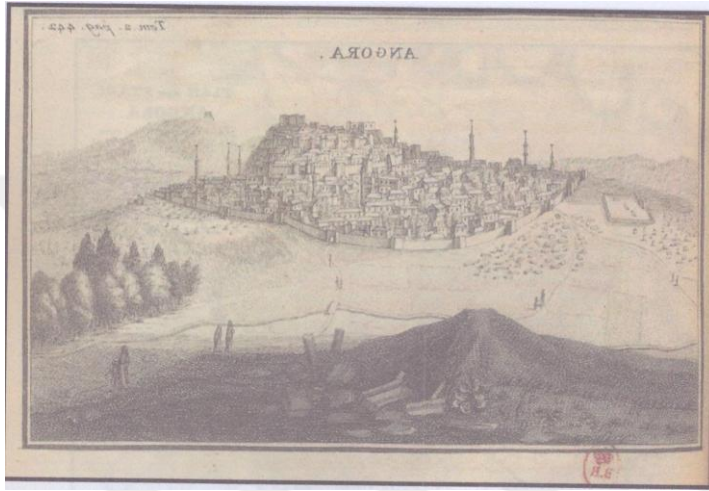
Günümüze kadar gelebilen Augustus Tapınağı (bugün Hacı Bayram Camisi'nin duvarlarının yaslandığı bir anıt eserdir), ticaret yolu, Roma Tiyatrosu ve Yolu (Cardo Maximus), Vilayet önündeki Julianus Sütunu, Roma Dönemi Ankara' sının görkemine tanıklık etmektedirler. İmparatorluğun ikiye bölünmesiyle, tarihçilerin Bizans adını verecekleri Doğu Roma İmparatorluğu'na kalan Ankyra, devletin doğu seferlerinin askeri üssü haline getirilerek, bir kışla şehir haline dönüştürülmüştür. Aynı zamanda büyük bir dinsel merkez ve Anadolu'nun en önemli endüstriyel ve ticari odaklarından biri haline gelmiştir. Kent 7. yy başlarında büyük bir Sasani saldırısıyla yakılıp yıkılınca, Kale'nin içine çekilerek tam bir Orta Çağ şehri görünümü almıştır. 9. yy Abbasi saldırıları da kenti, kabuğundan çıkmamaya zorlamıştır. Ancak 10. yy'dan itibaren Ankara'nın görkemli günleri başlamıştır. Maden, fildişi, baharat, şarap ve diğer değerli malların işlendiği ve depolandığı büyük bir ticaret merkezi haline gelmiştir (Tuncer 2015).

Şekil 4.1. Galat Döneminde Ankyra (Tunçer 2015)

MS. 334 yılından 1073 yılına kadar Bizans İmparatorluğunun hakimiyetinde olan şehir bu yıldan sonra, Türklerin egemenliğine geçmiştir. Osmanlı Anadolu Birliği'nin kurulmasına kadar geçen devrede şehrin egemenliği Türk Beyleri ve Bizans arasında el değiştirdiğinden kentin tarihinde belirsizliğe neden olmuştur. Ankara Kalesi de şimdiki şekline Bizanslılar ve Türk Beylikleri zamanında ulaşmıştır.

Ankara'nın ticari fonksiyonlarının gelişmesinde Ahi Merkezlerinden biri olması önemli bir rol oynamıştır. Şehirde 30'a yakın han ve Bedesten'in 15., 16. ve 17. yy da yapılmış olması bunun bir göstergesidir. Aynı yıllarda tiftik de kentin önemli ticaret geliridir (Tunçer 2019).

Şekil 4.2. 1711 Tarihli Ankara Gravürü

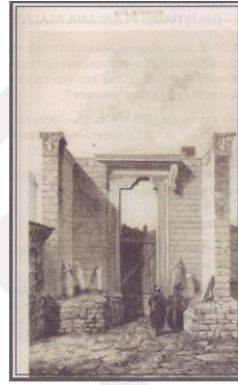
16. yüzyıldan sonra batının gelişmesi, ana ticaret yollarının okyanuslara kayması ile Akdeniz ülkelerinin, Osmanlı İmparatorluğunun ve Anadolu'nun transit fonksiyonu sarsıldı, önemi kayboldu.

Şekil 4.3. 1839 Tarihli Ankara Haritası (M. Tunçer Arşivi)

Buna karşın Ankara tiftik mamulleri ve ticareti ile 19. yy'a kadar önemli bir kent olarak kaldı. 1892'de tren yolunun bağlanması Ankara'nın istasyon çevresinde, batıya doğru gelişmesini sağlamıştır. İstasyonu Eski Kent'e bağlayan İstasyon ve Talatpaşa Caddeleri o yıllarda açılmış, günümüzdeki Ulus Semti'nin gelişmesine imkan sağlamıştır (Tunçer 2017).

Bu dönemlerden günümüze kadar ulaşabilen taşınır eserler Anadolu Medeniyetler Müzesi'nde sergilenmektedir. Taşınmaz eserlerden Roma Tiyatrosu, Roma Hamamı, Ankara Kalesi, Augustus Tapınağı ve içindeki tarihsel dokusu, Hacı Bayram Camisi ve yakın çevresindeki geleneksel doku, Suluhan ve anıtsal camiler, Mahmut Paşa Bedesteni ve hamamlar vd. koruma altına alınmıştır. Pek çok yapı ve anıtsal eser de seyyahların anlattıklarından, eski plan ve gravürlerden çıkarılabilmektedir.

Şekil 4.4. Augustus Mabedi ve Eski Bir Gravürü

Şekil 4.5. Ankara Kalesi

4.2. Ankara Tarihi Kent Dokusu Planlama Çalışmaları

Diğer önemli kentsel faaliyetlerde olduğu gibi, kentin tarihi dokusunu yenileme kültürel ve mimari değerlerini koruma faaliyetleride öncelikle bir planlama konusudur.

Ankara, 20. yy başında önder Mustafa Kemal Atatürk, bağımsızlık savaşını veren yakın arkadaşları ve Türk toplumunun çağdaş, modern bir başkent oluşturmak üzere devrimlerini yaşama geçirdikleri mekanlarıda barındırmaktadır. I. Meclis, Ankara Palas, Atatürk Bulvarı ve üzerindeki anıtsal kamu yapıları (İş Bankası, Sümerbank, Ziraat Bankası, Opera, Halkevi, DTCF vd.) ve Yenışehir'den Çankaya'ya ulaşan bu ana aks, TBMM ve elçilik binaları ile Cumhuriyetin yaşayan tarihinin göstergesidir.

Şekil 4.6. Ankara Geleneksel Kent Dokusu 16-19. Yy'larda

4.3. Ankara'nın Mekansal Planlama Tarihi

Ankara binlerce yıllık birikim sonucu oluşmuş bir kenttir. Tarihi Galatlara kadar gitmektedir. Ankara ile birlikte düşünülen en önemli iki sembolik öge Kale ve Çankaya'dır. Biri tarihi geçmiş, öbürü ise Cumhuriyet Türkiye'sini sembolize eder. Ankara'da zengin bir kültür birikimi bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş, modern bir ' Başkent' oluşturma idealinin gerçekleştiği bir kenttir (Tunçer 2017)

Şekil 4.7. Ankara Nazım Planı İçinde Ulus Ve Çevresi (URL 28)

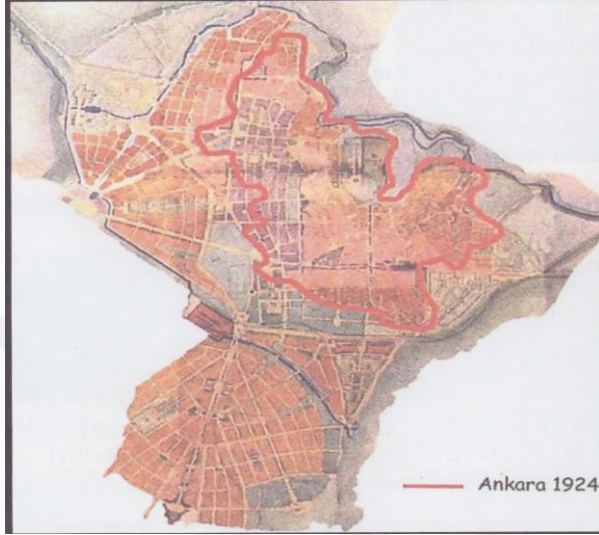
4.3.1. Carl Christoph Lörcher Planı (1924-25)

Hermann Jansen Planı öncesinde Ankara'da iki plan deneyimi bulunuyordu. Bunlar; Dr. Carl Christoph Lörcher'in birincisi 1924 yılında Eski Ankara, ikincisinde 1925 yılında Yeni Şehir için yaptığı ikinci plandır. Sonraki beş yıl boyunca Ankara'nın yeni yerleşimlerinin gelişmesini belirlemiştir. 1924 yılı sonlarında hazırlanan 1/10 000 ölçekli Lörcher Planı, her iki planı bağlayan bir yapıya sahiptir ve " TÜRKLERİN BAŞKENTİ ANKARA'NIN YAPILAŞMA PLANI / ESKİ ŞEHİR VE YÖNETİM ŞEHİRİ = ÇANKAYA" başlığını taşımaktadır (Cengizkan 2004).

Şekil 4.8. Ulus Tarihi Şehir Merkezi (Tuncer 2019)

Plan gelecekte yaklaşık 200 000 kişilik bir nüfusu hedeflemekte ve Kale ve tren istasyonu arasındaki alanın yeniden düzenlenmesini öngörmektedir. Planlamadaki en dikkat çekici unsurlardan birisi, Lörcher'in özellikle üzerinde durduğu, "yönetim kompleksi" kurma projesidir. Yönetim binalarının kentsel mekana hakim bir düzenlenmesini öngören proje, aynı zamanda başkent Ankara'nın yeni kent merkezinide belirlemektedir (Cengizkan 2004).

Şekil 4.9. Lörcher Ankara Planı (Tunçer 2021)

Lörcher planlarında şehri kuzeyden güneye iki büyük parçaya ayıran kuzey-güney aksı, doğu-batı aksından farklı olarak, şehrin ulaşım ihtiyaçlarına hizmet etmektedir. Güney istikametine doğru " U " formu iki abidevi bina tarafından tanımlanmış olan tiyatro meydanı ile kesiştikten sonra, demiryolunun üzerinden Çankaya'daki açık alana doğru devam etmektedir. Bunlara üzüm bağları içinde, bakanların ve bürokratların villaları yer almaktadır (Tuncer 2017).

Şekil 4.10. Lörcher Planı 1925 (Tunçer 2017)

Şekil 4.11. Ulus Tarihi Kent Merkezi Yarışma Projesinde Ulus ve Çevresi (Bademli 1997)

4.3.2. Prof. Hermann Jansen'in Ankara Şehri İmar Planı (1932)

Jansen eski Ankara'yı korumak istemektedir ancak Eski Şehrin büyük bir kısmına yenileme kararı getirilmiştir. Eski Şehri korumak için yeni şehri eskisinden uzakta kurmak gerektiğini söylemektedir. Eski Şehrin çekim gücü olduğunu öne sürmüş, eskiyle yeniyi yan yana koyarak geleneksel dokunun korunmasını güçleştirecek kararlarda verilmiştir.

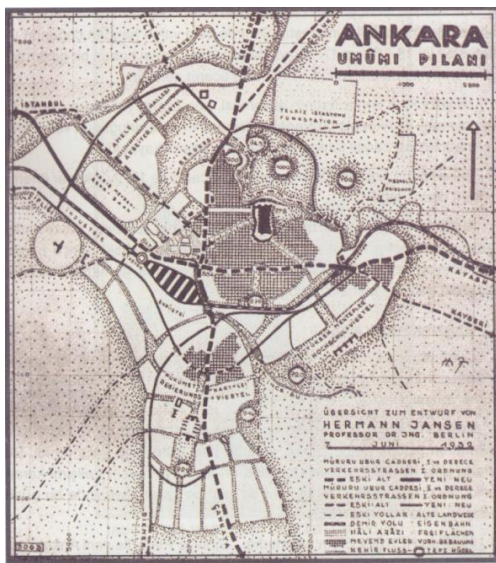
Jansen'in geleneksel dokuya gösterdiği duyarlılık, bir tarihi çevre koruma endişesinden değil, daha çok geleneksel dokuda uygulanabilir gerçekçi bir imar yaklaşımı getirebilmek kaygısından ileri gelmiştir (Tunçer 2019).

Eski Şehir Talimatnamesi, Protokol Sahası içinde uygulanmış ve daha sonra 1980'lere kadar bu alan, koruma geliştirme çalışmaları bir yana, bozulmaya bırakılmış bir doku haline gelmiştir. Hacı Bayram bir höyüktü ve altında binlerce yıl geriye giden yerleşimler vardır. Hacı Bayram Camii ve çevresini içeren, Bentderesi'ni içeren ve Kaleyi Bedesten geçerek, Hanlar Bölgesini de içine alan Samanpazarı, Atpazarı, Koyunpazarı'nı içine alan bir Protokol Alanı sınırı çizmiştir. Onun batı kesimi, iki katlı bahçeli, avlulu yapılar şeklinde planlanmıştır.

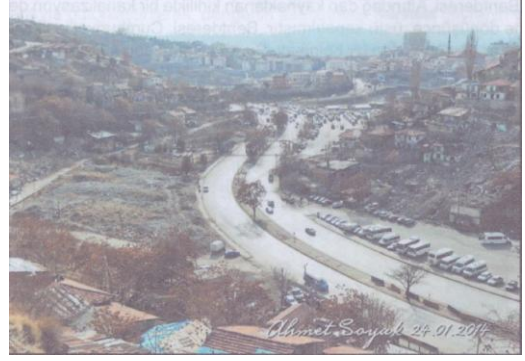
Şekil 4.12. Prof. Hermann Jansen'in Planında Eski Şehir ve Protokol Sahası

Bu dönemde Protokol Sahası'nda koruma çalışmaları olmamıştır. Bu bölge kendi başına çeşitli eklentilerle gelişmiştir ve giderek çöküntü bölgesi haline gelmiştir. Konut dışı kullanımlara açılmış ve gecekondulaşma artmıştır. Altındağ sırtlarında başlayan gecekondulaşma, Kale çevresine doğru yayılmıştır. Kaleiçi'nde de eklentiler ve avlulara yapılan yapılar, kırdan kente gelenlerin yerleştiği, hatta bir yapıda üç beş ailenin yaşadığı bir bölge haline gelmiştir (Tunçer 2017).

Şekil 4.13. Hermann Jansen 1932 İmar Planı Ulus ve Yenışehir

Bent deresi, Altındağ'dan kaynaklanan kirlilikle bir kanalizasyon deresi haline dönüşünce, üstü kapatılmıştır. Bent deresi Cumhuriyetin ilk yıllarına kadar piknik yapılan bir bölgeydi. Burada Roma döneminden kalma bir bent vardı. Bunlarında üstü örtülerek Bent deresi Caddesi inşa edilmiştir.

Şekil 4.14. Bent deresi Eski ve Yeni Karşılaştırması (Soyak 2014; URL 29)

1920-40 arasında Taşhan yıkılıp, yerine Sümerbank inşa edilmiştir. Cenabi Ahmet Paşa Hamamı, çok önemli bir yapıdır ve yıkılmıştır. Karaoğlan Çarşısı üzerindeki yapılar yıkılmıştır, buraya Anafartalar Çarşısı ve Ulus İşhanı inşa edilmiştir (Tunçer 2019).

Şekil 4.15. 1950'lerde Ulus ve Çevresi

Mahmut Paşa Bedesteni Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne dönüştürülmüştür. 1930-1950 yılları arasında, “ Yeni Ankara ” ’nın eskisi yanında kurulmasıyla kent bütününe tek ana merkezi durumuna giren Ulus ve çevresinde “ Eski Şehir - Yeni Şehir ” bağlantıları boyunca ve eski şehrin yeni kullanışlara baskılar yoğunlaşmış, çeşitli yenilemeler yapılmıştır (URL 30).

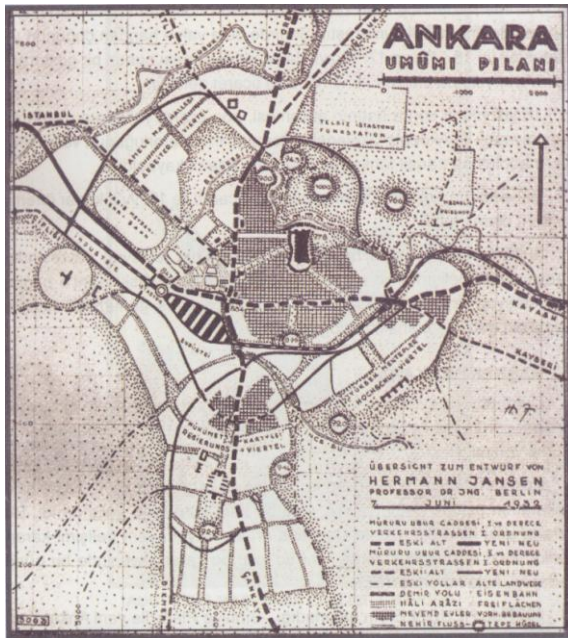
4.3.3. Prof. Hermann Jansen Planı (1932)'nda Yenişehir ve Eskişehir

Cumhuriyet 1923 tarihinde Ankara'nın başkent oluşu ile ilan edilmiştir. Atatürk Bulvarı üzerinde çoğu anıtsal nitelikte kamu yapıları yapılmaya başlanmıştır. 1925 yılında hazırlanan Heussler Planı'nda (1/4000), Taşhandan İstasyona kadar uzanan kesimde, yol istikamet planı anlayışı içinde planlama kararları verilmiştir.

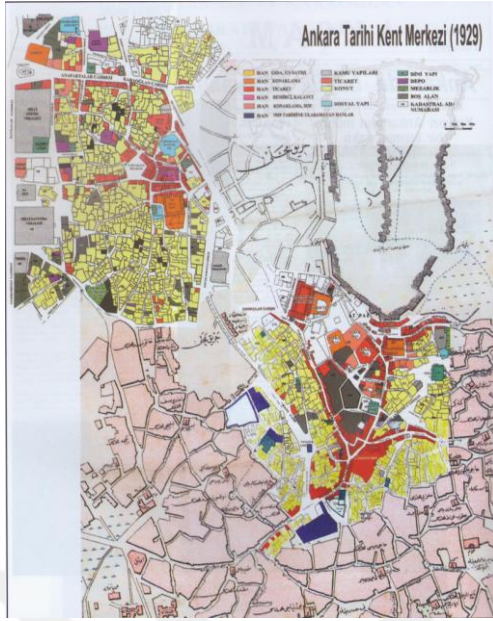
Şehremini Asaf Bey Döneminde, eski Ankara ve Sıhhiye için Karl Lörcher Planı (1927) hazırlandı, ancak Eski Ankara Planı uygulama olanağı görülmediği için geri çevrildi.

1928 yılında açılan uluslar arası Ankara Şehri İmar Planı yarışması ile yarışmayı kazanan Prof. Hermann Jansen Planı 1932 yılında uygulamaya konmuştur. Bu planda verilen en önemli kararlardan biri, eski Ankara'ya pek dokunulmayacağı, eskinin üstüne değil yanına yeni bir kent kurulması yoluna gidileceği temel karardır (Tunçer 2017).

1930 - 1950 yılları arasında, 'Yeni Ankara' 'nın eskisi yanında kurulmasıyla kent bütününe tek ana merkezi durumuna gelen Ulus ve çevresinde 'Eski Şehir - Yeni Şehir' bağlantıları boyunca ve eski şehrin yeni kullanışlara baskılar yoğunlaşmış, çeşitli yenilemeler yapılmıştır.

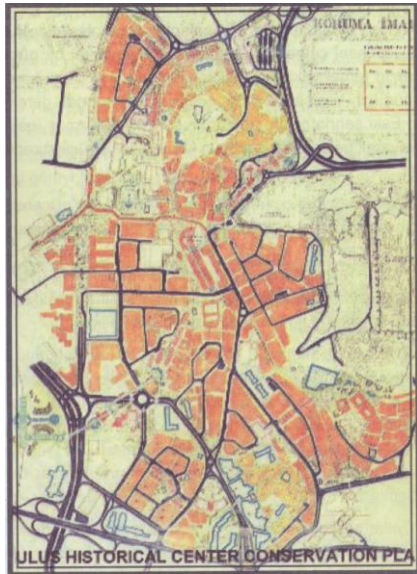
Şekil 4.16. Prof. Hermann Jansen'in Ankara Umumi Planı

Şekil 4.17. Ankara Tarihi Ticaret Merkezi (1929)
(Tuncer 2014)

Jansen 1928 yılında uluslararası Ankara İmar Planı yarışmasıyla birinciliği kazandıktan sonra, alınan en önemli kararlardan biri, 'eski şehrin korunması' ve 'yeni şehrin planlanması'dır. 'Yenişehir'; Cumhuriyet fikrinin ve uluslararası düzeyde Atatürk'ün yeni bir başkent oluşturma olgusunun en önemli göstergelerindendir.

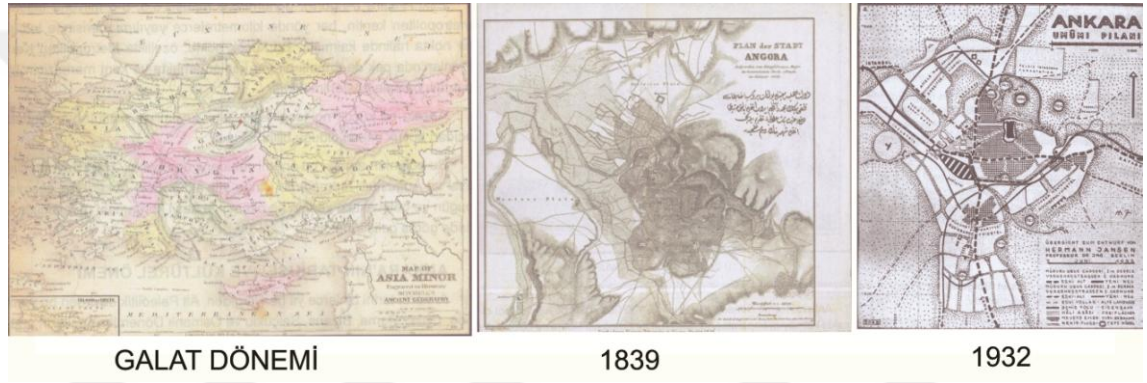
Yenişehir ağırlıklı olarak Ulus'tan Çankaya'ya doğru açılan Atatürk Bulvarı üzerinde yer seçen ve Cumhuriyet'in ideallerini simgeleyen kamu yapıları, sağlık yapıları, eğitim yapıları, finans yapıları ve diğerleri ile binlerce yıllık Eski Ankara'nın terk edilerek yeni bir 'Kent Kimliği' yaratılmasına sahne olmuştur (Tunçer 2017).

Şekil 4.18. Ankara Tarihi Kent Merkezi
Koruma Planı (ODTÜ-1992; Tuncer 2017)

Yenişehir çevresinde kamusal, ticari ve konut yapıları yer seçmiş, özellikle 'Saraçoğlu Mahallesi' ve 'Bakanlıklar Kartiyesi' ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Külliyesi ile yepyeni ve modern bir kimlik kazanmıştır. Jansen Planı, bazı değişikliklerle de olsa 1950'lere kadar Ankara'nın gelişmesini sağlamıştır. Geniş yeşil alanlara sahip, düşük yoğunluklu caddelerin özenle yapılmış kurumsal binaların sıralandığı, temiz, çağdaş görünümlü bir kent ortaya çıkmıştır. Jansen 1938 yılına kadar AŞİM danışmanı olarak kaldı. Bu plan uygulanırken, ekonomide devletçilik politikası, siyasal yaşamda ise tek parti rejmi benimsenmiştir.

Günümüzde, Saraçoğlu Mahallesi, Bakanlık yapılarının bir kısmı ve TBMM taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Ancak, Yenişehir kesmini oluşturan ve konut ağırlıklı pek çok yapı ile bulvar üzerindeki 3-4 katlı binaların tamamı korunamayıp yıkılmış ve çok katlı olarak yenilenmiştir (Tunçer 2017).

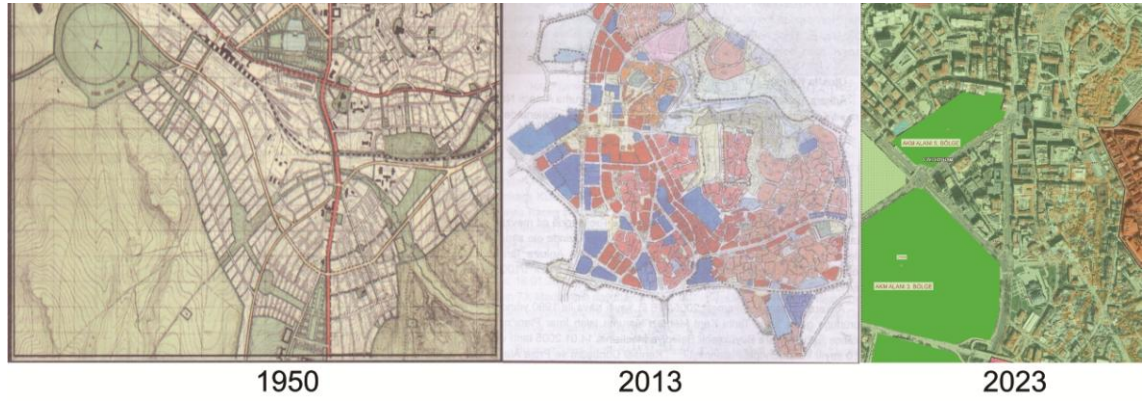
Şekil 4.19. Ankara Kenti Tarihsel Gelişimi

4.3.4. Nihat Yücel ve Raşit Uybadin Plan Kararları (1957)

Ankara nüfusunun hızlı artışı, plan kararlarının yaptırımlar getirememesi, hızlı artan iç göçlerin baskısı ile kentin gelişmesi kontrol edilememiş ve daha 1950'lerin başında Jansen planının öngördüğü 300 000 kişilik nüfus hedefi aşılmıştır. Planların çeşitli şekillerde yorumlanması, parça parça ele alınması ve devamlı değişikliklere uğramasına neden olmuştur. Ankara kenti için 1953 yılında İmar Komisyonu toplanarak yarışma dökümanı hazırlanmıştır. 1954 yılında açılan yarışmayı Nihat Yücel ve Raşit Uybadin kazanmıştır. Hazırlanan proje 5720 hektarlık bir alanı kapsayan Ankara İmar Planı 1957 yılında onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu planla, hedef yılı 2006 yılında 750 000 nüfusu baz alarak Ankara da çok geniş kapsamlı bir alan tasarlanmıştır. Bu dönemde artık Kızılay yeni bir merkez olarak ortaya çıkmıştır.

Konut konusunda oluşan piyasa koşulları plancılar ve süreç üstünde önemli baskılar ortaya çıkarmıştır. Jansen'in 'Bahçelievler' düzenine göre tasarladığı parselasyon ve yol düzeni içinde çok katlı yapılaşmaya olanak sağlamıştır. Bunun sonucunda çok hızlı bir yıkım süreci başlamış, bahçelievlerin yerini yüksek katlı apartmanlar almıştır. Bu gelişme şehrin yol ve alt yapılarının yetersizliğine yol açmıştır.

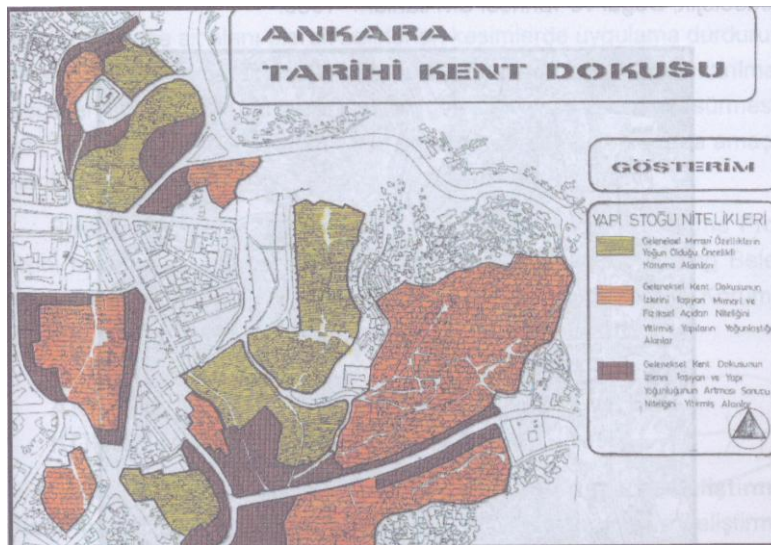

Şekil 4.20. Ankara Kenti Tarihsel Gelişimi 1

Plan raporunda da belirtildiği gibi, 1950'li yılların sonlarına doğru Yenişehir'in gelişmesi hızlanmıştır. Bu kesimde var olan 3-4 katlı erken Cumhuriyet Dönemi yapılaşması yıkılarak önce 5-6 katlı daha sonra da 8-10 katlı yapılar inşa edilmiştir. Ancak, Ulus'un şehrin ana merkezi iş alanı olarak ele alındığı ve gelişeceği belirtilmektedir.

Bölge Kat Nizamı Planı'nda; 1957 planındaki yoğunluklar artırılmış, özellikle Ulus'ta tarihi çevreye uygun olmayan gabariler meydana gelmiş, küçük tapulama parselleri birleştirilip taban alanları artırılmıştır. Bu plan uygulamasında Cumhuriyet mimari mirası korunamamış ve birçok yapı yıkılarak çok katlı yapılara yerini vermiştir.

Kızılay 1970'li yıllardan bu yana hızlı bir yenilenme sürecine girmiştir. Kent merkezlerine ve yoğun yerleşik alanlara sunulması gereken kentsel kamu yatırım ve kaynakları, çoğunluğun aleyhine, kentin spekülasyon ve rant amaçlı yerleşime açılan kesimlerine aktarılmakta, kent merkezinde ve yerleşik alanlarda kentsel kalite düşmekte ve çöküntüleşme süreci yaşanmaktadır. Ankara'da da Cumhuriyet'in 'Mimari Mirası' da yok edilmiş ve edilmeye devam etmektedir.

Şekil 4.21. Ankara Tarihi Kent Dokusu (Tunçer 2001)

4.4. Ulus Meydanı Çalışma Alanının Özellikleri

Ankara şehri; Osmanlı döneminden itibaren, Cumhuriyet'in başkenti olarak tasarlanıp hayata geçirilen süreç ve günümüze kadar olan dönemleri barındıran bir yerleşim yeridir.

Ankara başkent olduktan sonra kentin ihtiyaç duyduğu yapılar ve bu yapıların nerede konumlandırılacağı şehrin merkezini belirlemede büyük rol oynamıştır. Kurumsal yapıların, Ulus'ta olması sebebi ile kentin merkezi Ulus olmuştur. O yıllarda Ulus Meydanı sanatçılar, aydın kişiler ve politikacılar tarafından yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

Cumhuriyet öncesi Valilik, Erkek Öğretmen Okulu ve Karaoğlan Çarşısı'nın bulunduğu Ulus Taşhan Meydanı, kamusal alan olarak nitelik kazanmıştır. Taşhan Meydanı, Erkek Öğretmen Okulu'nun bulunduğu yerdir. 1920 yılında İttihat ve Terakki binasının inşa edilmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu binaya taşınması meydana Türk kimliğini kazandırmıştır. Taşhan Meydanı savaş yıllarında hastane ve dışarıdan gelen vekillerin yatakhane olarak kullanılmıştır.

Şekil 4.22. Taşhan Meydanı (Bayraktar 2013)

Taşhan Meydanı birçok yürüyüşe, etkinliğe, eyleme ve toplantılara sahne olan güçlü bir merkez haline gelmiştir. 1923 yılında Lörcher planı ile 'Taşhan Meydanı' "Hâkimiyeti Milliye Meydanı" şeklinde değişikliğe uğramıştır. Meydan, bu dönemde kutlamalar ve törenlere ev sahipliği yapmıştır.

Şekil 4.23. Meclis ve Taşhan Meydanı (Bayraktar 2013)

1927 yılında Krippel'in tasarladığı Atatürk heykeli Hâkimiyeti Milliye Meydanı'na yerleştirilmiş ve meydanın sembolü olmuştur. Zafer anıtının yerleştirilmesi ile 'Millet Meydanı' adını almıştır.

Nüfusun artması ile doğabilecek sorunları engellemek amacıyla 1927 yılında Ankara Belediyesi yeni kent planlaması için bir yarışma düzenlemiştir. Yarışmayı Hermann Jansen kazanmıştır ve Ankara'nın ilk imar planını hazırlamıştır. Zaman içinde Ulus Meydanı kentin ticaret ve iş merkezi halini almıştır (Kalaycı 2020).

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki meydanın adı Taşhan (Palas) Otel'inden gelmektedir. Taşhan Oteli 1888 yılında inşa edilmiştir. Yıkıldığı tarihe kadar da Ankara kenti için önemli bir sosyal tesis olarak devamlılığını korumuştur. Taşhan, kısa bir süreliğine devletin hazinesine geçmiştir. Daha sonra yıkılarak yerine bugünkü Sümer Bank binası yapılmıştır.

Şekil 4.24. Ulus Meydanı ve İş Bankası (Bayraktar 2013)

Herman Jansen'in yaptığı proje 1932 yılında onaylanmıştır. Jansen, 1938 yılına kadar proje danışmanlığını yürütmüştür. Jansen, Ulus'ta bulunan kaleyi şehrin odak noktası olarak kabul etmiş ve her yerden algılanabilecek tarzda tasarım yapmıştır. Jansen, Gar-Taşhan Meydanı- Kale aksını Lörcher Planındaki aksa tabi kalarak Kaleyi ön plana çıkaran yeşil bir koridor tasarlamıştır. Yeni şehir ve Taşhan Meydanı'nı birbirine bağlayan Bankalar Caddesi kentin önemli akslarından biri olmuştur. Jansen eski şehir dokusunun bozulmaması için o bölgeye müdahaleyi sınırlı tutmuştur.

Ankara parklarının ilki olan Gençlik Parkı, ilk kez planda gösterilmiştir. Günümüzde de önemli bir rekreasyon alanı olarak varlığını sürdürmektedir. Hemen karşısında bulunan stadyum da kentte önemli bir konuma sahiptir. Bu bölge amaçlanan yeşil alanı oluşturmaktadır.

Ankara'da kurulan kent içi ulaşım sistemi, Ulus'un Ankara'nın merkezi olmasında büyük katkısı olmuştur. Ulaşım sistemi, Ulus Meydanı merkezli olarak kurulmuş ve otobüs hatlarının başlangıç noktası olmuştur. Böylece Ankara'nın yeni ve eski tüm yerleşim alanları Ulus Meydanına bağlanmış oldu.

Şekil 4.25. İş ve Sumer Bankası (URL 31)

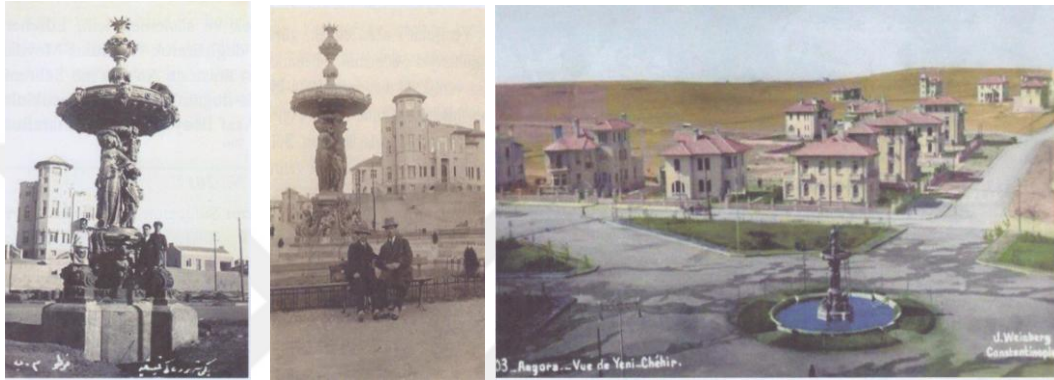
Bütün bu gelişmeler sonucunda Ankara için yeni bir planlama çalışması zorunluluğu duyulmaya başlandı. Ankara Belediye'sinin öncülüğünde uluslararası bir yarışma düzenlendi ve yarışmayı Nihat Yücel ve Raşit Uybadin kazanmıştır. Nihat Yücel ve Raşit Uybadin'in hazırladığı proje 12 000 hektarlık alanı kapsayan bir imar çalışmasıydı ve 1957 yılında onaylanmıştır. Bu plana göre, Ankara gecekondusuz, tek merkezli, oldukça yoğun ve homojen bir kent olarak tasarlanmıştır. 1958 yılında ise orta kavşakta bulunan Atatürk Heykeli şimdiki yerine taşınmış ve Anafartalar Çarşısı'nın ofis blokları ile beraberliği Ulus Meydanı'nın yeni simgesini oluşturmaktadır. 1961 yılı itibari ile yönetsel merkez yeni şehir (Kızılay)'e kaymıştır. Ulus Meydanı ise işlevsel açıdan boşalmaya başlamıştır (Tursun 2018).

4.5. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Çalışma Alanının Özellikleri

13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent olması ile beraber kent planlamaları yapılmıştır. Lörcher, Jansen ve Yücel-Uybadin planları sırayla kente uygulanmıştır. Ankara'nın ilk imar plancısı olarak bilinen Lörcher Planı daha sonra uygulanacak planların temelini oluşturmuştur. Lörcher Planı ile bazı bakanlık binaları bugünkü merkezine yani Kızılay'a taşınarak ilk adım atılmış oldu. Kızılay'ın bir meydan özelliği taşımadığı o yıllarda kamusal bir park yapılarak yeni merkez için çalışmalara başlanmıştır. Kamusal bir mekan olarak tasarlanan parka Havuz başı denilmiştir. İnsanların eğlence ve buluşma amaçlı kullandığı bir mekan haline gelmiştir.

Lörcher planı yerini Jansen planına bırakmıştır. Bu plana göre kentin kuzey-güney doğrultusu kentin ana aksını oluşturmaktadır. Bu aksa, Atatürk Bulvarı denilmiştir. Kentin omurgası haline gelmiştir.

Yenişehir' e inşa edilen bahçeli evlerde yaşayan insanlar arasında havuzbaşı çok popüler bir mekan haline gelmiştir. Havuzbaşının bulunduğu meydan daha sonra Kurtuluş Meydanı adını almıştır. 1929 yılında inşa edilen Kızılay Genel Merkez binası ile Havuz başı, Kızılay Parkı olarak anılmaya başlandı. Kurtuluş Meydanı, Kızılay Meydanı'na dönüştü. Son olarak Yenişehir, Kızılay olarak anılmaya başlandı.

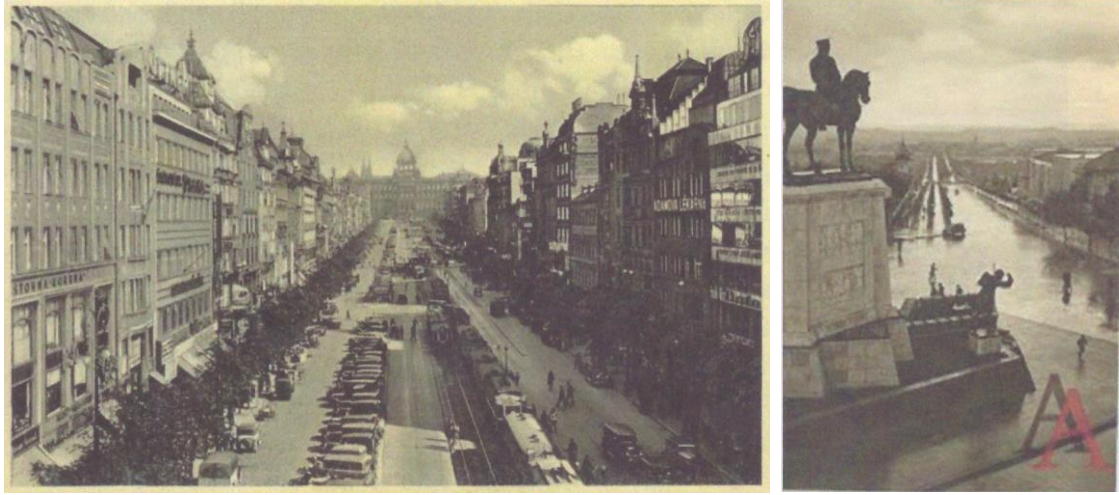

Şekil 4.26.Kızılay Binası ve Havuz başı Meydanı (Tunçer 2021)

Bakanlıkların peş peşe inşa edilmesi üzerine Kızılay Meydanı bürokratik ve politik açıdan da güçlenmeye başlamıştır. Meydan, Atatürk Bulvarına açılmaktadır. Bulvarın ortasında akasya ağaçlarının bulunduğu geniş bir refüj bulunmaktadır. Refüjün iki yanında atkestanesi ağaçları bulunan geniş kaldırımlı modern bir meydan tasarlanmıştır. Bisikletliler için bisiklet yolu tahsis edilmesi ile Bulvara eklenen Güvenpark, mekanın kamusal yönünü güçlendirmiştir. Güvenpark, Güven anıtı ile birlikte simgesel vurgu olarak tasarlanmıştır. Kent dokusu ile bakanlıklar arasında Kızılay parkı ile beraber geçiş görevi görmektedir. Bir nevi yeşil bir koridor oluşturmaktadır da denebilir.

Bakanlıkların çevresine yapılan yeni yapılar sosyal yaşam mekanları (sinemalar, kitap evleri vb.) konut alanlarına hizmet vermiştir. Böylece kültürel bir odak haline gelmiştir. Daha sonra banka şubelerinin açılmaya başlamasıyla birlikte mali yönden de önem kazanmaya başlamıştır (Bayraktar 2013).

1952 yılında yapılan mimari değişikliklerin uygulanmaya başlanmasıyla beraber yapıların bodrum ve zemin katları pasaj olarak tasarlanmış ve kullanılmaya başlanmıştır. Böylece bölgede pasaj sayıları artmış ve Kızılay Meydanı'ı Ankara'nın en önemli ticaret merkezi haline gelmiştir (Öztürk 2021).

Şekil 4.27. Atatürk Bulvarı (Bayraktar 2013)

Şekil 4.28.Güven Anıtı, Güven Park ve Kızılay Park (Tunçer 2021)

Kentin en önemli ticaret merkezi olmasıyla beraber Kızılay’da trafik yoğunluğu artmaya başlamıştır. Bu sorunu önlemek adına Atatürk Bulvarı ve Ziya Gökalp Caddesi genişletilmeye başlanmıştır. Bu çalışma Kızılay Parkı’nın küçülmesine sebep olmuştur. Bu dönemde Türkiye’nin meydanla ilişkili ilk gökdeleni olan Emek İşhanı inşa edilmiştir. 1959 yılında yapılan bu iş hanı meydanın odak noktası olmuştur. 1960 yılında Belediye encümeni tarafından Kızılay Meydanının adı ‘Hürriyet Meydanı’ olarak değiştirilmiştir, fakat Ankara halkı hala Kızılay Meydanı olarak anmaya devam etmektedir (Bayraktar 2013).

Şekil 4.29. Kızılay Meydanı ve Gökdelen (Bayraktar 2013)

Emek İş Hanı açıldıktan sonra Kızılay, Ulus’a alternatif bir ticaret merkezi halini almıştır. Merkezi orta ve üst gelirli kişiler daha sık kullanmaya başlamıştır. Artan nüfus, motorlu taşıt kullanımı ve yoğunluk sebebi ile Atatürk Bulvarı ve Ziya Gökalp Caddesi tekrardan genişletilmiştir. Kızılay Park’ı ise küçük bir yeşil alan olarak kalmıştır. Belli bir süre sonra park işlevini de kaybetmeye başlamıştır. 1979 yılına gelindiğinde ise Kızılay binası yıkılmıştır. Meydanın adını aldığı binanın yıkılması ile meydan önemli bir imgesini yitirmiş oldu. Bu alana yapılacak yapı için 1980 yılında bir yarışma düzenlenmiştir. Düzenlenen yarışmada birinci olan proje 1998 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Günümüzde de bulunan Kızılay AVM ’nin yapımına başlanmıştır. Büyük alışveriş merkezlerinin açılması, taşıt yoğunluğunun artması, çeşitli etkinliklere yaptığı ev sahipliği ve kamusal etkileri ile kentlinin bir araya gelmesini sağlayan güçlü bir meydan olmaya devam etmektedir. 15 Temmuz 2016 darbe girişiminden sonra Ankara Büyükşehir Belediyesi, meydanın adını ‘15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı’ olarak değiştirmiştir. Ankara Metrosu, Ankaray ve EGO otobüslerinin de Kızılay’daki ana durak isimleri değiştirilmiştir, fakat Ankara halkı hala Kızılay Meydanı adını kullanmaktadır.

4.6. Anadolu (Tandoğan) Meydanı Çalışma Alanının Özellikleri

Ankara’da Bahçelievler semtinin alt kısmında bulunan Anadolu Meydanı; Yenimahalle ve Çankaya ilçelerinin kesişim noktasında bulunmaktadır. Anadolu Meydanı’nın batısında Ankara Üniversitesi Tandoğan Yerleşkesi, doğusunda Tandoğan Ordu Evi ve Ankara Garı, güneyinde Mebus evleri Mahallesi, Anıttepe Mahallesi ve Anıtkabir, kuzeyinde ise Makine Kimya Endüstrisi yer almaktadır.

Şekil 4.30. Anadolu Meydanı 1944 (URL 32)

1929 – 1946 yıllarında Ankara’da belediye ve vali olarak görev yapan Nevzat Tandoğan, Mustafa Kemal Atatürk’ün ve İsmet İnönü’nün verdiği tam yetki ile Ankara’nın gelişimine yön vermiş ve şehirdeki en yetkili sivil amir konumuna gelmiştir. Çoğu zaman yetkilerinin de dışına çıkarak kendine özgü bir yönetim şeklini benimsemiştir. Despot ve disiplinli bir görev insanı olan Tandoğan, 1946 yılında evinde intihar etmiştir.

Ölümünden sonra Belediye Meclis Üyelerinden biri bir toplantıda Nevzat Tandoğan’ın Ankara’ya verdiği hizmetlerden dolayı onun anısına istinaden bir caddeye onun adının verilmesini teklif etmiş ve 1946 yılında meydana Nevzat Tandoğan adı verilmiştir.

2012 yılında Ankara Belediye Meclis üyelerinden Hüseyin Günay meydanın adının değiştirilmesi adına bir öneri sunmuştur. Öneride meydanın yeni adının ‘ İstiklal, Cumhuriyet veya Demokrasi ‘ olmasını talep etmiştir. Belediye meclisi ise; meydanın halk arasında ‘Tandoğan’ adıyla bilindiğini Tandoğan denildiği zaman akıllara önemli bir şahsiyeti anımsatmadığı ve Ankaralıları kafa karışıklığı yaratmamak için meydandan Nevzat adını çıkartarak sadece Tandoğan Meydanı olarak kalmasına karar verilmiştir. 15 Mayıs 2012 de genelge onaylanmış ve isim değişikliği kabul edilmiştir

Şekil 4.31. Anadolu Meydanı 1970 (URL 33)

2015 Nisan ayında tekrardan isim değişikliği gündeme gelmiştir. Ankara Büyükşehir Belediyesi 13 Nisan 2015'te Belediye Meclisinde alınan karar ile meydanın adını 'Anadolu Meydanı' olarak değiştirmişlerdir. 30 Nisan 2015 tarihinde ise tüm tabela isimleri düzenlenmiştir.

Şekil 4.32. Anadolu Meydanı (URL 34)

4.7. Anket Sonuçları

Elde edilen veriler, SPSS 20.0 (Statistical Package For Social Science) paket programında araştırma verilerine uygun istatistiksel yöntemlerle değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiklerde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve medyan değerleri verildi. Grupların tanımlayıcı özelliklerinin homojenliğinin test edilmesinde kategorik değişkenler için Pearson ki-kare testi ve Likelihood ki-kare testi kullanıldı.

Alınan tüm veriler her üç meydan için ayrı ayrı ve genel olarak bir bütün halinde yüzdeleri alınarak tablolar halinde verilmiştir. Ankete katılan meydan kullanıcılarının demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, gelir durumu, eğitim durumu) ile meydan algılama durumu (alana ulaşılabilirlik, kullanım amacı, kullanım sıklığı, işlevsel ihtiyaçları, kimliği vb) arasındaki ilişkiler ki-kare analizleriyle tespit edilmiştir.

4.7.1. Genel Anket Sonuçları

Sosyo-demografik Özellikler

Çizelge 4.1. Katılımcıların Sosyo-demografik Özellikleri

		n	%	Kümülatif %
Yaş	15-18	1	1,7	1,7
	19-29	25	41,7	43,3
	30-49	31	51,7	95,0
	50-65	3	5,0	100,0
Cinsiyet	Kadın	37	61,7	61,7
	Erkek	23	38,3	100,0
Eğitim Durumu	Lise	6	10,0	10,0
	Ön Lisans	14	23,3	33,3
	Lisans	35	58,3	91,7
	Lisansüstü	5	8,3	100,0
Meslek	Çalışmıyor	3	5,0	5,0
	Memur	6	10,0	15,0
	Öğrenci	7	11,7	26,7
	Özel Sektör	25	41,7	68,3
	Emekli	1	1,7	70,0
	Mühendis	1	1,7	71,7
	Yazılımcı	1	1,7	73,3
	Ev Hanımı	5	8,3	81,7
	Öğretmen	9	15,0	96,7

Devamı Arkada

Çizelge 4.1. Önceki Sayfanın Devamı

	Doktor	1	1,7	98,3
	Peyzaj Mimarı	1	1,7	100,0
Aylık Gelir	0-8500 TL	23	38,3	38,3
	8500-15000	26	43,3	81,7
	15000-30000	8	13,3	95,0
	30000-50000	1	1,7	96,7
	50000 ve üzeri	2	3,3	100,0
	Toplam	60	100,0	

Çalışmaya katılanların %1,7'si 15-18 yaş grubunda, %41,7'si 19-29 yaş grubunda, %51,7'si 30-49, %5'i 50-65 yaş grubundadır. Çalışmaya katılanların %61,7'si kadın; %38,3'ü erkektir. Ankete katılanların %10'u lise mezunu, %23,3'ü ön lisans, %58,3'ü lisans ve %8,3'ü lisansüstü eğitim durumuna sahiptir. Katılımcıların %5'i çalışmamaktadır. Ankete katılanların % 10'u memur, %11,7'si öğrenci, %41,7'si özel sektör çalışanı, %1,7'si emekli, %1,7'si mühendis, %1,7'si yazılımcı, %8,3'ü ev hanımı, %15'i öğretmen, %1,7'si doktor, %1,7'si peyzaj mimarıdır. Ankete katılanların %38,3'ü 0-8500 TL aralığında, %43,3'ü 8500-15000 TL aralığında, %13,3'ü 15000-30000 TL aralığında, %1,7'si 30000-50000 TL aralığında, %3,3'ü 50000 TL' den fazla aylık gelire sahiptir.

Meydanlara Ulaşım Şekli

Çizelge 4.2. Meydanlara Ulaşım Şekli

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Anadolu Meydanı		Ulus Meydanı	
	Alana Erişebilirlik	n	%	n	%	n	%
Meydana ulaşım sağlama yolu	Metro	15	25,0	17	28,3	10	16,7
	Bisiklet	1	1,7				
	Otobüs	29	48,3	23	38,3	31	51,7
	Özel Araç	13	21,7	16	26,7	19	31,7
	Yaya Olarak	2	3,3	4	6,7		
	Toplam	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Katılımcılara, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade, Anadolu (Tandoğan) ve Ulus Meydanlarına ulaşım sağlama yolları sorulmuştur. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade

Meydanına; katılımcıların %25'i metro, %1,7'si bisiklet, %48,3'ü otobüs, %21,7'si özel araç ve %3,3'ü yaya olarak ulaşım sağladıklarını ifade etmişlerdir. Anadolu (Tandoğan) Meydanına; bisiklet ile ulaşım sağlayan katılımcı bulunmazken %28,3'ü metro, %38,3'ü otobüs, %26,7'si özel araç ve %6,7'si yaya olarak ulaşım sağlamaktadır. Ulus Meydanına ise bisiklet ve yaya olarak ulaşım sağlayan katılımcı bulunmazken, katılımcıların %16,7'si metro, %51,7'si otobüs ve %31,7'si özel araç ile ulaşım sağlamaktadır.

Meydanların Kullanım Durumu

Çizelge 4.3. Meydanların Kullanım Amacı

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Ulus Meydanı		Anadolu Meydanı	
		n	%	n	%	n	%
Meydanların Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	15	25,0	22	36,7	22	36,7
	Kısa Süreli Dinlenme	4	6,7	2	3,3	7	11,7
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	2	3,3	6	10,0	9	15,0
	Alışveriş	24	40,0	16	26,7	3	5,0
	Gezi	12	20,0	10	16,7	15	25,0
	Yemek Yeme	3	5,0			1	1,7
	Diğer			4	6,7	3	5,0
	Toplam	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Ankete katılan kişilerin meydanları kullanım amaçları incelenmiştir. Katılımcıların %25'i 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını, %36,7'si Ulus Meydanını ve %36,7'si ise Anadolu (Tandoğan) Meydanını ulaşım amaçlı kullandıklarını ifade etmişlerdir. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nın en sık kullanım amacı %40 ile alışveriş seçeneği olmuştur. Alışveriş seçeneğine %26,7 oranıyla Ulus Meydanı rakip gelmektedir. Anadolu Meydanı ise ulaşım amacından sonra en yüksek %25 oranı ile gezi kartelasın da yerini almaktadır. Ulus ve Anadolu Meydanlarının en sık kullanım amacı ulaşım amaçlı kullanılmakta olduğu tespit edilmiştir.

Meydanların Kullanım Sıklığı

Çizelge 4.4. Meydanların Kullanım Sıklıkları ve Süreleri

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Ulus Meydanı		Anadolu Meydanı	
		n	%	n	%	n	%
Meydanların Kullanım Sıklıkları	Haftada 2-3	7	11,7	8	13,3	3	5,0
	Haftada 1	11	18,3	7	11,7	3	5,0
	Ayda 1	21	35,0	13	21,7	14	23,3
	Yılda birkaç	16	26,7	23	38,3	25	41,7
	Yılda 1 kez	5	8,3	9	15,0	15	25,0
Meydanların Kullanım Saatleri	07.00- 12.00	1	1,7	8	13,3	11	18,3
	12.00- 17.00	35	58,3	41	68,3	34	56,7
	17.00- 21.00	21	35,0	9	15,0	10	16,7
	21.00-	3	5,0	2	3,3	5	8,3
Meydanlarda Geçirilen Süre	0-2 saat	21	35,0	37	61,7	35	58,3
	2-4 saat	25	41,7	13	21,7	16	26,7
	4-6 saat	10	16,7	6	10,0	8	13,3
	6-8 saat	2	3,3	2	3,3	1	1,7
	10 saatten fazla	2	3,3	2	3,3		
	Toplam	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Ankete katılan kişilerin %35'i 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını ayda bir kez, %38,3'ü Ulus Meydanını yılda birkaç kez ve %41,7'si Anadolu (Tandoğan) Meydanını yılda birkaç kez kullandıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların %58,3'ü 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını, %68,3'ü Ulus Meydanını %56,7'si Anadolu (Tandoğan) Meydanını 12.00-17.00 saatleri arasında kullanmaktadırlar. Katılımcıların %41,7'si 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında 2-4 saat arası vakit geçirirken; %61,7'si Ulus Meydanında ve %58,3'ü Anadolu (Tandoğan) Meydanında 0-2 saat arası vakit geçirdiğini görmekteyiz.

Katılımcıları Rahatsız Eden Faktörler

Çizelge 4.5. Meydanlarda Katılımcıları En Çok Rahatsız Eden Faktör

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Ulus Meydanı		Anadolu Meydanı	
		n	%	n	%	n	%
Meydanlarda En Çok Rahatsız Eden Faktör	Araç Trafığı	6	10,0	14	23,3	1	1,7
	Gürültü	14	23,3	11	18,3	7	11,7
	Hava Kirliliği	4	6,7	6	10,0	4	6,7
	Kötü Görüntü	14	23,3	13	21,7	36	60,0
	Kötü Koku			2	3,3	3	5,0
	Kullanım Yoğunluğu	20	33,3	13	21,7	5	8,3
	Mülteciler	2	3,3			2	3,3
	Terk edilmişlik					1	1,7
	İnsanlar					1	1,7
	Standart bir yer			1	1,7		
Toplam		60	100,0	60	100,0	60	100,0

Katılımcıları 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında en çok rahatsız eden faktör %33,3 oran ile kullanım yoğunluğudur. Ulus Meydanında en çok rahatsız eden faktör %23,3 ile araç trafiği olmuştur. Anadolu Meydanında ise katılımcıların %60'ı kötü görüntüden rahatsız olmaktadır. Mülteciler, terk edilmişlik ve standart bir yer olması gibi diğer seçenekler de rahatsız edici faktörler de cevaplar arasında yer almaktadır. Bu etmenlerde tabloda görüldüğü gibi analiz edilmiştir.

Meydanların Sosyalite Durumu

Çizelge 4.6. Katılımcıların Mekanların Sosyalite Durumları

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Ulus Meydanı		Anadolu Meydanı	
		n	%	n	%	n	%
Meydanlar Nasıl Mekandır?	Tamamen Sosyal Aktivitelerin bulunduğu	9	15,0	9	15,0	7	11,7

Devamı Arkada

Çizelge 4.6. Önceki Sayfanın Devamı

Kısmen Sosyal Aktivitelerin bulunduğu	41	68,3	16	26,7	34	56,7
Sosyal Aktivitelerin bulunmadığı	10	16,7	35	58,3	19	31,7
Toplam	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Katılımcıların %16,7'si 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında, %58,3'ü Ulus meydanında ve %31,7'si Tandoğan meydanında sosyal aktivitelerin bulunmadığını düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Meydanların İlgi Çeken Kısımları

Çizelge 4.7. Meydanların İlgi Çeken Mekanları

		n	%	Kümülatif %
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İlgi Çeken Mekanlar	Bisiklet Park Alanı	3	5,0	5,0
	Butikler	1	1,7	6,7
	Güven Park	8	13,3	20,0
	Hiçbir yer	3	5,0	25,0
	Kızılay AVM	10	16,7	41,7
	Mağazalar	1	1,7	43,3
	Metro Altı Çarşısı	19	31,7	75,0
	Restoranlar	14	23,3	98,3
	Trafikten arındırılmış yayalaştırılmış olan Sakarya Caddesi	1	1,7	100,0
Ulus Meydanı İlgi Çeken Mekanlar	Atatürk Heykeli	19	31,7	31,7
	Eski TBMM	15	25,0	56,7
	Gençlik Parkı	4	6,7	63,3
	Hiçbirisi	1	1,7	65,0
	Kafeler	2	3,3	68,3
	Merkez Bankası	3	5,0	73,3
	Müzeler	14	23,3	96,7
	Restoranlar	1	1,7	98,3

Devamı Arkada

Çizelge 4.7. Önceki Sayfanın Devamı

	Tiyatro	1	1,7	100,0
Anadolu Meydanı İlgili Çeken Mekanlar	Anıtkabir	45	75,0	75,0
	Makine Kimya Endüstrisi	3	5,0	80,0
	Metro	3	5,0	85,0
	Ordu Evi	1	1,7	86,7
	Restoranlar	2	3,3	90,0
	Tandoğan Kapalı Çarşısı	2	3,3	93,3
	Üniversite Kampusları	4	6,7	100,0
	Toplam	60	100,0	

Meydanlarda ilgi çeken mekanlar sorgulandığında 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında en sık (%31,7) metro altı çarşısının ve ardından (%23,3) restoranların dikkat çektiği, Ulus Meydanının da en sık (%31,7) Atatürk Heykelinin ve ardından (%25) Eski TBMM'nin ilgi çektiği, Anadolu Meydanında ise en çok ilgi çeken mekanının (%75) Anıtkabir olduğu görülmektedir.

Meydanların İhtiyaçları

Çizelge 4.8. Meydanların İhtiyaçları

		n	%	Kümülatif %
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İhtiyaçlar	Bisiklet Yolu ve Park Alanı	3	5,0	5,0
	Kent Mobilyası (oturma birimi)	13	21,7	26,7
	Otopark	9	15,0	41,7
	Yayalaştırılmış Alan	15	25,0	66,7
	Yeşil alan	1	1,7	68,3
	Yeşil Alan ve Ağaç	19	31,7	100,0
Ulus Meydanı İhtiyaçlar	ATM Noktası	1	1,7	1,7
	Hepsi	1	1,7	3,3
	Kent Mobilyası (oturma birimi)	29	48,3	51,7
	Komple revize edilmesi gerekiyor	1	1,7	53,3
	Otopark	5	8,3	61,7
	Park	3	5,0	66,7

Devamı Arkada

Çizelge 4.8. Önceki Sayfanın Devamı

Anadolu Meydanı İhtiyaçları	Yeşil Alan ve Ağaç	9	15,0	100,0
	Sığınmacılardan kurtulmak	1	1,7	68,3
	Yayalaştırılmış Alan	10	16,7	85,0
	Heykel	1	1,7	1,7
	Kent Mobilyası (oturma birimi)	18	30,0	31,7
	Otopark	9	15,0	46,7
	Park	3	5,0	51,7
	Su ve Havuz	10	16,7	68,3
	Yayalaştırılmış Alan	7	11,7	80,0
	Yeşil Alan ve Ağaç	12	20,0	100,0
	Toplam	60	100,0	

Ankete katılanların %31,7'si 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının yeşil alan ve ağaçlandırmaya, %48,3'ü Ulus Meydanının ve %30'u Anadolu Meydanı kent mobilyası (oturma birimi)'ne ihtiyacı olduğunu ifade etmişlerdir.

Meydanlardaki Donatı İhtiyaçları

Çizelge 4.9. Meydanların İhtiyacı Olan Donatılar

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Ulus Meydanı		Anadolu Meydanı	
		n	%	n	%	n	%
Meydanların İhtiyacı Olan Donatılar	Çöp Kutusu	5	8,3	5	8,3	6	10,0
	Kamelya	5	8,3	5	8,3	3	5,0
	Kioks	5	8,3	4	6,7	2	3,3
	Otobüs Durağı	2	3,3	4	6,7	4	6,7
	Oturma Birimi	41	68,3	40	66,7	44	73,3
	Yok	2	3,3	2	3,3	1	1,7
	Total	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Katılımcıların %68,3'ü 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında, %66,7'si Ulus Meydanında ve %73,3'ü Anadolu Meydanında oturma birimi donatısına ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir.

Meydanların Çevre ile Uyumlu

Çizelge 4.10. Meydanların Çevre Yapılar İle Uyumlu

		15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Ulus Meydanı		Anadolu Meydanı	
		n	%	n	%	n	%
Meydanlar Çevre Yapılar ile Uyumlu mudur?	Evet	5	8,3	10	16,7	14	23,3
	Hayır	36	60,0	31	51,7	19	31,7
	Kararsız	19	31,7	19	31,7	27	45,0
	Toplam	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Katılımcıların %60'ı 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını ve %51,7'si Ulus Meydanını çevre yapılar ile uyumsuz bulmaktadır. Katılımcıların %45 Tandoğan Meydanının çevre yapılarla uyumlu olup olmaması hakkında kararsızdır.

Meydanların Odak Noktaları

Çizelge 4.11. Meydanların Odak Noktaları

		n	%
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Odak Noktası	Alışveriş	2	3,3
	Alkollü yerler	1	1,7
	Ankara'nın merkezi olması	2	3,3
	Buluşma yeri	3	5,0
	Dost Kitap Evi	1	1,7
	Geyikler	1	1,7
	Gezmek	1	1,7
	Güven park	14	23,4
	İnsanlar	2	3,4
	İş	1	1,7
	Kafe	1	1,7
	Kızılay AVM	15	25,0
	Kızılay Medya Kavşağı	2	3,4
	Metro altı çarşısı	1	1,7
	Meydan	1	1,7
	Ulaşım	8	13,4
	Yoğun olması	1	1,7
	Yok	3	5,0
Ulus Meydanı Odak Noktası	Alışveriş	1	1,7

Devamı Arkada

Çizelge 4.11. Önceki Sayfanın Devamı

	Anafartalar Caddesi	1	1,7
	Atatürk Heykeli Ve TBMM Eski Binası	1	1,7
	Atatürk Heykeli	27	45,0
	AVM	1	1,7
	Bilmiyorum	5	8,3
	Eğlence Mekanları	1	1,7
	Eski TBMM	2	3,4
	Eski yapılar	1	1,7
	Gençlik Parkı	2	3,4
	Gezi	1	1,7
	Hacı Bayram	1	1,7
	İnsanlar	1	1,7
	İş	1	1,7
	Müzeler	1	1,7
	Tarihi Mekanlar	3	5,0
	TBMM	3	5,1
	Ulaşım	5	8,3
	Ulaşım Alışveriş	1	1,7
	Ulus meydanı	1	1,7
Anadolu Meydanı Odak Noktası	Anıtkabir	37	61,7
	Anıtkabir ve üniversite	1	1,7
	Ankaragücü sosyal tesisleri - MKE	1	1,7
	AVM	1	1,7
	Bilmiyorum	6	10,0
	DİNLENME	1	1,7
	De Gaulle Caddesi	1	1,7
	Gazi Mustafa Kemal Atatürk	1	1,7
	Gezi	1	1,7
	Heykel	1	1,7
	MKE	1	1,7
	Ordu evleri	1	1,7
	Sanayi	1	1,7
	Ulaşım	6	10,0
	Toplam	60	100,0

Katılımcıların %23,4'ü 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının odak noktası olarak Güven parkı, %45'i Ulus Meydanının odak noktası olarak Atatürk

Heykelini, %61,7'si Tandoğan Meydanının odak noktası olarak Anıtkabiri seçmişlerdir. Katılımcıların diğer seçimleri tabloda gösterildiği gibidir.

Meydanların 5'li Likert Sorularla Karşılaştırılması

Çizelge 4.12. Meydanların Karşılaştırılması

	15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı		Anadolu Meydanı		Ulus Meydanı	
	n	%	n	%	n	%
Hangi meydan daha çok yeşil alana sahiptir?	25	41,7	30	50,0	5	8,3
En çok tarihi mekanlara ev sahipliği yapan meydan hangisidir?	2	3,3	6	10,0	52	86,7
Hangi meydan daha aktiftir?	56	93,3	1	1,7	3	5,0
Hangi meydan daha temizdir?	15	25,0	44	73,3	1	1,7
Hangi meydan daha hareketlidir	51	85,0	3	5,0	6	10,0
Görsel açıdan hangi meydan daha güzeldir?	10	16,7	32	53,3	18	30,0
Hangi meydan daha büyüktür?	47	78,3	5	8,3	8	13,3
Hangi meydan daha estetikdir?	14	23,3	29	48,3	17	28,3
Hangi meydan daha kullanışlıdır?	37	61,7	16	26,7	7	11,7
Hangi meydan daha kalitelidir?	21	35,0	35	58,3	4	6,7
Hangi meydan daha güvenlidir?	8	13,3	49	81,7	3	5,0
Hangi meydan daha ulaşılabilir?	44	73,3	4	6,7	12	20,0
Hangi meydan daha kimliklidir?	18	30,0	20	33,3	22	36,7

Bu bölümde meydanlar birbirleri ile karşılaştırılmıştır. Katılımcıların %50'si Anadolu Meydanının daha yeşil alana sahip olduğunu, %86,7'si Ulus meydanının en çok tarihi mekana ev sahipliği yaptığını, %73,3'ü Anadolu Meydanının daha temiz olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların %93,3'ü 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının daha aktif olduğunu ve %85'i 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının daha hareketli olduğunu ifade etmişlerdir. Anadolu Meydanı ankete katılan

kişilerin %53,3'üne göre görsel açıdan daha güzel, %48,3'ü için daha estetik ve %58,3'üne göre daha kalitelidir. Katılımcıların %81,7'sine göre Anadolu Meydanı daha güvenlidir. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı katılımcıların %78,3'üne göre daha büyük, %61,7'sine göre daha kullanışlı ve %73,3'üne göre daha ulaşılabilir bir meydan olarak görülmektedir. Katılımcıların %36,7'sine göre Ulus Meydanı daha kimliktir.

4.7.2. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İstatistiksel Analizi

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının 5'li Likert Soruları

Çizelge 4.13. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Değerlendirilmesi

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının şuan ki genel durumundan memnunum.	23	38,3	21	35,0	11	18,3	5	8,3		
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı güvenlidir.	20	33,3	27	45,0	8	13,3	4	6,7	1	1,7
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı belirli bir biçim veya karaktere sahiptir.	13	21,7	24	40,0	13	21,7	5	8,3	5	8,3
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı kentin kimliğini yansıtıyor.	15	25,0	23	38,3	11	18,3	6	10,0	5	8,3
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı alanındaki donatılar yeterli.	14	23,3	26	43,3	16	26,7	3	5,0	1	1,7
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında yaya dolaşımını rahat sağlayabiliyorum	24	40,0	18	30,0	7	11,7	7	11,7	4	6,7

Devamı Arkada

Çizelge 4.13. Önceki Sayfanın Devamı

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının da mekansal bütünlük vardır.	24	40,0	17	28,3	11	18,3	6	10,0	2	3,3
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı konforludur.	19	31,7	29	48,3	7	11,7	5	8,3		
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nda bitkisel düzenleme yeterlidir.	30	50,0	22	36,7	6	10,0	1	1,7	1	1,7
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı sürdürülebilirdir.	19	31,7	19	31,7	8	13,3	13	21,7	1	1,7
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının da dinlenme ve eğlenme alanı yeterlidir.	24	40,0	19	31,7	9	15,0	7	11,7	1	1,7

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına yönelik 5'li likert ifadelerine katılımcıların verdikleri cevaplar tablodaki gibidir. Tabloya göre katılımcıların %38,3'ü meydanın genel durumundan memnun değildir. Katılımcıların %1,7'si alanı güvenli bulurken, %8,3'ü meydanı kimlikli bulmaktadır. Ankete katılım sağlayan kişilerin %23,3'ü alandaki donatıları yetersiz bulurken, %6,7'si alanda dolaşımını rahat sağlayabildiğini söylemektedir. Katılımcıların %40'ı mekan bütünlüğünün olmadığını öngörürken, %31,7'si mekanı konforlu bulmamaktadır. Katılımcıların %50'si alandaki bitkisel tasarımı yetersiz bulmaktadır. Meydanı Katılımcıların %31,7'si sürdürülebilir bulmuyor iken %1,7'lik bir kısım alanı dinlenme ve eğlenme mekanı olarak yeterli görmektedir.

Yaş

Çizelge 4.14. Katılımcıların Yaş Gruplamaları ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına ait diğer verilerin analiz tablosu

			Yaş				Toplam	p
			15-18	19-29	30-49	50-65		
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ulaşım	Metro	n	1	7	7	0	15	0,715
		%	100,0%	28,0%	22,6%	0,0%	25,0%	
	Bisiklet	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	3,2%	0,0%	1,7%	
	Otobüs	n	0	14	13	2	29	
		%	0,0%	56,0%	41,9%	66,7%	48,3%	
	Özel Araç	n	0	3	9	1	13	
		%	0,0%	12,0%	29,0%	33,3%	21,7%	
	Yaya Olarak	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	4,0%	3,2%	0,0%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	1	7	5	2	15	0,619
		%	100,0%	28,0%	16,1%	66,7%	25,0%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	0	1	3	0	4	
		%	0,0%	4,0%	9,7%	0,0%	6,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	6,5%	0,0%	3,3%	
	Alışveriş	n	0	10	14	0	24	
		%	0,0%	40,0%	45,2%	0,0%	40,0%	
	Gezi	n	0	6	5	1	12	
		%	0,0%	24,0%	16,1%	33,3%	20,0%	
Kızılay Meydanının Kullanım Sıklığı	Haftada 2-3	n	0	4	3	0	7	0,753
		%	0,0%	16,0%	9,7%	0,0%	11,7%	
	Haftada 1	n	1	5	4	1	11	
		%	100,0%	20,0%	12,9%	33,3%	18,3%	
	Ayda 1	n	0	10	10	1	21	
		%	0,0%	40,0%	32,3%	33,3%	35,0%	
	Yılda birkaç	n	0	5	10	1	16	
		%	0,0%	20,0%	32,3%	33,3%	26,7%	
	Yılda 1 kez	n	0	1	4	0	5	
		%	0,0%	4,0%	12,9%	0,0%	8,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.14. Önceki Sayfanın Devamı

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Saati	07-12	n	0	1	0	0	1	0,556
		%	0,0%	4,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	12-17	n	0	13	19	3	35	
		%	0,0%	52,0%	61,3%	100,0%	58,3%	
	17-21	n	1	9	11	0	21	
		%	100,0%	36,0%	35,5%	0,0%	35,0%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında Geçirilen Süre	21-	n	0	2	1	0	3	0,603
		%	0,0%	8,0%	3,2%	0,0%	5,0%	
	0-2 saat	n	1	8	10	2	21	
		%	100,0%	32,0%	32,3%	66,7%	35,0%	
	2-4 saat	n	0	13	11	1	25	
		%	0,0%	52,0%	35,5%	33,3%	41,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Nasıl Mekandır	4-6 saat	n	0	4	6	0	10	0,605
		%	0,0%	16,0%	19,4%	0,0%	16,7%	
	6-8 saat	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	6,5%	0,0%	3,3%	
	10dan fazla	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	6,5%	0,0%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı S.Aktivitelerin bulunduğ	Tamamen	n	0	5	4	0	9	0,623
		%	0,0%	20,0%	12,9%	0,0%	15,0%	
	Kısmen	n	1	17	20	3	41	
		%	100,0%	68,0%	64,5%	100,0%	68,3%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	0	3	7	0	10	
		%	0,0%	12,0%	22,6%	0,0%	16,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı ve Çevre Yapılar Meydanla Uyum	Evet	n	0	3	2	0	5	0,623
		%	0,0%	12,0%	6,5%	0,0%	8,3%	
	Hayır	n	0	13	21	2	36	
		%	0,0%	52,0%	67,7%	66,7%	60,0%	
	Kararsız	n	1	9	8	1	19	
		%	100,0%	36,0%	25,8%	33,3%	31,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafiği	n	0	1	4	1	6	0,394
		%	0,0%	4,0%	12,9%	33,3%	10,0%	
	Gürültü	n	0	7	5	2	14	
		%	0,0%	28,0%	16,1%	66,7%	23,3%	
		n						
		%						

Devamı Arkada

Çizelge 4.14. Önceki Sayfanın Devamı

	Hava Kirliliği	n	0	3	1	0	4	
		%	0,0%	12,0%	3,2%	0,0%	6,7%	
	Kötü Görüntü	n	1	7	6	0	14	
		%	100,0%	28,0%	19,4%	0,0%	23,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	0	6	14	0	20	
		%	0,0%	24,0%	45,2%	0,0%	33,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İlgi Çeken Mekan / Bölüm	Mülteciler	n	0	1	1	0	2	0,207
		%	0,0%	4,0%	3,2%	0,0%	3,3%	
	Bisiklet Park Alanı	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0%	4,0%	6,5%	0,0%	5,0%	
	Butikler	n	0	1	0	0	1	
		%	0,0%	4,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Güven Park	n	0	0	6	2	8	
		%	0,0%	0,0%	19,4%	66,7%	13,3%	
	Hiçbir yer	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0%	4,0%	6,5%	0,0%	5,0%	
	Kızılay AVM	n	0	6	4	0	10	
		%	0,0%	24,0%	12,9%	0,0%	16,7%	
	Mağazalar	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	3,2%	0,0%	1,7%	
	Metro Altı Çarşısı	n	0	9	10	0	19	
		%	0,0%	36,0%	32,3%	0,0%	31,7%	
	Restoranlar	n	1	7	6	0	14	
		%	100,0%	28,0%	19,4%	0,0%	23,3%	
	Trafikten arındırılmış-yayalaştırılmış olan Sakarya caddesi	n	0	0	0	1	1	
		%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	1,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İhtiyaçlar	Bisiklet Yolu ve Park Alanı	n	0	1	2	0	3	0,842
		%	0,0%	4,0%	6,5%	0,0%	5,0%	
	Kent Mobilyası (oturma birimi)	n	0	8	5	0	13	
		%	0,0%	32,0%	16,1%	0,0%	21,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Donatı İhtiyaçları	Otopark	n	0	5	4	0	9	0,745
		%	0,0%	20,0%	12,9%	0,0%	15,0%	
	Yayalaştırılmış Alan	n	0	5	8	2	15	
		%	0,0%	20,0%	25,8%	66,7%	25,0%	
	Yeşil alan	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	3,2%	0,0%	1,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.14. Önceki Sayfanın Devamı

Yeşil Alan ve Ağaç	n	1	6	11	1	19
	%	100,0%	24,0%	35,5%	33,3%	31,7%
Çöp Kutusu	n	0	2	3	0	5
	%	0,0%	8,0%	9,7%	0,0%	8,3%
Kamelya	n	0	2	3	0	5
	%	0,0%	8,0%	9,7%	0,0%	8,3%
Kioks	n	0	2	3	0	5
	%	0,0%	8,0%	9,7%	0,0%	8,3%
Otobüs Durağı	n	0	1	1	0	2
	%	0,0%	4,0%	3,2%	0,0%	3,3%
Oturma Birimi	n	0	18	20	3	41
	%	0,0%	72,0%	64,5%	100,0%	68,3%
Yok	n	1	0	1	0	2
	%	100,0%	0,0%	3,2%	0,0%	3,3%
Toplam	n	1	25	31	3	60
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

p<0,05 Likelihood Ki -Kare

15 Temmuz Kızılay milli İrade Meydanında yaşı 19-29 olan katılımcıların %28'i metro, %56'sı otobüs kullanarak alana gelmektedir. Katılımcıların 30-49 yaş aralığının %29'u meydana özel aracı ile gelmektedir. 19-29 yaş grubundaki katılımcıların %28'i alanı ulaşım amaçlı kullanırken, 30-49 yaş grubunun %9,7'si alanı dinlenmek amacıyla, %45,2'si alanı alışveriş amaçlı kullanmaktadır.

19-29 yaş grubunun %16'sı meydana haftada 2-3 kez, %20'si haftada 1 kez, %40'ı ayda 1 kez kullanmaktadır. 30-49 yaş grubunun %61,3'ü meydana 12.00 – 17.00 saatleri arasında kullanmaktadır. Meydanın en çok kullanılan saatleri bu saatlerdir. Meydanda en fazla 2- 4 saat aralığında vakit geçirilmekte olup bu kitle 30-49 yaş aralığında bulunmaktadır. Katılımcıların %68'i sosyal aktivitelerin olduğu bir meydan, %67,7'si de çevre ile uyumu olmayan bir mekan olarak ifade etmiştir. Katılımcıların %66,7'si gürültüden rahatsız olduklarını belirtmiştir. Katılımcıların %36 metro altı çarsısı, %24'ü ise Kızılay AVM'yi dikkat çekici bulduklarını ifade etmişlerdir. Ankete katılan kişilerin %35,5'i yeşil alanın yetersizliğini ve %72'si alanda donatı yetersizliğini ifade etmiştir.

Cinsiyet

Çizelge 4.15. Katılımcıların Cinsiyetleri İle 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Cinsiyet		Toplam	p
			Kadın	Erkek		
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ulaşım	Metro	n	13	2	15	0,036
		%	35,1%	8,7%	25,0%	
	Bisiklet	n	0	1	1	
		%	0,0%	4,3%	1,7%	
	Otobüs	n	16	13	29	
		%	43,2%	56,5%	48,3%	
	Özel Araç	n	6	7	13	
		%	16,2%	30,4%	21,7%	
	Yaya Olarak	n	2	0	2	
		%	5,4%	0,0%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	6	9	15	0,003
		%	16,2%	39,1%	25,0%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	4	0	4	
		%	10,8%	0,0%	6,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	2	2	
		%	0,0%	8,7%	3,3%	
	Alışveriş	n	20	4	24	
		%	54,1%	17,4%	40,0%	
	Gezi	n	5	7	12	
		%	13,5%	30,4%	20,0%	
	Yemek Yeme	n	2	1	3	
		%	5,4%	4,3%	5,0%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Sıklığı	Haftada 2-3	n	3	4	7	0,182
		%	8,1%	17,4%	11,7%	
	Haftada 1	n	4	7	11	
		%	10,8%	30,4%	18,3%	
	Ayda 1	n	16	5	21	
		%	43,2%	21,7%	35,0%	
	Yılda birkaç	n	11	5	16	
		%	29,7%	21,7%	26,7%	
	Yılda 1 kez	n	3	2	5	
		%	8,1%	8,7%	8,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Saati	07-12	n	0	1	1	0,069
		%	0,0%	4,3%	1,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.15. Önceki Sayfanın Devamı

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında Geçirilen Süre	12-17	n	26	9	35	0,065
		%	70,3%	39,1%	58,3%	
	17-21	n	10	11	21	
		%	27,0%	47,8%	35,0%	
	21-	n	1	2	3	
		%	2,7%	8,7%	5,0%	
	0-2 saat	n	8	13	21	
		%	21,6%	56,5%	35,0%	
	2-4 saat	n	19	6	25	
		%	51,4%	26,1%	41,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	6	3	9	0,314
		%	16,2%	13,0%	15,0%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	27	14	41	
		%	73,0%	60,9%	68,3%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	4	6	10	
		%	10,8%	26,1%	16,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Çevre Yapılar ile Meydanla Uyumu	Evet	n	2	3	5	0,612
		%	5,4%	13,0%	8,3%	
	Hayır	n	22	14	36	
		%	59,5%	60,9%	60,0%	
	Kararsız	n	13	6	19	
		%	35,1%	26,1%	31,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafiği	n	2	4	6	0,19
		%	5,4%	17,4%	10,0%	
	Gürültü	n	10	4	14	
		%	27,0%	17,4%	23,3%	
	Hava Kirliliği	n	3	1	4	
		%	8,1%	4,3%	6,7%	
	Kötü Görüntü	n	8	6	14	
		%	21,6%	26,1%	23,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	14	6	20	
		%	37,8%	26,1%	33,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.15. Önceki Sayfanın Devamı

	Mülteciler	n	0	2	2	
		%	0,0%	8,7%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İlgi Çeken Alanlar	Bisiklet Park Alanı	n	2	1	3	0,341
		%	5,4%	4,3%	5,0%	
	Butikler	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
	Güven Park	n	4	4	8	
		%	10,8%	17,4%	13,3%	
	Hiçbir yer	n	2	1	3	
		%	5,4%	4,3%	5,0%	
	Kızılay AVM	n	4	6	10	
		%	10,8%	26,1%	16,7%	
	Mağazalar	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
	Metro Altı Çarşısı	n	15	4	19	
		%	40,5%	17,4%	31,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı İhtiyaçlar	Restoranlar	n	8	6	14	0,312
		%	21,6%	26,1%	23,3%	
	Trafikten arındırılmış-yayalaştırılmış olan Sakarya Caddesi	n	0	1	1	
		%	0,0%	4,3%	1,7%	
	Bisiklet Yolu ve Park Alanı	n	2	1	3	
		%	5,4%	4,3%	5,0%	
	Kent Mobilyası (oturma birimi)	n	11	2	13	
		%	29,7%	8,7%	21,7%	
	Otopark	n	4	5	9	
		%	10,8%	21,7%	15,0%	
	Yayalaştırılmış Alan	n	8	7	15	
		%	21,6%	30,4%	25,0%	
	Yeşil alan	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Donatı İhtiyaçları	Yeşil Alan ve Ağaç	n	11	8	19	0,156
		%	29,7%	34,8%	31,7%	
	Çöp Kutusu	n	3	2	5	
		%	8,1%	8,7%	8,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.15. Önceki Sayfanın Devamı

	Kamelya	n	5	0	5	
		%	13,5%	0,0%	8,3%	
	Kioks	n	2	3	5	
		%	5,4%	13,0%	8,3%	
	Otobüs Durağı	n	2	0	2	
		%	5,4%	0,0%	3,3%	
	Oturma Birimi	n	24	17	41	
		%	64,9%	73,9%	68,3%	
	Yok	n	1	1	2	
		%	2,7%	4,3%	3,3%	
Toplam		n	37	23	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	

*p<0,05 Likelihood Ki -Kare

Katılımcıların cinsiyetlerine göre Meydana ulaşım ve kullanım amacı farklılaşmaktadır (p<0,05). Erkekler kadınlara göre daha fazla otobüs kullanmaktadır. Kadınların %54'ü meydanı alışveriş amaçlı kullanmaktadır. Katılımcıların cinsiyetlerine ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına ait diğer verilerin analizi yapıldığında gruplar arası farklılaşma görülmemiştir (p>0,05).

Eğitim Durumu

Çizelge 4.16. Katılımcıların Eğitim Durumları İle 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Eğitim Durumu				Toplam	p
			Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü		
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ulaşım	Metro	n	0	2	11	2	15	0,483
		%	0,0%	14,3%	31,4%	40,0%	25,0%	
	Bisiklet	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	1,7%	
	Otobüs	n	4	9	15	1	29	
		%	66,7%	64,3%	42,9%	20,0%	48,3%	
	Özel Araç	n	2	3	6	2	13	
		%	33,3%	21,4%	17,1%	40,0%	21,7%	
	Yaya Olarak	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	5,7%	0,0%	3,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.16. Önceki Sayfanın Devamı

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nın Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	1	4	9	1	15	0,797
		%	16,7%	28,6%	25,7%	20,0%	25,0%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	0	0	4	0	4	
		%	0,0%	0,0%	11,4%	0,0%	6,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	5,7%	0,0%	3,3%	
	Alışveriş	n	4	5	12	3	24	
		%	66,7%	35,7%	34,3%	60,0%	40,0%	
	Gezi	n	1	4	6	1	12	
		%	16,7%	28,6%	17,1%	20,0%	20,0%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nın Kullanım Sıklığı	Haftada 2-3	n	1	1	4	1	7	0,339
		%	16,7%	7,1%	11,4%	20,0%	11,7%	
	Haftada 1	n	1	0	9	1	11	
		%	16,7%	0,0%	25,7%	20,0%	18,3%	
	Ayda 1	n	1	6	13	1	21	
		%	16,7%	42,9%	37,1%	20,0%	35,0%	
	Yılda birkaç	n	3	5	6	2	16	
		%	50,0%	35,7%	17,1%	40,0%	26,7%	
	Yılda 1 kez	n	0	2	3	0	5	
		%	0,0%	14,3%	8,6%	0,0%	8,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nın Kullanım Saati	07-12	n	0	0	0	1	1	0,711
		%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%	1,7%	
	12-17	n	5	8	18	4	35	
		%	83,3%	57,1%	51,4%	80,0%	58,3%	
	17-21	n	1	5	15	0	21	
		%	16,7%	35,7%	42,9%	0,0%	35,0%	
	21-	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0%	7,1%	5,7%	0,0%	5,0%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında Geçirilen Süre	0-2 saat	n	1	4	12	4	21	0,357
		%	16,7%	28,6%	34,3%	80,0%	35,0%	
	2-4 saat	n	2	8	14	1	25	
		%	33,3%	57,1%	40,0%	20,0%	41,7%	
	4-6 saat	n	3	1	6	0	10	
		%	50,0%	7,1%	17,1%	0,0%	16,7%	
	6-8 saat	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	5,7%	0,0%	3,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.16. Önceki Sayfanın Devamı

	10dan fazla	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	7,1%	2,9%	0,0%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	2	3	4	0	9	0,711
		%	33,3%	21,4%	11,4%	0,0%	15,0%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	3	9	25	4	41	
		%	50,0%	64,3%	71,4%	80,0%	68,3%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	1	2	6	1	10	
		%	16,7%	14,3%	17,1%	20,0%	16,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Çevre Yapılar Meydanla Uyumlu	Evet	n	1	1	3	0	5	0,118
		%	16,7%	7,1%	8,6%	0,0%	8,3%	
	Hayır	n	1	8	22	5	36	
		%	16,7%	57,1%	62,9%	100,0%	60,0%	
	Kararsız	n	4	5	10	0	19	
		%	66,7%	35,7%	28,6%	0,0%	31,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafikliği	n	1	0	5	0	6	0,321
		%	16,7%	0,0%	14,3%	0,0%	10,0%	
	Gürültü	n	1	5	7	1	14	
		%	16,7%	35,7%	20,0%	20,0%	23,3%	
	Hava Kirliliği	n	1	1	2	0	4	
		%	16,7%	7,1%	5,7%	0,0%	6,7%	
	Kötü Görüntü	n	0	1	10	3	14	
		%	0,0%	7,1%	28,6%	60,0%	23,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	3	6	10	1	20	
		%	50,0%	42,9%	28,6%	20,0%	33,3%	
Toplam		n	6	14	35	5	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

p<0,05 Likelihood Ki -Kare

Katılımcıların eğitim durumları ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir.

Aylık Geliri

Çizelge 4.17. Katılımcıların Aylık Gelirleri İle 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Aylık Gelir					Toplam	p
			0-8500 TL	8500-15000	15000-30000	30000-50000	50000 ve üzeri		
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına Ulaşım	Metro	n	7	6	2	0	0	15	0,166
		%	30,4%	23,1%	25,0%	0,0%	0,0%	25,0%	
	Bisiklet	n	1	0	0	0	0	1	
		%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Otobüs	n	11	16	1	0	1	29	
		%	47,8%	61,5%	12,5%	0,0%	50,0%	48,3%	
	Özel Araç	n	2	4	5	1	1	13	
		%	8,7%	15,4%	62,5%	100,0%	50,0%	21,7%	
	Yaya Olarak	n	2	0	0	0	0	2	
		%	8,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	5	7	2	1	0	15	0,709
		%	21,7%	26,9%	25,0%	100,0%	0,0%	25,0%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	2	2	0	0	0	4	
		%	8,7%	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	1	0	0	0	1	2	
		%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%	3,3%	
	Alışveriş	n	8	12	4	0	0	24	
		%	34,8%	46,2%	50,0%	0,0%	0,0%	40,0%	
	Gezi	n	5	4	2	0	1	12	
		%	21,7%	15,4%	25,0%	0,0%	50,0%	20,0%	
	Yemek Yeme	n	2	1	0	0	0	3	
		%	8,7%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	5,0%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Sıklığı	Haftada 2-3	n	3	3	1	0	0	7	0,248
		%	13,0%	11,5%	12,5%	0,0%	0,0%	11,7%	
	Haftada 1	n	4	2	3	1	1	11	
		%	17,4%	7,7%	37,5%	100,0%	50,0%	18,3%	
	Ayda 1	n	6	13	2	0	0	21	
		%	26,1%	50,0%	25,0%	0,0%	0,0%	35,0%	
	Yılda birkaç	n	6	8	1	0	1	16	
		%	26,1%	30,8%	12,5%	0,0%	50,0%	26,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.17. Önceki Sayfanın Devamı

	Yılda 1 kez	n	4	0	1	0	0	5	
		%	17,4%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	8,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Kullanım Saati	07-12	n	0	1	0	0	0	1	0,831
		%	0,0%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	12-17	n	12	16	5	1	1	35	
		%	52,2%	61,5%	62,5%	100,0%	50,0%	58,3%	
	17-21	n	9	9	2	0	1	21	
		%	39,1%	34,6%	25,0%	0,0%	50,0%	35,0%	
	21-	n	2	0	1	0	0	3	
		%	8,7%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	5,0%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında Geçirilen Süre	0-2 saat	n	5	9	5	1	1	21	0,519
		%	21,7%	34,6%	62,5%	100,0%	50,0%	35,0%	
	2-4 saat	n	13	11	1	0	0	25	
		%	56,5%	42,3%	12,5%	0,0%	0,0%	41,7%	
	4-6 saat	n	3	5	1	0	1	10	
		%	13,0%	19,2%	12,5%	0,0%	50,0%	16,7%	
	6-8 saat	n	1	0	1	0	0	2	
		%	4,3%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	3,3%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	4	4	1	0	0	9	0,346
		%	17,4%	15,4%	12,5%	0,0%	0,0%	15,0%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	17	19	3	1	1	41	
		%	73,9%	73,1%	37,5%	100,0%	50,0%	68,3%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	2	3	4	0	1	10	
		%	8,7%	11,5%	50,0%	0,0%	50,0%	16,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.17. Önceki Sayfanın Devamı

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının Çevre Yapılarla Uyumlu	Evet	n	2	1	2	0	0	5	0,256
		%	8,7 %	3,8%	25,0%	0,0%	0,0%	8,3%	
	Hayır	n	12	16	6	1	1	36	
		%	52,2%	61,5%	75,0%	100,0 %	50,0%	60,0%	
	Kararsız	n	9	9	0	0	1	19	
		%	39,1%	34,6%	0,0%	0,0%	50,0%	31,7%	
15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafîği	n	3	1	2	0	0	6	0,878
		%	13,0%	3,8%	25,0%	0,0%	0,0%	10,0%	
	Gürültü	n	5	6	2	1	0	14	
		%	21,7%	23,1%	25,0%	100,0 %	0,0%	23,3%	
	Hava Kirliliği	n	2	1	1	0	0	4	
		%	8,7 %	3,8%	12,5%	0,0%	0,0%	6,7%	
	Kötü Görüntü	n	6	7	1	0	0	14	
		%	26,1%	26,9%	12,5%	0,0%	0,0%	23,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	6	10	2	0	2	20	
		%	26,1%	38,5%	25,0%	0,0%	100,0 %	33,3%	
	Mülteciler	n	1	1	0	0	0	2	
		%	4,3 %	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
Toplam		n	23	26	8	1	2	60	
		%	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	

p<0,05 Likelihood Ki -Kare

Katılımcıların aylık gelirleri ile 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir.

4.7.3. Ulus Meydanı İstatistiksel Analizi

Ulus Meydanı'nın 5'li Likert Soruları

Çizelge 4.18. Ulus Meydanı'nın Değerlendirilmesi

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Ulus Meydanı belirli bir biçim veya karaktere sahiptir.	23	38,3	9	15,0	8	13,3	15	25,0	5	8,3
Ulus Meydanı'nın şuan ki genel durumundan memnunum	22	36,7	19	31,7	13	21,7	4	6,7	2	3,3
Ulus Meydanı güvenlidir.	28	46,7	22	36,7	7	11,7	2	3,3	1	1,7
Ulus kentin kimliğini yansıtıyor.	22	36,7	14	23,3	7	11,7	14	23,3	3	5,0
Ulus Meydanında yaya dolaşımını rahat sağlayabiliyorum	23	38,3	20	33,3	11	18,3	5	8,3	1	1,7
Ulus alanındaki donatılar yeterli.	20	33,3	25	41,7	11	18,3	3	5,0	1	1,7
Ulus Meydan'ın da mekansal bütünlük vardır.	20	33,3	19	31,7	11	18,3	5	8,3	5	8,3
Ulus Meydanı sürdürülebilirdir.	24	40,0	13	21,7	12	20,0	7	11,7	4	6,7
Ulus meydanı konforludur.	22	36,7	26	43,3	8	13,3	2	3,3	2	3,3
Ulus Meydan'ın da bitkisel düzenleme yeterlidir.	25	41,7	27	45,0	5	8,3	1	1,7	2	3,3
Ulus Meydan'ın da dinlenme ve eğlenme alanı yeterlidir	26	43,3	26	43,3	4	6,7	3	5,0	1	1,7

Ulus Meydanına yönelik 5’li likert ifadelerine katılımcıların verdikleri cevaplar tablodaki gibidir. Tabloya göre katılımcıların %36’sı meydanın şu anki durumundan memnun olmadığını ifade etmektedir. %46,7 meydanı güvenli bulmadığını ifade etmiştir. %5’lik bir kısım kentin kimliğini yansıttığını ifade ederken, %38,3’ü meydanda rahat dolaşım sağlayamadığını ifade etmektedir. Katılımcıların %33,3 donatıları yeterli bulmadığını ve meydanda mekânsal bütünlüğün olmadığını ifade etmiştir. %36,7’lik bir grubun meydanın konforsuz olduğunu öngörmüştür. Bitkisel tasarımın yetersiz olduğunu ifade eden kısım ise %41,7’dir.

Yaş

Çizelge 4.19. Katılımcıların Yaş Grupları İle Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Yaş				Toplam	p
			15-18	19-29	30-49	50-65		
Ulus Meydana Ulaşım	Metro	n	1	3	6	0	10	0,352
		%	100,0%	12,0%	19,4%	0,0%	16,7%	
	Otobüs	n	0	15	15	1	31	
		%	0,0%	60,0%	48,4%	33,3%	51,7%	
	Özel Araç	n	0	7	10	2	19	
		%	0,0%	28,0%	32,3%	66,7%	31,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	1	10	10	1	22	0,785
		%	100,0%	40,0%	32,3%	33,3%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	6,5%	0,0%	3,3%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	1	5	0	6	
		%	0,0%	4,0%	16,1%	0,0%	10,0%	
	Alışveriş	n	0	9	6	1	16	
		%	0,0%	36,0%	19,4%	33,3%	26,7%	
	Gezi	n	0	4	5	1	10	
		%	0,0%	16,0%	16,1%	33,3%	16,7%	
	Diğer	n	0	1	3	0	4	
		%	0,0%	4,0%	9,7%	0,0%	6,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Sıklık	Haftada 2-3	n	0	3	5	0	8	0,477
		%	0,0%	12,0%	16,1%	0,0%	13,3%	
	Haftada 1	n	0	6	1	0	7	
		%	0,0%	24,0%	3,2%	0,0%	11,7%	
	Ayda 1	n	0	4	8	1	13	
		%	0,0%	16,0%	25,8%	33,3%	21,7%	
	Yılda birkaç	n	1	9	11	2	23	
		%	100,0%	36,0%	35,5%	66,7%	38,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.19. Önceki Sayfanın Devamı

	Yılda 1 kez	n	0	3	6	0	9	
		%	0,0%	12,0%	19,4%	0,0%	15,0%	
Ulus Meydanı Kullanım Saati	07-12	n	0	6	2	0	8	0,204
		%	0,0%	24,0%	6,5%	0,0%	13,3%	
	12-17	n	1	12	25	3	41	
		%	100,0%	48,0%	80,6%	100,0%	68,3%	
	17-21	n	0	5	4	0	9	
		%	0,0%	20,0%	12,9%	0,0%	15,0%	
	21-	n	0	2	0	0	2	
		%	0,0%	8,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydanda Geçirilen Süre	0-2 saat	n	1	16	17	3	37	0,46
		%	100,0%	64,0%	54,8%	100,0%	61,7%	
	2-4 saat	n	0	7	6	0	13	
		%	0,0%	28,0%	19,4%	0,0%	21,7%	
	4-6 saat	n	0	0	6	0	6	
		%	0,0%	0,0%	19,4%	0,0%	10,0%	
	6-8 saat	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	4,0%	3,2%	0,0%	3,3%	
	10dan fazla	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	4,0%	3,2%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	0	3	6	0	9	0,525
		%	0,0%	12,0%	19,4%	0,0%	15,0%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	1	8	6	1	16	
		%	100,0%	32,0%	19,4%	33,3%	26,7%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	0	14	19	2	35	
		%	0,0%	56,0%	61,3%	66,7%	58,3%	
Ulus Meydanı Cevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	1	6	3	0	10	0,318
		%	100,0%	24,0%	9,7%	0,0%	16,7%	
	Hayır	n	0	11	18	2	31	
		%	0,0%	44,0%	58,1%	66,7%	51,7%	
	Kararsız	n	0	8	10	1	19	
		%	0,0%	32,0%	32,3%	33,3%	31,7%	
Ulus Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafığı	n	0	1	0	0	1	0,609
		%	0,0%	4,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Gürültü	n	0	1	5	1	7	
		%	0,0%	4,0%	16,1%	33,3%	11,7%	
	Hava Kirliliği	n	0	4	0	0	4	
		%	0,0%	16,0%	0,0%	0,0%	6,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.19. Önceki Sayfanın Devamı

	İnsanlar	n	0	0	1	0	1
		%	0,0%	0,0%	3,2%	0,0%	1,7%
	Kötü Görüntü	n	1	13	20	2	36
		%	100,0%	52,0%	64,5%	66,7%	60,0%
	Kötü Koku	n	0	3	0	0	3
		%	0,0%	12,0%	0,0%	0,0%	5,0%
	Kullanım Yoğunluğu	n	0	2	3	0	5
		%	0,0%	8,0%	9,7%	0,0%	8,3%
	Mülteciler	n	0	1	1	0	2
		%	0,0%	4,0%	3,2%	0,0%	3,3%
	Terk edilmişlik	n	0	0	1	0	1
		%	0,0%	0,0%	3,2%	0,0%	1,7%
	Toplam	n	1	25	31	3	60
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

$p < 0,05$ Likelihood Ki -Kare

Katılımcılar bu alana gelirken en çok otobüsü tercih etmişlerdir. %40' ulaşım amaçlı kullanırken %36'sı alışveriş amaçlı kullandığını ifade etmiştir. Meydan en çok 12.00- 17.00 saatler arasında çok yoğun bir şekilde kullanıldığı ancak maksimum 2 saat vakit geçirildiği görülmektedir. Katılımcıların en çok kötü görüntünün rahatsız ettiği ortaya çıkmıştır. Katılımcıların yaş grupları ile Ulus meydanına ait diğer verilerin analizleri de tabloda gösterilmektedir.

Cinsiyet

Çizelge 4.20. Katılımcıların Cinsiyetleri İle Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Cinsiyet		Toplam	p
			Kadın	Erkek		
Ulus Meydana Ulaşım	Metro	n	6	4	10	0,563
		%	16,2%	17,4%	16,7%	
	Otobüs	n	21	10	31	
		%	56,8%	43,5%	51,7%	
	Özel Araç	n	10	9	19	
		%	27,0%	39,1%	31,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	12	10	22	0,276
		%	32,4%	43,5%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	2	0	2	
		%	5,4%	0,0%	3,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.20. Önceki Sayfanın Devamı

	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	5	1	6	
		%	13,5%	4,3%	10,0%	
	Aalışveriş	n	11	5	16	
		%	29,7%	21,7%	26,7%	
	Gezi	n	6	4	10	
		%	16,2%	17,4%	16,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Sıklık	Diğer	n	1	3	4	0,132
		%	2,7%	13,0%	6,7%	
	Haftada 2-3	n	3	5	8	
		%	8,1%	21,7%	13,3%	
	Haftada 1	n	2	5	7	
		%	5,4%	21,7%	11,7%	
	Ayda 1	n	9	4	13	
		%	24,3%	17,4%	21,7%	
	Yılda birkaç	n	16	7	23	
		%	43,2%	30,4%	38,3%	
	Yılda 1 kez	n	7	2	9	
		%	18,9%	8,7%	15,0%	
Ulus Meydanı Kullanım Saati	07-12	n	4	4	8	0,286
		%	10,8%	17,4%	13,3%	
	12-17	n	27	14	41	
		%	73,0%	60,9%	68,3%	
	17-21	n	4	5	9	
		%	10,8%	21,7%	15,0%	
	21-	n	2	0	2	
		%	5,4%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydanda Geçirilen Süre	0-2 saat	n	18	19	37	0,055
		%	48,6%	82,6%	61,7%	
	2-4 saat	n	11	2	13	
		%	29,7%	8,7%	21,7%	
	4-6 saat	n	5	1	6	
		%	13,5%	4,3%	10,0%	
	6-8 saat	n	1	1	2	
		%	2,7%	4,3%	3,3%	
	10dan fazla	n	2	0	2	
		%	5,4%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydan Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	5	4	9	0,748
		%	13,5%	17,4%	15,0%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.20. Önceki Sayfanın Devamı

	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	9	7	16	
		%	24,3%	30,4%	26,7%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	23	12	35	
		%	62,2%	52,2%	58,3%	
Ulus Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	4	6	10	0,094
		%	10,8%	26,1%	16,7%	
	Hayır	n	23	8	31	
		%	62,2%	34,8%	51,7%	
	Kararsız	n	10	9	19	
		%	27,0%	39,1%	31,7%	
Ulus Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafığı	n	1	0	1	0,272
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
	Gürültü	n	3	4	7	
		%	8,1%	17,4%	11,7%	
	Hava Kirliliği	n	3	1	4	
		%	8,1%	4,3%	6,7%	
	İnsanlar	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
	Kötü Görüntü	n	23	13	36	
		%	62,2%	56,5%	60,0%	
	Kötü Koku	n	1	2	3	
		%	2,7%	8,7%	5,0%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	4	1	5	
		%	10,8%	4,3%	8,3%	
	Mülteciler	n	0	2	2	
		%	0,0%	8,7%	3,3%	
	Terk edilmişlik	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
Toplam		n	37	23	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	

p<0,05 Likelihood Ki -Kare

Katılımcıların cinsiyetleri ile Ulus meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir.

Kadınlar erkeklere oranlara daha fazla otobüs kullanmaktadırlar. Erkeklerin %43,5'i ulaşım amaçlı kullanırken kadınların %29,7'si alanı alışveriş amaçlı kullandıklarını belirtmişlerdir. Erkekler kadınlara göre bu meydanda daha çok vakit geçirmektedir. Kadınların %62,2'si erkeklerin ise %56,5'i meydanda kötü görüntüden rahatsız olmaktadır.

Eğitim Durumları

Çizelge 4.21. Katılımcıların Eğitim Durumları İle Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Eğitim Durumu				Toplam	p
			Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü		
Ulus Meydana Ulaşım	Metro	n	1	0	9	0	10	0,032
		%	16,7%	0,0%	25,7%	0,0%	16,7%	
	Otobüs	n	4	10	16	1	31	
		%	66,7%	71,4%	45,7%	20,0%	51,7%	
	Özel Araç	n	1	4	10	4	19	
		%	16,7%	28,6%	28,6%	80,0%	31,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	1	5	14	2	22	0,374
		%	16,7%	35,7%	40,0%	40,0%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	7,1%	2,9%	0,0%	3,3%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	0	5	1	6	
		%	0,0%	0,0%	14,3%	20,0%	10,0%	
	Alışveriş	n	2	4	9	1	16	
		%	33,3%	28,6%	25,7%	20,0%	26,7%	
	Gezi	n	3	1	5	1	10	
		%	50,0%	7,1%	14,3%	20,0%	16,7%	
	Diğer	n	0	3	1	0	4	
		%	0,0%	21,4%	2,9%	0,0%	6,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Sıklık	Haftada 2-3	n	0	3	4	1	8	0,109
		%	0,0%	21,4%	11,4%	20,0%	13,3%	
	Haftada 1	n	0	1	6	0	7	
		%	0,0%	7,1%	17,1%	0,0%	11,7%	
	Ayda 1	n	3	3	6	1	13	
		%	50,0%	21,4%	17,1%	20,0%	21,7%	
	Yılda birkaç	n	3	5	15	0	23	
		%	50,0%	35,7%	42,9%	0,0%	38,3%	
Ulus Meydanı Kullanım Saati	Yılda 1 kez	n	0	2	4	3	9	0,613
		%	0,0%	14,3%	11,4%	60,0%	15,0%	
	07-12	n	0	3	3	2	8	
		%	0,0%	21,4%	8,6%	40,0%	13,3%	
	12-17	n	5	8	26	2	41	
		%	83,3%	57,1%	74,3%	40,0%	68,3%	
	17-21	n	1	2	5	1	9	
		%	16,7%	14,3%	14,3%	20,0%	15,0%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.21. Önceki Sayfanın Devamı

	21-	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	7,1%	2,9%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydanda Geçirilen Süre	0-2 saat	n	2	8	22	5	37	0,205
		%	33,3%	57,1%	62,9%	100,0%	61,7%	
	2-4 saat	n	2	3	8	0	13	
		%	33,3%	21,4%	22,9%	0,0%	21,7%	
	4-6 saat	n	2	1	3	0	6	
		%	33,3%	7,1%	8,6%	0,0%	10,0%	
	6-8 saat	n	0	2	0	0	2	
		%	0,0%	14,3%	0,0%	0,0%	3,3%	
	10dan fazla	n	0	0	2	0	2	
		%	0,0%	0,0%	5,7%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydan Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktiviteilerin bulunduğu	n	2	3	4	0	9	0,323
		%	33,3%	21,4%	11,4%	0,0%	15,0%	
	Kısmen S.Aktiviteilerin bulunduğu	n	0	4	10	2	16	
		%	0,0%	28,6%	28,6%	40,0%	26,7%	
	S.Aktiviteilerin bulunmadığı	n	4	7	21	3	35	
		%	66,7%	50,0%	60,0%	60,0%	58,3%	
Ulus Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	2	2	5	1	10	0,284
		%	33,3%	14,3%	14,3%	20,0%	16,7%	
	Hayır	n	1	7	19	4	31	
		%	16,7%	50,0%	54,3%	80,0%	51,7%	
	Kararsız	n	3	5	11	0	19	
		%	50,0%	35,7%	31,4%	0,0%	31,7%	
Ulus Meydanı Rahatsız Eden Unsurlar	Araç Trafığı	n	0	0	1	0	1	0,816
		%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	1,7%	
	Gürültü	n	1	1	4	1	7	
		%	16,7%	7,1%	11,4%	20,0%	11,7%	
	Hava Kirliliği	n	0	0	4	0	4	
		%	0,0%	0,0%	11,4%	0,0%	6,7%	
	İnsanlar	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	1,7%	
	Kötü Görüntü	n	5	7	20	4	36	
		%	83,3%	50,0%	57,1%	80,0%	60,0%	
	Kötü Koku	n	0	2	1	0	3	
		%	0,0%	14,3%	2,9%	0,0%	5,0%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	0	3	2	0	5	
		%	0,0%	21,4%	5,7%	0,0%	8,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.21. Önceki Sayfanın Devamı

	Mülteciler	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	7,1%	2,9%	0,0%	3,3%	
	Terk edilmişlik	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	1,7%	
Toplam		n	6	14	35	5	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$p < 0,05$ Likelihood Ki -Kare

Katılımcılardan Lisansüstü mezuniyete sahip olanların %80'i özel araçla, Lise mezunu olanların %66,7, Ön lisans mezunu olanların %71,4 ve lisans mezunu olanların %45,7'si otobüs ile ulaşım sağlamaktadır. Gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma vardır ($p < 0,05$). Katılımcıların Eğitim Durumları ile Ulus meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir.

Aylık Geliri

Çizelge 4.22. Katılımcıların Aylık Gelirleri İle Ulus Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Aylık Gelir					Toplam	p
			0-8500 TL	8500-15000	15000-30000	30000-50000	50000 ve üzeri		
Ulus Meydana Ulaşım	Metro	n	5	2	3	0	0	10	0,006
		%	21,7%	7,7%	37,5%	0,0%	0,0%	16,7%	
	Otobüs	n	16	14	1	0	0	31	
		%	69,6%	53,8%	12,5%	0,0%	0,0%	51,7%	
	Özel Araç	n	2	10	4	1	2	19	
		%	8,7%	38,5%	50,0%	100,0%	100,0%	31,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	9	12	1	0	0	22	0,405
		%	39,1%	46,2%	12,5%	0,0%	0,0%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	2	0	0	0	0	2	
		%	8,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	2	1	2	0	1	6	
		%	8,7%	3,8%	25,0%	0,0%	50,0%	10,0%	
	Alışveriş	n	6	7	3	0	0	16	
		%	26,1%	26,9%	37,5%	0,0%	0,0%	26,7%	
	Gezi	n	3	3	2	1	1	10	
		%	13,0%	11,5%	25,0%	100,0%	50,0%	16,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.22. Önceki Sayfanın Devamı

	Diğer	n	1	3	0	0	0	4	
		%	4,3%	11,5%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%	
Ulus Meydanı Kullanım Sıklık	Haftada 2-3	n	2	5	1	0	0	8	0,741
		%	8,7%	19,2%	12,5%	0,0%	0,0%	13,3%	
	Haftada 1	n	2	2	2	0	1	7	
		%	8,7%	7,7%	25,0%	0,0%	50,0%	11,7%	
	Ayda 1	n	5	5	2	1	0	13	
		%	21,7%	19,2%	25,0%	100,0%	0,0%	21,7%	
	Yılda birkaç	n	11	10	1	0	1	23	
		%	47,8%	38,5%	12,5%	0,0%	50,0%	38,3%	
	Yılda 1 kez	n	3	4	2	0	0	9	
		%	13,0%	15,4%	25,0%	0,0%	0,0%	15,0%	
Ulus Meydanı Kullanım Saati	07-12	n	2	4	2	0	0	8	0,936
		%	8,7%	15,4%	25,0%	0,0%	0,0%	13,3%	
	12-17	n	17	18	4	1	1	41	
		%	73,9%	69,2%	50,0%	100,0%	50,0%	68,3%	
	17-21	n	3	3	2	0	1	9	
		%	13,0%	11,5%	25,0%	0,0%	50,0%	15,0%	
	21-	n	1	1	0	0	0	2	
		%	4,3%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydanda Geçirilen Süre	0-2 saat	n	10	19	6	1	1	37	0,532
		%	43,5%	73,1%	75,0%	100,0%	50,0%	61,7%	
	2-4 saat	n	8	3	2	0	0	13	
		%	34,8%	11,5%	25,0%	0,0%	0,0%	21,7%	
	4-6 saat	n	2	3	0	0	1	6	
		%	8,7%	11,5%	0,0%	0,0%	50,0%	10,0%	
	6-8 saat	n	1	1	0	0	0	2	
		%	4,3%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
	10dan fazla	n	2	0	0	0	0	2	
		%	8,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
Ulus Meydan Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	3	3	3	0	0	9	0,431
		%	13,0%	11,5%	37,5%	0,0%	0,0%	15,0%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	6	8	1	1	0	16	
		%	26,1%	30,8%	12,5%	100,0%	0,0%	26,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.22. Önceki Sayfanın Devamı

	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	14	15	4	0	2	35	
		%	60,9%	57,7%	50,0%	0,0%	100,0%	58,3%	
Ulus Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	4	4	2	0	0	10	0,95 1
		%	17,4%	15,4%	25,0%	0,0%	0,0%	16,7%	
	Hayır	n	12	13	4	1	1	31	
		%	52,2%	50,0%	50,0%	100,0%	50,0%	51,7%	
	Kararsız	n	7	9	2	0	1	19	
		%	30,4%	34,6%	25,0%	0,0%	50,0%	31,7%	
Ulus Meydanı Rahatsız Eden Unsurlar	Araç Trafığı	n	1	0	0	0	0	1	0,91 4
		%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Gürültü	n	2	2	2	1	0	7	
		%	8,7%	7,7%	25,0%	100,0%	0,0%	11,7%	
	Hava Kirliliği	n	2	1	1	0	0	4	
		%	8,7%	3,8%	12,5%	0,0%	0,0%	6,7%	
	İnsanlar	n	1	0	0	0	0	1	
		%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Kötü Görüntü	n	14	16	5	0	1	36	
		%	60,9%	61,5%	62,5%	0,0%	50,0%	60,0%	
	Kötü Koku	n	0	3	0	0	0	3	
		%	0,0%	11,5%	0,0%	0,0%	0,0%	5,0%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	2	2	0	0	1	5	
		%	8,7%	7,7%	0,0%	0,0%	50,0%	8,3%	
	Mülteciler	n	1	1	0	0	0	2	
		%	4,3%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
	Terk edilmişlik	n	0	1	0	0	0	1	
		%	0,0%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
Toplam		n	23	26	8	1	2	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

p<0,05 Likelihood Ki -Kare

Katılımcılardan 15000-30000 TL arası gelire sahip olanların %50'si, 30000-50000 TL arası ve 50000 TL den fazla geliri olanların tamamı özel araçla, 0-8500 TL arası olanların %69,6'u ve 8500-15000 TL arası geliri olanların %53,8'i otobüs ile ulaşım sağlamaktadır. Gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma vardır (p<0,05). Katılımcıların Aylık Gelirleri ile Ulus meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir.

4.7.4. Anadolu Meydanı İstatistiksel Analizi

Anadolu Meydanının 5’li Likert Soruları

Çizelge 4.23. Anadolu Meydanının Değerlendirilmesi

	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Anadolu Meydanı’nın şuan ki genel durumundan memnunuz.	20	33,3	11	18,3	16	26,7	9	15,0	4	6,7
Anadolu Meydanı güvenlidir.	17	28,3	14	23,3	9	15,0	14	23,3	6	10,0
Anadolu Meydanı belirli bir biçim veya karaktere sahiptir.	17	28,3	14	23,3	6	10,0	18	30,0	5	8,3
Anadolu Meydanı konforludur.	18	30,0	16	26,7	12	20,0	10	16,7	4	6,7
Anadolu Meydanı kentin kimliğini yansıtıyor.	20	33,3	12	20,0	12	20,0	10	16,7	6	10,0
Anadolu Meydanında yaya dolaşımını rahat sağlayabiliyorum	18	30,0	12	20,0	15	25,0	10	16,7	5	8,3
Anadolu Meydanı sürdürülebilirdir.	16	26,7	16	26,7	9	15,0	15	25,0	4	6,7
Anadolu Meydan’ın da mekansal bütünlük vardır.	15	25,0	18	30,0	7	11,7	15	25,0	5	8,3
Anadolu alanındaki donatılar yeterli.	19	31,7	15	25,0	17	28,3	7	11,7	2	3,3
Anadolu Meydan’ın da bitkisel düzenleme yeterlidir.	20	33,3	20	33,3	10	16,7	7	11,7	3	5,0
Anadolu Meydan’ın da dinlenme ve eğlenme alanı yeterlidir.	18	30,0	21	35,0	9	15,0	8	13,3	4	6,7

Anadolu Meydanına yönelik 5’li likert ifadelerine katılımcıların verdikleri cevaplar tablodaki gibidir. Tabloya göre %33,3’ü meydanın şuan ki genel durumundan memnun olmadığını, bitkisel tasarımın yetersiz olduğunu ve meydanın kimliğini yansıtmadığını belirtmektedir. %31,7’si meydanda donatı eksikliğini ifade etmiştir.

%30'u dinlenmek ve eğlenmek için uygun bir mekan değildir demiştir. 28,3 'ü güvenli olmadığını ve meydanın belirli bir biçim veya karaktere sahip olmadığını ifade etmiştir. Katılımcıların %6,7'si mekanı konforlu ve sürdürülebilir bulmuştur.

Yaş

Çizelge 4.24. Katılımcıların Yaş Grupları İle Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Yaş				Toplam	p
			15-18	19-29	30-49	50-65		
Anadolu Meydana Ulaşım	Metro	n	1	5	11	0	17	0,369
		%	100,0%	20,0%	35,5%	0,0%	28,3%	
	Otobüs	n	0	13	8	2	23	
		%	0,0%	52,0%	25,8%	66,7%	38,3%	
	Özel Araç	n	0	5	10	1	16	
		%	0,0%	20,0%	32,3%	33,3%	26,7%	
	Yaya Olarak	n	0	2	2	0	4	
		%	0,0%	8,0%	6,5%	0,0%	6,7%	
Anadolu Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	1	6	13	2	22	0,69
		%	100,0%	24,0%	41,9%	66,7%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	0	2	5	0	7	0,369
		%	0,0%	8,0%	16,1%	0,0%	11,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	7	2	0	9	
		%	0,0%	28,0%	6,5%	0,0%	15,0%	
	Alışveriş	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0%	4,0%	6,5%	0,0%	5,0%	
	Gezi	n	0	7	7	1	15	
		%	0,0%	28,0%	22,6%	33,3%	25,0%	
	Yemek Yeme	n	0	1	0	0	1	
		%	0,0%	4,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Diğer	n	0	1	2	0	3	
		%	0,0%	4,0%	6,5%	0,0%	5,0%	
Anadolu Meydanı Kullanım Sıklık	Haftada 2-3	n	0	2	1	0	3	0,407
		%	0,0%	8,0%	3,2%	0,0%	5,0%	
	Haftada 1	n	0	2	0	1	3	
		%	0,0%	8,0%	0,0%	33,3%	5,0%	
	Ayda 1	n	0	7	6	1	14	
		%	0,0%	28,0%	19,4%	33,3%	23,3%	
	Yılda birkaç	n	1	10	13	1	25	
		%	100,0%	40,0%	41,9%	33,3%	41,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.24. Önceki Sayfanın Devamı

	Yılda 1 kez	n	0	4	11	0	15	
		%	0,0%	16,0%	35,5%	0,0%	25,0%	
Anadolu Meydanı Kullanım Saati	07-12	n	0	5	6	0	11	0,691
		%	0,0%	20,0%	19,4%	0,0%	18,3%	
	12-17	n	1	13	18	2	34	
		%	100,0%	52,0%	58,1%	66,7%	56,7%	
	17-21	n	0	6	3	1	10	
		%	0,0%	24,0%	9,7%	33,3%	16,7%	
	21-	n	0	1	4	0	5	
		%	0,0%	4,0%	12,9%	0,0%	8,3%	
Anadolu Meydanda Geçirilen Süre	0-2 saat	n	1	15	16	3	35	0,71
		%	100,0%	60,0%	51,6%	100,0%	58,3%	
	2-4 saat	n	0	6	10	0	16	
		%	0,0%	24,0%	32,3%	0,0%	26,7%	
	4-6 saat	n	0	4	4	0	8	
		%	0,0%	16,0%	12,9%	0,0%	13,3%	
	6-8 saat	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	3,2%	0,0%	1,7%	
Anadolu Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktiviteilerin bulunduğu	n	0	2	5	0	7	0,549
		%	0,0%	8,0%	16,1%	0,0%	11,7%	
	Kısmen S.Aktiviteilerin bulunduğu	n	1	17	14	2	34	
		%	100,0%	68,0%	45,2%	66,7%	56,7%	
	S.Aktiviteilerin bulunmadığı	n	0	6	12	1	19	
		%	0,0%	24,0%	38,7%	33,3%	31,7%	
Anadolu Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	0	8	6	0	14	0,64
		%	0,0%	32,0%	19,4%	0,0%	23,3%	
	Hayır	n	0	6	12	1	19	
		%	0,0%	24,0%	38,7%	33,3%	31,7%	
	Kararsız	n	1	11	13	2	27	
		%	100,0%	44,0%	41,9%	66,7%	45,0%	
Anadolu Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafığı	n	0	4	8	2	14	0,578
		%	0,0%	16,0%	25,8%	66,7%	23,3%	
	Gürültü	n	0	3	7	1	11	
		%	0,0%	12,0%	22,6%	33,3%	18,3%	
	Hava Kirliliği	n	0	3	3	0	6	
		%	0,0%	12,0%	9,7%	0,0%	10,0%	
	Kötü Görüntü	n	1	7	5	0	13	
		%	100,0%	28,0%	16,1%	0,0%	21,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.24. Önceki Sayfanın Devamı

	Kötü Koku	n	0	2	0	0	2	
		%	0,0%	8,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	0	5	8	0	13	
		%	0,0%	20,0%	25,8%	0,0%	21,7%	
	Standart bir yer	n	0	1	0	0	1	
		%	0,0%	4,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
Toplam		n	1	25	31	3	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

$p < 0,05$ Likelihood Ki -Kare

Katılımcıların yaş grupları ile Anadolu Meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir. Tabloya baktığımız zaman 19-29 yaş grubunun %52'si otobüsü kullanmakta olup %28' gezi ve sanatsal kültürel etkinlikler olarak kullandığını belirtmiştir. Kullanıcıların %52'si 12.00- 17.00 saatleri arasında meydanı kullanmaktadır ve maksimum 2 saat vakit geçirdiklerini belirtmişlerdir. %68'si meydana aktivite olduğunu söylemiştir. Katılımcıların 528'i ise kötü görüntüden rahatsız olduğunu ifade etmiştir.

30-49 yaş grubunun %35'i metro ile mekana ulaşmakta ve %41'i meydanı ulaşım amaçlı kullanmaktadır. Kullanıcıların %58'i meydanı 12.00-17.00 saatleri arasında ve maksimum 2 saat vakit geçirdiklerini ifade etmiştir. Kullanıcıların %45'i mekanda sosyal aktivitelerin bulunduğunu ifade edip %25'i ise meydanın trafik ve araç yoğunluğundan rahatsız olduğunu dile getirmiştir.

Cinsiyet

Çizelge 4.25. Katılımcıların Cinsiyetleri ile Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Cinsiyet		Total	P
			Kadın	Erkek		
Anadolu Meydana Ulaşım	Metro	n	13	4	17	0,048 ¹
		%	35,1%	17,4%	28,3%	
	Otobüs	n	13	10	23	
		%	35,1%	43,5%	38,3%	
	Özel Araç	n	7	9	16	
		%	18,9%	39,1%	26,7%	
	Yaya Olarak	n	4	0	4	
		%	10,8%	0,0%	6,7%	
Anadolu Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	11	11	22	0,508 ¹
		%	29,7%	47,8%	36,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.25. Önceki Sayfanın Devamı

	Kısa Süreli Dinlenme	n	4	3	7	
		%	10,8%	13,0%	11,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	7	2	9	
		%	18,9%	8,7%	15,0%	
	Alışveriş	n	2	1	3	
		%	5,4%	4,3%	5,0%	
	Gezi	n	9	6	15	
		%	24,3%	26,1%	25,0%	
	Yemek Yeme	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
Anadolu Meydanı Kullanım Sıklık	Diğer	n	2	0	2	0,036 ¹
		%	5,4%	0,0%	3,3%	
	8,00	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
	Haftada 2-3	n	2	1	3	
		%	5,4%	4,3%	5,0%	
	Haftada 1	n	0	3	3	
		%	0,0%	13,0%	5,0%	
	Ayda 1	n	6	8	14	
		%	16,2%	34,8%	23,3%	
Anadolu Meydanı Kullanım Saati	Yılda birkaç	n	19	6	25	0,653 ¹
		%	51,4%	26,1%	41,7%	
	Yılda 1 kez	n	10	5	15	
		%	27,0%	21,7%	25,0%	
	07-12	n	6	5	11	
		%	16,2%	21,7%	18,3%	
	12-17	n	22	12	34	
		%	59,5%	52,2%	56,7%	
	17-21	n	7	3	10	
		%	18,9%	13,0%	16,7%	
Anadolu Meydanı Geçirilen Süre	21-	n	2	3	5	0,655 ¹
		%	5,4%	13,0%	8,3%	
	0-2 saat	n	20	15	35	
		%	54,1%	65,2%	58,3%	
	2-4 saat	n	11	5	16	
		%	29,7%	21,7%	26,7%	
	4-6 saat	n	5	3	8	
		%	13,5%	13,0%	13,3%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.25. Önceki Sayfanın Devamı

	6-8 saat	n	1	0	1	
		%	2,7%	0,0%	1,7%	
Anadolu Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	6	1	7	0,27 ¹
		%	16,2%	4,3%	11,7%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	21	13	34	
		%	56,8%	56,5%	56,7%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	10	9	19	
		%	27,0%	39,1%	31,7%	
Anadolu Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	8	6	14	0,440 ²
		%	21,6%	26,1%	23,3%	
	Hayır	n	10	9	19	
		%	27,0%	39,1%	31,7%	
	Kararsız	n	19	8	27	
		%	51,4%	34,8%	45,0%	
Anadolu Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafiği	n	6	8	14	0,261 ¹
		%	16,2%	34,8%	23,3%	
	Gürültü	n	8	3	11	
		%	21,6%	13,0%	18,3%	
	Hava Kirliliği	n	5	1	6	
		%	13,5%	4,3%	10,0%	
	Kötü Görüntü	n	7	6	13	
		%	18,9%	26,1%	21,7%	
	Kötü Koku	n	1	1	2	
		%	2,7%	4,3%	3,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	10	3	13	
		%	27,0%	13,0%	21,7%	
	Standart bir yer	n	0	1	1	
		%	0,0%	4,3%	1,7%	
	Toplam	n	37	23	60	
		%	100,0%	100,0%	100,0%	

p<0,05 ¹Likelihood Ki –Kare, ²Perason Ki-Kare

Çalışmaya katılan kadınların %35,1'i metro ile ve %10,8'i yaya olarak meydana ulaşım sağlamaktadır. Erkeklerin %43,5'i otobüs ve %39,1'i özel araçlarıyla ulaşım sağlamaktadırlar. Yaya olarak meydana ulaşım sağlayan erkek katılımcı yoktur. Gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür (p<0,05). Meydanının Kullanım Sıklığı sorgulandığında kadınların %51,4'ünün yılda birkaç kez erkeklerin ise %34,8'inin ayda bir kez meydana ziyaret ettikleri görülmüştür. Kadınların %27'si kullanım yoğunluğundan rahatsız olduklarını ifade ederken erkeklerin %34,8'si araç trafiğinden rahatsız olduğunu ifade etmiştir. Gruplar arası farklılık istatistiksel olarak

anlamlıdır ($p<0,05$). Katılımcıların yaş grupları ile Tandoğan meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası değişiklik görülmemiştir.

Eğitim Durumları

Çizelge 4.26. Katılımcıların Eğitim Durumları İle Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Eğitim Durumu				Toplam	p
			Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü		
Anadolu Meydana Ulaşım	Metro	n	0	4	13	0	17	0,001
		%	0,0%	28,6%	37,1%	0,0%	28,3%	
	Otobüs	n	6	7	10	0	23	
		%	100,0%	50,0%	28,6%	0,0%	38,3%	
	Özel Araç	n	0	3	10	3	16	
		%	0,0%	21,4%	28,6%	60,0%	26,7%	
Anadolu Meydanı'nı n Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	3	7	9	3	22	0,123
		%	50,0%	50,0%	25,7%	60,0%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	0	1	6	0	7	
		%	0,0%	7,1%	17,1%	0,0%	11,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	0	4	5	0	9	
		%	0,0%	28,6%	14,3%	0,0%	15,0%	
	Alışveriş	n	1	0	2	0	3	
		%	16,7%	0,0%	5,7%	0,0%	5,0%	
	Gezi	n	1	1	12	1	15	
		%	16,7%	7,1%	34,3%	20,0%	25,0%	
Anadolu Meydanının Kullanım Sıklığı	Haftada 2-3	n	2	0	1	0	3	0,037
		%	33,3%	0,0%	2,9%	0,0%	5,0%	
	Haftada 1	n	0	0	2	1	3	
		%	0,0%	0,0%	5,7%	20,0%	5,0%	
	Ayda 1	n	2	2	9	1	14	
		%	33,3%	14,3%	25,7%	20,0%	23,3%	
	Yılda birkaç	n	2	4	16	3	25	
		%	33,3%	28,6%	45,7%	60,0%	41,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.26. Önceki Sayfanın Devamı

	Yılda 1 kez	n	0	8	7	0	15	
		%	0,0%	57,1%	20,0%	0,0%	25,0%	
Anadolu Meydanının Kullanım Saati	07-12	n	1	4	5	1	11	0,6 53
		%	16,7%	28,6%	14,3%	20,0%	18,3%	
	12-17	n	5	6	20	3	34	
		%	83,3%	42,9%	57,1%	60,0%	56,7%	
	17-21	n	0	2	7	1	10	
		%	0,0%	14,3%	20,0%	20,0%	16,7%	
	21-	n	0	2	3	0	5	
		%	0,0%	14,3%	8,6%	0,0%	8,3%	
Anadolu Meydanında Geçirilen Süre	0-2 saat	n	1	8	21	5	35	0,2 63
		%	16,7%	57,1%	60,0%	100,0%	58,3%	
	2-4 saat	n	3	4	9	0	16	
		%	50,0%	28,6%	25,7%	0,0%	26,7%	
	4-6 saat	n	2	2	4	0	8	
		%	33,3%	14,3%	11,4%	0,0%	13,3%	
	6-8 saat	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	1,7%	
Anadolu Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	2	2	3	0	7	0,1 75
		%	33,3%	14,3%	8,6%	0,0%	11,7%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	3	7	23	1	34	
		%	50,0%	50,0%	65,7%	20,0%	56,7%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	1	5	9	4	19	
		%	16,7%	35,7%	25,7%	80,0%	31,7%	
Anadolu Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu?	Evet	n	3	2	8	1	14	0,7 58
		%	50,0%	14,3%	22,9%	20,0%	23,3%	
	Hayır	n	1	4	12	2	19	
		%	16,7%	28,6%	34,3%	40,0%	31,7%	
	Kararsız	n	2	8	15	2	27	
		%	33,3%	57,1%	42,9%	40,0%	45,0%	
Anadolu Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafığı	n	1	4	7	2	14	0,5 61
		%	16,7%	28,6%	20,0%	40,0%	23,3%	
	Gürültü	n	1	1	6	3	11	
		%	16,7%	7,1%	17,1%	60,0%	18,3%	
	Hava Kirliliği	n	1	3	2	0	6	
		%	16,7%	21,4%	5,7%	0,0%	10,0%	
	Kötü Görüntü	n	1	3	9	0	13	
		%	16,7%	21,4%	25,7%	0,0%	21,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.26. Önceki Sayfanın Devamı

	Kötü Koku	n	0	1	1	0	2	
		%	0,0%	7,1%	2,9%	0,0%	3,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	2	2	9	0	13	
		%	33,3%	14,3%	25,7%	0,0%	21,7%	
	Standart bir yer	n	0	0	1	0	1	
		%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	1,7%	
Toplam	n	6	14	35	5	60		
	%	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0%	100,0%		

p<0,05 Likelihood Ki –Kare

Çalışmaya katılan Lise mezunu katılımcıların tamamı ve ön lisans mezunların %50'si otobüs ile, lisans mezunlarının %37,1'i metro ile ve lisans üstü mezunların %60'ı özel araç ile meydana ulaşım sağlamaktadır. Meydanının Kullanım Sıklığı sorgulandığında lise mezunlarının %33,3'ünün haftada 2-3 kez meydana ziyaret ettikleri görülürken diğer gruplar sıklıkla yılda bir kez ziyaret gerçekleştirmektedir. Meydanın kullanım saatleri 12.00-17.00 arası olmakla beraber maksimum 2 saat vakit geçirildiği ifade edilmiştir. Ayrıca araç trafiği de meydana katılımcıları rahatsız eden faktör olarak ifade edilmiştir. Katılımcıların yaş grupları ile Tandoğan meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma görülmemiştir.

Aylık Gelirleri

Çizelge 4.27. Katılımcıların Aylık Gelirleri ile Anadolu Meydanına Ait Diğer Verilerin Analizi Tablosu

			Aylık Gelir					Toplam	p
			0-8500 TL	8500-15000	15000-30000	30000-50000	50000 ve üzeri		
Anadolu Meydana Ulaşım	Metro	n	8	7	2	0	0	17	0,518
		%	34,8%	26,9%	25,0%	0,0%	0,0%	28,3%	
	Otobüs	n	11	9	2	0	1	23	
		%	47,8%	34,6%	25,0%	0,0%	50,0%	38,3%	
	Özel Araç	n	3	7	4	1	1	16	
		%	13,0%	26,9%	50,0%	100,0%	50,0%	26,7%	
	Yaya Olarak	n	1	3	0	0	0	4	
		%	4,3%	11,5%	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.27. Önceki Sayfanın Devamı

Anadolu Meydanı Kullanım Amacı	Ulaşım Amaçlı	n	9	8	4	1	0	22	0,63 5
		%	39,1%	30,8%	50,0%	100,0%	0,0%	36,7%	
	Kısa Süreli Dinlenme	n	2	4	0	0	1	7	
		%	8,7%	15,4%	0,0%	0,0%	50,0%	11,7%	
	Sanatsal Kültürel Etkinlikler	n	5	4	0	0	0	9	
		%	21,7%	15,4%	0,0%	0,0%	0,0%	15,0%	
	Alışveriş	n	2	0	1	0	0	3	
		%	8,7%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	5,0%	
	Gezi	n	2	9	3	0	1	15	
		%	8,7%	34,6%	37,5%	0,0%	50,0%	25,0%	
	Yemek Yeme	n	1	0	0	0	0	1	
		%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
	Diğer	n	2	1	0	0	0	3	
		%	8,6%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	5,0%	
Anadolu Meydanı Kullanım Sıklık	Haftada 2-3	n	2	0	1	0	0	3	0,31 4
		%	8,7%	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	5,0%	
	Haftada 1	n	1	0	1	1	0	3	
		%	4,3%	0,0%	12,5%	100,0%	0,0%	5,0%	
	Ayda 1	n	5	6	2	0	1	14	
		%	21,7%	23,1%	25,0%	0,0%	50,0%	23,3%	
	Yılda birkaç	n	10	13	1	0	1	25	
		%	43,5%	50,0%	12,5%	0,0%	50,0%	41,7%	
	Yılda 1 kez	n	5	7	3	0	0	15	
		%	21,7%	26,9%	37,5%	0,0%	0,0%	25,0%	
Anadolu Meydanı Kullanım Saati	07-12	n	2	5	3	0	1	11	0,77 2
		%	8,7%	19,2%	37,5%	0,0%	50,0%	18,3%	
	12-17	n	13	16	3	1	1	34	
		%	56,5%	61,5%	37,5%	100,0%	50,0%	56,7%	
	17-21	n	5	4	1	0	0	10	
		%	21,7%	15,4%	12,5%	0,0%	0,0%	16,7%	
	21-	n	3	1	1	0	0	5	
		%	13,0%	3,8%	12,5%	0,0%	0,0%	8,3%	
Anadolu Meydanı Geçirilen Süre	0-2 saat	n	13	16	5	1	0	35	0,65 6
		%	56,5%	61,5%	62,5%	100,0%	0,0%	58,3%	
	2-4 saat	n	6	6	3	0	1	16	
		%	26,1%	23,1%	37,5%	0,0%	50,0%	26,7%	

Devamı Arkada

Çizelge 4.27. Önceki Sayfanın Devamı

	4-6 saat	n	3	4	0	0	1	8	
		%	13,0%	15,4%	0,0%	0,0%	50,0%	13,3%	
	6-8 saat	n	1	0	0	0	0	1	
		%	4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
Anadolu Meydanı Nasıl Mekandır	Tamamen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	2	5	0	0	0	7	0,06 8
		%	8,7%	19,2%	0,0%	0,0%	0,0%	11,7%	
	Kısmen S.Aktivitelerin bulunduğu	n	16	14	2	0	2	34	
		%	69,6%	53,8%	25,0%	0,0%	100,0 %	56,7%	
	S.Aktivitelerin bulunmadığı	n	5	7	6	1	0	19	
		%	21,7%	26,9%	75,0%	100,0 %	0,0%	31,7%	
Anadolu Meydanı Çevre Yapılarla Uyumlu mu ?	Evet	n	6	5	2	0	1	14	0,03 3
		%	26,1%	19,2%	25,0%	0,0%	50,0%	23,3%	
	Hayır	n	6	6	6	1	0	19	
		%	26,1%	23,1%	75,0%	100,0 %	0,0%	31,7%	
	Kararsız	n	11	15	0	0	1	27	
		%	47,8%	57,7%	0,0%	0,0%	50,0%	45,0%	
Anadolu Meydanı Rahatsız Eden Faktörler	Araç Trafığı	n	5	5	1	1	2	14	0,82 5
		%	21,7%	19,2%	12,5%	100,0 %	100,0 %	23,3%	
	Gürültü	n	3	7	1	0	0	11	
		%	13,0%	26,9%	12,5%	0,0%	0,0%	18,3%	
	Hava Kirliliği	n	4	2	0	0	0	6	
		%	17,4%	7,7%	0,0%	0,0%	0,0%	10,0%	
	Kötü Görüntü	n	5	5	3	0	0	13	
		%	21,7%	19,2%	37,5%	0,0%	0,0%	21,7%	
	Kötü Koku	n	1	1	0	0	0	2	
		%	4,3%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	3,3%	
	Kullanım Yoğunluğu	n	5	5	3	0	0	13	
		%	21,7%	19,2%	37,5%	0,0%	0,0%	21,7%	
	Standart bir yer	n	0	1	0	0	0	1	
		%	0,0%	3,8%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	
Toplam		n	23	26	8	1	2	60	
		%	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	

p<0,05 Likelihood Ki –Kare,

Katılımcıların Aylık gelirleri ile Anadolu Meydanına ait diğer verilerin analiz edildiğinde gruplar arası farklılaşma ya da değişiklik görülmemiştir.

5. TARTIŞMA

Çalışma alanları olan Ulus, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade ve Anadolu Meydanları'nın günümüzdeki mevcut durumunun geçmişin bir uzantısı olarak tarih boyunca geçirdikleri değişim ve mekansal planlama çalışmaları sonucu aldığı görünüm ortaya konmuştur.

Gerek tarihsel doküman ve gerekse mekansal planlama çalışmalarının tez kapsamında verilmiş olması günümüzde meydanların fiziki görünümünün en önemli sebepleri arasında sayılabilir.

Kentin meydanları kentlerin sosyal, kültürel, ekonomik, sağlık ve yaşamsal, eğitici öğretici, ekolojik vb. pek çok amacı bir arada barındıran yaşam adaları prestij noktaları, kentin önemli odak noktaları ve nefes alma boşluklarıdır. Bu alanların kullanım biçimleri kentlilerin yaşam grafiklerinden kaynaklanan etkinlikler yanında, bulundukları ve ait oldukları toplumun tüm ritüellerin ve aidiyet temelli davranışların uygulandığı yaşam odakları olarak değer kazanmaktadır.

Bu nedenle yaşayanların bu alanları kullanım biçimleri kentli için ifade ettikleri anlam ve değer ile birlikte kent bütününde yarattığı tanımlayıcı unsurlar bu alanların halkın ve yaşayanların kanaatleri ve istekleri doğrultusunda katılımcı bir yaklaşımla biçimlendirilmeleri ve şekillendirilmeleri gerektiği ortadadır.

Bu çalışmada yüz yüze gerçekleştirilen anket çalışmaları Ankara kentlisinin bireysel ve toplumsal yaşam çemberini saptamalarının yanında meydanların kullanımlarına dönük görüşlerinin öğrenilmesi ve alanın özellikleri doğrultusunda alana yönelik tüm olumlu ve olumsuz özelliklerin değerlendirilmesini sağlamaya olanak tanımıştır. Bu çalışmanın gerek yönetici görüşleri ile gerek uzman görüşleri ile desteklenmesi faydalı olacaktır.

Anket çalışmaları sonrasında elde edilen görüşler aşağıda tartışılmakta ve değerlendirilmektedir.

Ankete bakıldığı zaman insanların genelde meydanlarda gürültüden, kötü görüntüden ve insan yoğunluğundan şikayetçi oldukları anlaşılmaktadır.

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında kısmen de olsa sosyal aktivitelerin olduğu görülürken Ulus ve Anadolu Meydanlarında sosyal aktivitelerin kalmadığını görülmektedir.

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının odak noktası Güven park ve metro altı olduğu görülmektedir. Ulus Meydanı da Atatürk Heykeli Eski TBMM ve Müzeler olurken Anadolu Meydanı da sadece Anıtkabir ön plana çıkmaktadır.

Bu 3 meydan çevresi ile uyumlu olmayıp oturma birimi, çöp kutusu, kamelya vb gibi kent donatılarına ihtiyaç olduğu yapılan anketten anlaşılmaktadır. Anadolu

Meydanın yeşil alan ihtiyacının Ulus ve 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı kadar fazla olmadığı görülmektedir. En aktif mekanın 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı olduğu anlaşılrken diğer meydanların pasif olduğu görülmektedir. Meydanlardaki temizlik oranına bakılacak olursa ilk sırada Anadolu Meydanı, ikinci sırada 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı ve son olarak da Ulus Meydanı gelmektedir. Meydan büyüklüğü olarak sıralarsak en büyük alana 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı sahiptir. İkinci sırada Ulus Meydanı ve sonuncu olarak Anadolu Meydanı yer almaktadır. Anketlerde görsel açıdan en güzel meydan Anadolu Meydanı olurken en kötü meydan 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı çıktığı anlaşılmaktadır.

İncelenen meydanların hepsi merkezi konumda olup hepsine ulaşım otobüs, metro yada özel araçla yapılmaktadır. Hepsinde kent mobilyası eksikliği, temizlik, sosyal aktivite eksikliği, güvenlik ve son olarak görsel açıdan doyunluk bulunmamaktadır. Bu özellikler eksik olunca kentliler bu alanları sadece zorunluluktan kullanmakta ve kullanırken keyifli vakit geçirememektedir.

Kalaycı (2020) çalışmasında meydan içindeki ve çevresindeki tarihi yapı, heykel ve simgesel öğelerin kent tarihine ve geçmişine yönelik bilgilendirme görevini üstlenmekte olduğunu belirtmektedir. Meydan ve çevresindeki anıtlar Ankara kentine kimlik kazandıran bir mekân olarak tarihi, kültürel ve merkezi konumunu sürdürmektedir. Anıtın çevresinde oturma, bekleme ve dinlenme gibi etkinlikler ile kentsel mekân oluşumunda odak noktası olma özelliğini taşımaktadır. Bu araştırmada Ankara kentine kimlik kazandıran bu meydan tarihi kültürün yok olması tehlikesiyle karşı karşıyadır. Estetik ve yapım kalitesini ön planda tutularak alan daha aktif, konforlu ve sürdürülebilir bir mekan haline getirilebilir. Ancak mevcut durum Ankara kent meydanlarının Ulus, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı hariç bu söylem için yeterli değildir. Dinlenme alanlarının ise yetersiz olduğu anket sonuçlarından görülmektedir.

Tursun (2018) yaptığı çalışmasında Cumhuriyet Dönemi'nde ilk yapısal ve çevresel mekânları bir arada barındıran politik bir merkez konumunda iken, zamanla çevreye uyumsuz nitelikte bakıma ihtiyaç olan ve kültürel dokuya olumsuz yapıların çoğalmasının kültürel değerleri olumsuz etkilediğini ortaya koymaktadır. Alan her ne kadar kamu kuruluşları tarafından kullanılsa da, eğitimli nüfus ve okur-yazar oranının düşük olması, kalite olarak düşük gelir grubuna hitap eden eğlence merkezlerinin bulunması, güvenlik sorununun olması ve alanın belli bir kesim için ticaret merkezi işlevini sürdürmesinin yanı sıra düşük gelir grubuna hitap eden bölgede kalitesiz ürünlerin yer alması bölgenin değerini olumsuz etkilemektedir. Bu araştırmada da bu sonuçlara ulaşılmıştır. Bu olumsuzluktan bertaraf etmeye yönelik olanak kılınan iyileşmelerinin görüldüğü problemlerden biride meydana Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün kurulması oldu. PTT binası müzeye dönüştürüldü, pul müzesi ve eski TBMM müze haline getirilerek teoride bölgenin kalitesini ve gelir düzeyini

yükseltmeyi amaçlasalar da uygulamada amaçlanan konulara ulaşılmamaktadır. Bahsedilen bu etmenler iyileştirilerek kaliteli bir mekana dönüştürülebilir.

Günümüzde meydanlar sadece kavşak kavramı altında işlevlerini sürdürdükleri için; insanların sosyalleşme, spor yapma, gezme, eğlenme gibi ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Bu sebeple meydanları tasarlarken işlevsel, estetik ve yapım kalitesini ön planda tutmak gerekir. Ulus Meydanı işlevsel kalite parametrelerinde yer alan alt parametrelerinden ulaşılabilirlik, erişebilirlik, çeşitlilik kavramlarını yoğun bir biçimde karşılamaktadır. Mekanda yoğun bir trafik bulunmaktadır. Şehrin hemen hemen her bölgesinden Ulus Meydanı'na dolmuş, otobüs bulunmaktadır. Güvenlik açısından eksiklik bulunmaktadır. Mekansal bütünlük, sürdürülebilirlik ve konfor eksikliğinin de giderilmesi gerekmektedir. Anket sonuçlarına göre estetik açıdan da yetersizlik olduğu görülmektedir.

Şahin (2015) yaptığı çalışmada, Kızılay Meydanı'nın çevresinde bulunan yapılarla bütünlük sağlayamadığı, mekanın tanımsızlaştığı, genellikle araç trafiğine ait yollara ayrıldığı, yaya kullanımının ikinci planda olduğu ve çevre ile ilgili uyumuna dikkat edilmediği sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışmada da aynı bulgulara yer verilmiştir. Bunların yanı sıra konfor, güvenlik ve peyzaj elemanları (banklar, çöp kutuları, aydınlatmalar, tabelalar, bitkiler, su elemanları, yer döşemesi) bakımından yetersiz kaldığı anket sonuçlarından da anlaşılmaktadır. Meydanlar tasarlanırken biçimsel olarak iyi analiz edilmiş, estetik kalitesi olan, işlevsel kalitesi yüksek ve çeşitliliği barındıran ve peyzaj elemanlarıyla çevreye katkı sağlayan kamusal alanlar tasarlandığında kentte önemli bir rol üstlenecekler ve önemli bir odak noktası olacaklardır. Ankara Kenti'nin Ulus Meydanı için 2023'te hazırlanan öneri tasarım projesinde de meydanın çevre yapılarla uyum sağlamasına olanak sağlanmış ve peyzaj elemanlarıyla desteklenmiştir. Tasarım yapılırken biçimsel ve mekansal bütünlük ön planda tutulmuştur. Tasarımın çevresiyle bütüncül ve uyumlu olmasına dikkat edilmiştir.

Çaçaş (2016) çalışmasında meydanlarının fonksiyonel olarak kullanılabilmesi için kapalı alışveriş merkezlerinden çıkıp meydanlarda sosyalleşme ihtiyaçlarını karşılamaları için meydan tasarımları yapılması gerektiğini ifade etmiştir. İşlevsel, estetik, yapım kalitesi ve tasarım kriterleri ön planda tutularak tasarlanan meydanlar daha kullanışlı, canlı ve fonksiyonel olmaktadır. Bu projede de araç trafiğine yolların kapatılmasına ve yaya kullanımının ön planda tutulmasına özen gösterilmiştir. Alan araç trafiğine kapatılarak daha güvenli hale getirilmiş, yaya kullanım alanları arttırılmıştır. Alanda mevcut alışveriş mekanları korunmuş, yeterli görülüp yeni bir alışveriş mekanı yapılmamıştır. Büyük açık yeşil alanlara yer verilmiştir. İnsanların sosyalleşebilmesi için ağaç altı oturmalar ve havuz çevresinde dinlenme alanları tasarlanmıştır.

İnak (2017) Ankara ilinin belirli bir plana bağlı olmadan geliştiği ve bu duruma bağlı olarak görsel bütününde karmaşaya neden olduğunu savunmuştur. Kent kimliğine anlam kazandıran objelerin, hatalı seçimi ve kullanımı kargaşaya neden olmakta ve

görsel kirlilik yaratmaktadır. Meydan tasarımlarında uyum, düzen, denge, odak, ölçek gibi konular üzerinde durulmalı ve bu doğrultuda tasarımlar yapılmalıdır.

Değişen ve gelişen bu dünyada meydanlar artık sosyalleşme alanından uzaklaşıp kavşak niteliği taşıyan mekanlar olarak günümüze gelmiş bulunmaktadır. Bu eksikliklere rağmen meydanlar her zaman kentlerin odak noktası olmuş ve olmaya devam edecektir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Meydanlar daha çok insanın keyifle vakit geçirdiği, sosyalleşebildiği, konforlu bir şekilde hareket edebildiği ve estetik açıdan zengin mekanlar olmalıdır. Bu mekanlar tasarlanırken de estetik kalite, işlevsel kalite ve yapım kalitesi göz önünde bulundurulmalıdır.

Ulus Meydanı Ankara'nın ilk yerleşim yeri olması, tarihi açıdan zengin olması, geçmişten günümüze bir çok medeniyete ev sahipliği yapması, kurtuluş savaşı sonrası Cumhuriyetin ilanı, devrimler gibi birçok önemli olaya tanıklık etmesi ve daha birçok özelliği barındıran bir meydan olduğu için bu meydana bir öneri tasarım projesi hazırlanmıştır. Bu çalışma sonucunda geliştirilen meydan tasarımlarını olumlu yönde etkileneceği düşünülmektedir.

İnsanlar sosyalleşebilsinler, gürültüden ve trafikten uzak olsunlar diye alan yayalaştırılmıştır. Alan yayalaştırılırken akan trafiğe engel olmamak için trafiği alt geçitten işlenmesi düşünülmüştür. Mevcuttaki yol aksını olduğu gibi yer altından götürülürse trafikte hiçbir aksama olmadan işleyecektir. Böylece yayalar daha ön planda olacak ve alanı daha aktif kullanabilecektir. Alana totalde 3 büyük süs havuzu konumlandırılmıştır. Havuzların etrafı açık yeşil alanlarla değerlendirilip, ilkbahar ve sonbahar renklendirilmesine önem vererek mekanlar tasarlanmıştır. Proje oturma birimleri, aydınlatma elemanları ve çöp kutuları gibi peyzaj elemanları ile desteklenmiştir.

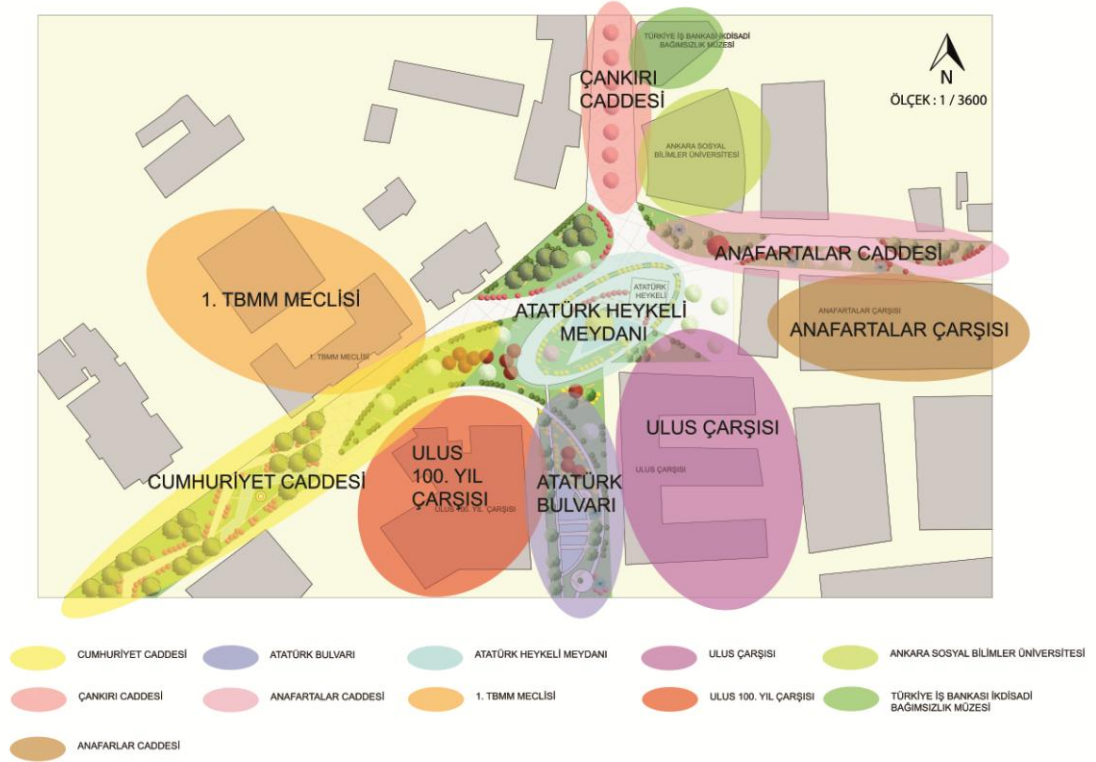
Türkiye İş Bankası İktisadi Bağımsızlık Müzesi' den başlayıp Atatürk Heykeli'ne kadar olan güzergah da yani Çankırı Caddesinde insanların oturup dinlenebileceği ağaç altı oturmalara yer verilmiştir. Anafartalar Caddesine büyük geniş yeşil alanlar konumlandırılmış ve üzerine dinlenme mekanları tasarlanmıştır. Atatürk Bulvarına organik hatlardan oluşan büyük bir süs havuzu yerleştirilip etrafına dinlenme mekanları tasarlanmıştır. Cumhuriyet Caddesinde bulunan süs havuzu inorganik hatlarla tasarlanıp kesişim noktaları yumuşatılmıştır. Meydanda yumuşak hatlarla kırık hatlar bir arada kullanarak ikisinin uyumu ön plana çıkartılmak istenmiştir. Atatürk Heykeli'nin etrafında ise kırık hatlardan oluşan havuz şekli yumuşatılarak konumlandırılmış, etrafına geniş yeşil alanlar yerleştirilip peyzaj elemanlarıyla desteklenmiştir. Suyun yansıtıcılık özelliğinden yararlanarak sonbaharda büyüleyici bir manzarayı ortaya çıkartmak hedeflenmiş ve bunun için de havuzun hemen bitimine büyük geniş yapraklı bir *Ginko biloba* kullanılmıştır.

Bitkilendirme projesinde genellikle ilkbahar ve sonbaharda renklenerek ağaçlar tercih edilmiştir. Böylece ağaçların renklenmesi ile şehrin o gri görüntüsünden biraz uzaklaşması hedeflenmiştir. Mekanı sürekli renkli ve canlı tutarak mekanı daha estetik ve aktif kullandırmak amaçlanmıştır.

Sert zemin projesinde geçirimli beton kullanılmıştır. Sert zeminin bitişi ve yumuşak zeminin başladığı yerlerde çakıl derzler kullanıldı. Yumuşak zeminlerde ise çim üzerinde bulunan bitkiler yer almaktadır. *Ginkgo globa*, *Acer palmatum* 'atrepurpureum', *Purunus domestica*, *Prunus serrulata*, *Aesculus hippocastanum* ve *Tilia platyphyllos* olarak geniş yapraklı bitkiler kullanılmıştır. İğne yapraklı olarak *Picea pungens* tercih edilmiştir. Son olarak çalı grubundan *Buxus sempervirens*, *Chaenomeles japonica*, *Eunomus japonica* 'aurea' ve *Photinia x fraseri* kullanılmıştır.

Proje Video QR KODU

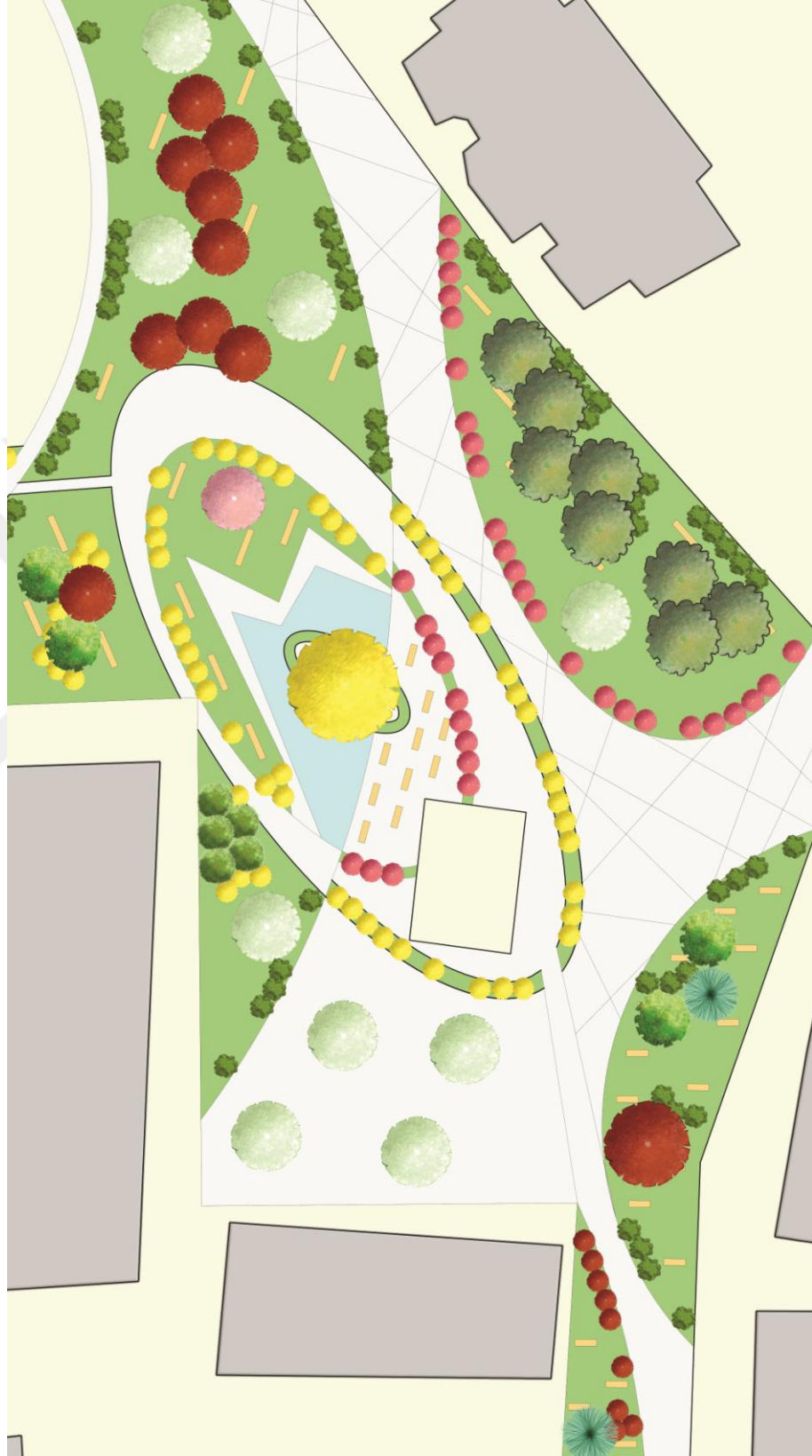
Şekil 6.1. Mevcut Kullanım Durumu

Şekil 6.2. Sert Zemin Paftası

Şekil 6.3. Bitkilendirme Paftası

Şekil 6.4. Ulus Meydanı

Şekil 6.5. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi

Şekil 6.6. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi 1

Şekil 6.7. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi 2

Şekil 6.8. Ulus Meydanı Cumhuriyet Caddesi 3

Şekil 6.9. Ulus Meydanı Atatürk Heykeli

Şekil 6.10. Ulus Meydanı Atatürk Heykeli 1

Şekil 6.11. Ulus Meydanı Atatürk Heykeli 2

Şekil 6.12. Ulus Meydanı Genel Görünüm

Şekil 6.13. Ulus Meydanı Çankırı Caddesi

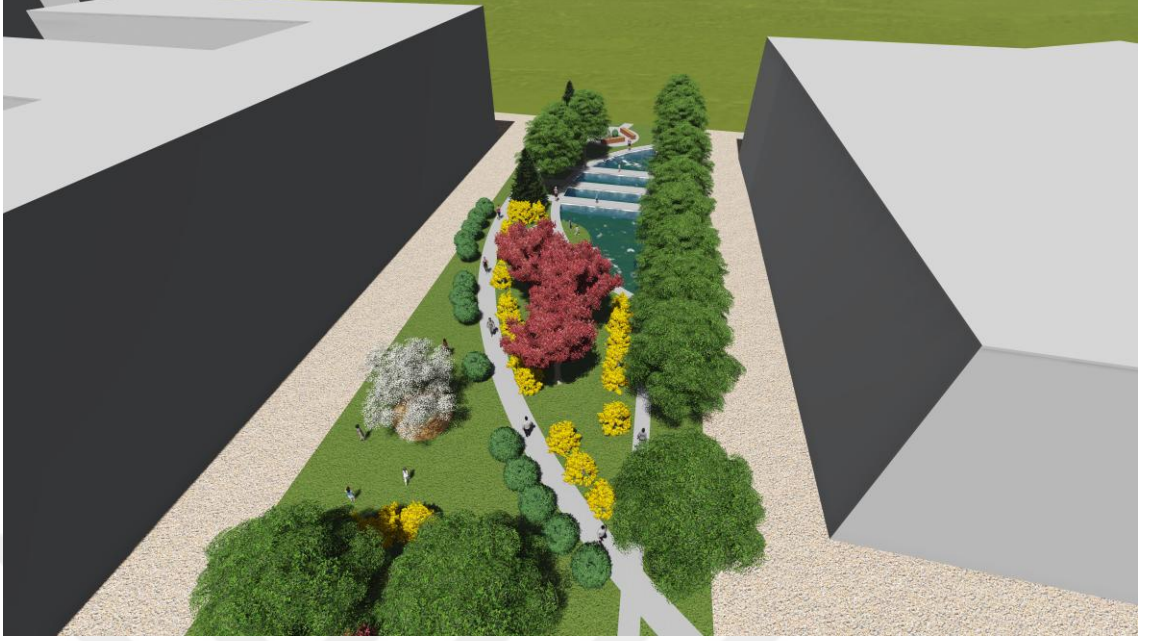
Şekil 6.14. Ulus Meydanı Çankırı Caddesi Genel Görünüm

Şekil 6. 15. Ulus Meydanı Anafartalar Caddesi

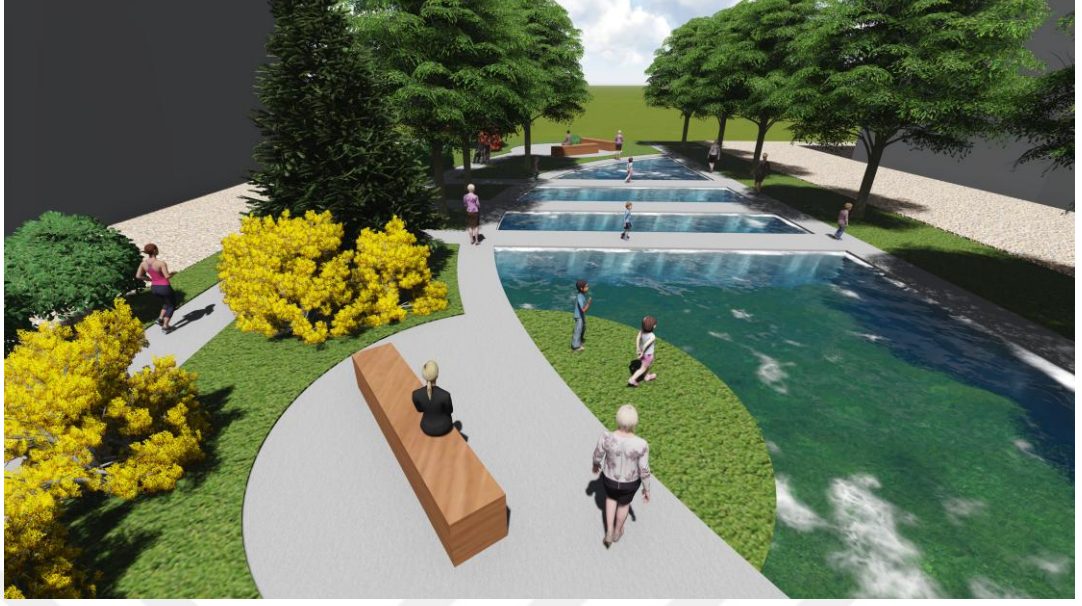
Şekil 6.16. Ulus Meydanı Anafartalar Caddesi 1

Şekil 6.17. Ulus Meydanı Atatürk Bulvarı

Şekil 6.18. Ulus Meydanı Atatürk Bulvarı 1

Şekil 6.19. Ulus Meydanı Atatürk Bulvarı 2

Şekil 6.20. Ulus Meydanı Genel Görünüm 2

Şekil 6.21. Ulus Meydanı Genel Görünüm 3

Şekil 6.22. Ulus Meydanı Genel Görünüm 4

Bu araştırmada kent meydanlarının oluşumu, kent estetiği ve meydanların fonksiyonları Ankara Ulus Meydanı, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı ve Anadolu Meydanlarını karşılaştırarak incelenmiştir. Bu meydanlar; işlevsel kalite (ulaşılabilirlik, erişebilirlik, çeşitlilik, esneklik, güvenlik, mekânsal bütünlük, konfor, sürdürülebilirlik), estetik kalite (düzen, kimlik, etki-çekim), yapım kalitesi (yapım kalitesi, bakım ve hizmet kalitesi) alanda yapılan çalışmalarla incelenmiştir.

Ankara kent tarihi ve mekansal planlama tarihi geçmişten günümüze kronolojik sıra içerisinde görsellerle desteklenerek verilmiştir.

Çalışma alanı olan Ulus, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade ve Anadolu Meydanları yapısal ve açık yeşil alanlar temelinde ele alınarak tüm karakteristik ve özellikleriyle tanımlanmaktadır.

Ulus Meydanı, Ankara'nın ilk yerleşim merkezi olduğu için oldukça önemli bir meydana. Alanda Eski Türkiye Büyük Millet Meclisi, Atatürk Heykeli, Ankara kalesi, Gençlik parkı gibi Ankara'nın simgeleri olabilecek hala merkez olarak varlığını sürdüren önemli imgelere sahiptir. Ulustan sonra merkez 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına kaymıştır. Bu meydanın önemli simge elemanları ise Güven park, Güven Anıtı ve Kızılay AVM'dir. Anadolu Meydanı ise sadece kavşak olarak kalmış bir meydana. Üniversite kampusları, Anıtkabir, Tandoğan Kapalı Çarşısı, Makine Kimya Endüstrisi alanın önemli yapılarıdır.

Araştırmada kullanılan metot olarak sosyal araştırma tekniklerinden anket yöntemi kullanılmış olup anket çalışmaları yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen veriler, SPSS 20.0 (Statistical Package For Social Science) paket programında araştırma verilerine uygun istatistiksel yöntemlerle değerlendirildi. Verilerin değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiklerde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve medyan değerleri verildi. Grupların tanımlayıcı özelliklerinin homojenliğinin test edilmesinde kategorik değişkenler için Perason ki-kare testi veLikelihood ki-kare testi kullanıldı.

Alınan tüm veriler her üç meydan için ayrı ayrı ve genel olarak bir bütün halinde yüzdeleri alınarak tablolar halinde verilmiştir. Ankete katılan meydan kullanıcılarının demografik özellikleri (cinsiyet, yaş, gelir durumu, eğitim durumu) ile meydan algılama durumu (alana ulaşılabilirlik, kullanım amacı, kullanım sıklığı, işlevsel ihtiyaçları, kimliği vb) arasındaki ilişkiler ki-kare analizleriyle tespit edilmiştir.

Genel Anket Sonuçları değerlendirilmede sosyo-demografik nitelikler içerisinde yaş, meslek, cinsiyet, eğitim durumu ve aylık durumları ele alınarak incelenmiştir. Bu incelemelere doğrultusunda; katılımcıların %1,7'si 15-18 yaş grubunda, %41,7'si 19-29 yaş grubunda, %51,7'si 30-49, %5'i 50-65 yaş grubundadır. Çalışmaya katılanların %61,7'si kadın; %38,3'ü erkektir. Ankete katılanların %10'u lise mezunu, %23,3'ü ön

lisans, %58,3'ü lisans ve %8,3'ü lisansüstü eğitim durumuna sahiptir. Katılımcıların %5'i çalışmamaktadır. Ankete katılanların % 10'u memur, %11,7'si öğrenci, %41,7'si özel sektör çalışanı, %1,7'si emekli, %1,7'si mühendis, %1,7'si yazılımcı, %8,3'ü ev hanımı, %15'i öğretmen, %1,7'si doktor, %1,7'si peyzaj mimarıdır. Ankete katılanların %38,3'ü 0-8500 TL aralığında, %43,3'ü 8500-15000 TL aralığında, %13,3'ü 15000-30000 TL aralığında, %1,7'si 30000-50000 TL aralığında, %3,3'ü 50000 TL' den fazla aylık gelire sahiptir.

Ulus, Anadolu ve 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanlarına insanlar en çok otobüsü tercih ederek ulaşımını sağlıyorlar. İkinci ulaşım alternatif i metro olmakla beraber özel araç kullanımı da ulaşım da diğer bir alternatif olarak öne çıkıyor. Ulus ve Anadolu Meydanlarına bisiklet ve yaya ile ulaşım sağlanmazken 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına yaya ve bisikletli olarak ulaşım sağlanabilmektedir.

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını insanlar ilk alternatif olarak alışveriş amaçlı ikinci alternatif olarak da ulaşım amaçlı kullanmayı tercih etmişlerdir. Ulus Meydanını ilk alternatif ulaşım ikinci alternatif alışveriş amaçlıdır. Anadolu Meydanı ise öncelik ulaşım amaçlı kullanma olup ikinci alternatif gezi seçeneği olmuştur. Üniversite kampusları ve Anıtkabir alternatif gezi seçeneğinin önemli odak noktalarındandır.

Katılımcılar Ulus ve Anadolu Meydanlarına yılda birkaç kez giderken 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanına ayda bir defa gitmektedirler. Meydanlarda genelde 12.00- 17.00 saat aralığında vakit geçirmektedirler. 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında 0-4 saat aralığında vakit geçirilirken Ulus ve Anadolu Meydanlarında maksimum 2 saat vakit geçirildiği ortaya çıkmıştır.

Katılımcıları Ulus Meydanında araç trafiği rahatsız etmekte, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında gürültü ve kötü görüntü ön plana çıkarken Anadolu Meydanında ise kötü görüntü açık ara fark ile ön plana çıkmaktadır. Ayrıca bu 3 meydanda sosyal aktivitenin olmadığı ortaya çıkmıştır.

Meydanlarda ilgi çeken mekanlar sorgulandığında da 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında en sık (%31,7) metro altı çarşısının ve ardından (%23,3) restoranların dikkat çektiği, Ulus Meydanının da en sık (%31,7) Atatürk Heykelinin ve ardından (%25) Eski TBMM'nin ilgi çektiği, Anadolu Meydanında ise en çok ilgi çeken mekanının (%75) Anıtkabir olduğu görülmektedir.

Anket sonuçlarına bakıldığında katılımcılar 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanında yeşil alan ve ağaçlandırmaya ihtiyaç duyulduğunu, Ulus ve Anadolu Meydanlarında ise kent mobilyasının yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. En ihtiyaç duyulan kent mobilyası ise oturma birimi olmuştur.

Katılımcılar 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanını ve Ulus Meydanını çevre yapılar ile uyumsuz bulmaktadır. Anadolu Meydanını ise çevre yapılarla uyumlu olup olmaması hakkında kararsız olduğunu ifade etmişlerdir.

15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanının odak noktasının Güven park olduğunu, Ulus Meydanının Atatürk heykeli olduğunu ifade ederlerken Anadolu Meydanının odak noktası Anıtkabir olarak belirlenmektedir.

Bu üç meydan karşılaştırıldığında katılımcılar; 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nı daha aktif, daha büyük, daha kullanışlı ve daha ulaşılabilir bir meydan olarak ifade etmişlerdir. Ulus Meydanı için daha kimlikli ve tarihi mekanlara ev sahipliği yapan bir meydan olarak ortaya çıkmıştır. Anadolu Meydanı içinse daha çok yeşil alana sahip olduğu, daha temiz, daha güzel ve estetik son olarak da daha kaliteli ve güvenli olduğunu ifade etmişlerdir.

7. KAYNAKLAR

- Akman, K.2020. Kent Meydanlarının Önemi ve Değişen İşlevi, Akademik Düşünce Dergisi, Bahar 2020, Sayı:1, ISSN: 2687-6124
- Aykılıç,B.2015. Kentsel Mekân Olarak Meydanlar.Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,İstanbul, 131 s.
- Aykurt, A.S.2010. Planlama Ve Uygulama Süreçlerinde Kent Meydanları :Antalya Cumhuriyet Ve Konya altı Kent Meydanlarında Karşılaştırmalı Bir Araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya, 130 s.
- Aytekin, Ö., 2017. Tarihi Çevrede Koruma ve Yaklaşımlar Hacı Bayram Örneği, Çankaya Üniversitesi, Kentsel Tasarım ve Dönüşüm Yüksek Lisans Programı, Kent 560 Kentsel Koruma ve Yenileme Dersi Ödevi.
- Bademli, R., 1991. Koruyucu Kent Yenilemesi ve Yerel Yönetimler, 13-14 Aralık, Türk-Alman Semineri, Bildiriler, TMMOB Mimarlar Odası, Ankara Şub. Yay.
- Bağbaşı, G.2010. İstanbul Kent Meydanlarının Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Açısından İrdelenmesi: Sultanahmet, Beyazıt, Taksim, Beşiktaş, Ortaköy Meydanı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Bartın, 105 s.
- Bayraktar, N.2013.Tarihe Eş Zamanlı Tanıklık:Ulus ve Kızılay Meydanlarının Değişim Süreci,Ankara Araştırmaları Dergisi Yıl:2013 1(1), 20-35
- Bayram, İ.2015. Nevzat Tandoğan:Hayatı Ve Faaliyetleri(1894-1946). Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 135 s.
- Bilgihan, G.2006. Kentsel Meydanların Dönüşümü. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara, 121 s.
- Cengizkan, A., 2004. Ankara'nın İlk Planı: 1924-25 Lörcher Planı. Ankara Enstitüsü Vakfı, Arkadaş Yay.Ltd., Ankara
- Cengizkan, A., 2004. Ankara'nın İlk Planı, 1924 - 25 Lörcher Planı / Kentsel Mekan Özellikleri, 1932 Jansen Planı'na ve Bugüne Katkıları, Etki ve Kalıntıları. Ankara Enstitüsü Vakfı, Arkadaş Yay.Ltd., Ankara
- Çaçaş, M.2016. Kent Meydanlarının Fonksiyonellikleri Açısından İrdelenmesi: İzmir Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul, 62 s.
- Çınar, Altınçekiç. H.S.2015. Tarihsel Süreç İçinde Kent Kimliğinin Mekânsal Kalite Değerlendirmesi Üzerine Bir Araştırma (Taksim Meydanı). ISSN:2146-1880,Cilt: 15, Sayı:2, Sayfa: 132-148 Ekim 2014
- Çınar, Altınçekiç. H.S.2000. İstanbul Metropol'nde Meydanların Rekreatif İşlev Yönünden Önemi Üzerine Araştırmalar.Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul, 255 s.
- Dinçer, G.2014. Ulus'tan Samanpazarı'na Anafartalar Caddesi'nin Öyküsü, İdeal Kent Sayı 11, Ocak 2014, sf. 36-60 ISSN: 1307-9905
- Durak, H.B.2018.Tarihi Kent Meydanları Ve Donatılarının Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi; Sultanahmet Meydanı Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, 129 s.

- Erdoğan, E.2006.Çevre Ve Kent Estetiği, ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi Yıl: 2006 Cilt:8 Sayı:9 68-77
- Erdoğan, Ş., 1999. Ankara'm, Kültür Bakanlığı Yay. 2250, Kültür Eserleri Dizisi 237.
- Erkal, F., Kıral, Ö., Günay, B., 2005. Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Islah İmar Planı: 1986-2006 Koruma Planından Yenileme Planına Ankara Kentini Tartışmak, Planlama, 4:34, ss 34-50.
- Günay, B., 2015. Ankara; Bir Başkentin Kuruluşu, PPS Sunum.
- İdil, B., 1993. Ankara Tarihi Yerler ve Müzeler, Net Yay. Doğu Mat, Ankara
- İlkay, Y.2014. Ankara'da Her Yolun Çıktığı Semt: Kızılay, İdeal Kent Sayı 11, Ocak 2014, sf. 118-132 ISSN: 1307-9905
- Jansen, H., 1937. Ankara İmar Planı Raporu, Alaeddin Kıral Basımevi,İst.
- Keleş, R., 1998. Kentleşme Politikası, Ankara
- Kemal, B., 1992. Beş Bin Yılda Nereden Nereye Ankara, Ankara
- Kemal, M., 1983. Türkiye'nin Kalbi Ankara, Çağdaş Yay., İst.
- Kalaycı, E.2020. Kentsel Mekân Oluşumunda Meydanlar:Ankara Ulus Meydanı Örneği İncelemesi. Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Ankara, 89 s.
- Kır, İ.2009. Kent Meydanlarının Kent Kimliği Üzerine Etkileri;İzmir Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, İzmir, 94 s.
- Mengi, O., 2009. A Thesis Submitted to the Graduate School of Engineering and Science of İzmir Institute of Technology in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of, İzmir, 128 s.
- Özdeş, G., 1953. Türk Çarşıları, Doçentlik Çalışması, İ.T.Ü. Mim. Fak., Pulhan Mat., İst.
- Özcan, B.2009. Sürdürülebilir Kent Meydanları Ve Roma Piazza Navona Örneğinde İncelenmesi.Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara, 296 s.
- Sertkaya,İ.2011. Kent Meydanları: Adana 5 Ocak Meydanı Örneği Üzerine Bir İrdeleme. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana, 143 s.
- Sönmez, C.2019. Çanakkale Kent Merkezi Örneğinde Kent Meydanlarının Mekansal Analizi. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, 85 s.
- Taşkın,N.2019. Kentsel Kimliğe Etkileri Açısından Eskişehir Kent Meydanlarının Tarihsel Süreç İçerisinde İrdelenmesi.Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, 116 s.
- Tursun, M.2018. Çok Katmanlı Bir Alanın Anlaşılması Ve Değerlendirilmesi: Hükümet Meydanı Ve Çevresi Ulus-Ankara, Dönem projesi, Ankara, 140 s.
- Tunçer, M., 2020. Ankara'da Vakıf Bedesten ve Hanlar (15.-20. YY). Gazi Kitapevi Tic. Ltd. Şti: Ankara, 207 s.
- Tunçer, M., 2017. Düünden Bugüne Kültürel Miras ve Koruma. Gazi Kitapevi Tic. Ltd. Şti: Ankara, 430 s.

Tunçer, M., 2021. Güzel Şehir İlkeleri: Eski Prag-Eski Ankara. Gazi Kitapevi Tic. Ltd. Şti: Ankara, 224 s.

Tunçer, M., 2019. Korunamayan Kültürel Miras Hacı Bayram Camisi ve Augustus Tapınağı Çevresi. Gazi Kitapevi Tic. Ltd. Şti: Ankara, 177 s.

Yolalan, N.S. ve Çelen Öztürk, A. (2021). Kolektif bellek mekanı olarak meydanların zihin haritaları üzerinden analizi: Ankara Kızılay Meydanı. Eksen Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dergisi, 2(2), 1-15.

URL 1: <https://www.turanakinci.com/portfolio-view/taksim-meydaninin-hikayesi/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 2: <http://www.eskiistanbul.net/2809/taksim-meydani-1960-lar>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 3: <https://www.arkitera.com/yarisma/taksim-kentsel-tasarim-yarismasi/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 4: <http://mimdap.org/2010/05/taksim-cumhuriyet-meydanymyzdyr/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 5: <http://www.eskiturkiye.net/3378/1930larda-izmir-konak-meydani>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL6:http://www.fatihcavus.net.tr/resimler/slides/konak_meydani_ust_gecit_80_li_yill_ar.html[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL7:<https://www.marasposta.com/haberler-turkiye-haberler/izmirde-mutlaka-gorulmesi-gereken-10-yer-h86007.html>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 8 : <https://www.bursa.bel.tr/haber/kent-meydani-bursaya-yakisti-32501>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 9: <https://www.bursa.bel.tr/haber/kent-meydani-bursaya-yakisti-32501>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 10: <https://www.bursa.bel.tr/haber/kent-meydani-bursaya-yakisti-32501>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 11: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=stK8zL4_4Jc[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL12:<https://www.aa.com.tr/tr/pg/foto-galeri/her-yil-dolup-tasan-mevlana-meydaninda-koronavirus-sessizligi/146#>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL13:<https://www.haberturk.com/antalya-haberleri/77268064-antalya-sokaklarini-sessizlik-burudu>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

UL 14: <https://travelingturks.com/muze-saray-hizli-giris-bileti/aziz-petrus-bazilikasi-meydani/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL15:[https://tr.wikipedia.org/wiki/Aziz_Petrus_Bazilikas%C4%B1#/media/Dosya:Basilica di San Pietro in Vaticano September 2015-1a.jpg](https://tr.wikipedia.org/wiki/Aziz_Petrus_Bazilikas%C4%B1#/media/Dosya:Basilica_di_San_Pietro_in_Vaticano_September_2015-1a.jpg)[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL16:[https://tr.wikipedia.org/wiki/Aziz_Petrus_Bazilikas%C4%B1#/media/Dosya:Basilica di San Pietro in Vaticano September 2015-1a.jpg](https://tr.wikipedia.org/wiki/Aziz_Petrus_Bazilikas%C4%B1#/media/Dosya:Basilica_di_San_Pietro_in_Vaticano_September_2015-1a.jpg) [Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL17:<https://www.flypgs.com/blog/rusyanin-rengini-olusturan-bir-masal-evi-aziz-vasil-katedrali/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL18:<https://pixabay.com/tr/photos/tarihi-m%C3%BCze-moskova-k%C4%B1z%C4%B1l-meydan-2210325/> [Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 19: <https://www.prague.eu/en/object/places/183/old-town-square-staromestske-namesti> [Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 20: <https://thirdeyetraveller.com/prague-astronomical-clock/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 21: <https://gezimanya.com/prag/gezilecek-yerler/tyn-kilisesi>

URL22:https://tr.wikipedia.org/wiki/GrandPlace#/media/Dosya:Grand_place_brussels_WQ3.jpg[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 23: <https://tr.pinterest.com/pin/290693350921743291/>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 24: https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Dosya:Ankara_districts.png[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL25:<https://www.evrensel.net/haber/298355/ulusta-tarih-kiyimi-yapilacak>[Son erişim tarihi: 18.06.2023].

URL26:<https://www.laldegerleme.com.tr/ankaranin-merkezlesme-yapisinin-geldigi-nokta/> [Son erişim tarihi: 18.06.2023].

URL27:<https://www.milliyet.com.tr/gundem/tandogan-meydaninin-yeni-adi-2043613>[Son erişim tarihi: 18.06.2023].

URL 28: <https://ankaratarihi.blogspot.com/2010/01/tarihsel-cevre-koruma-politikalari.html>[Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 29: <https://ankarafoto.weebly.com/bentderes304---2020.html> [Son erişim tarihi:13.08.2023]

URL 30: <https://ankaratarihi.blogspot.com/2010/01/tarihsel-cevre-koruma-politikalari.html>

URL 31: https://www.researchgate.net/figure/Suemerbank-Building-1937-38-on-the-side-of-Ulus-Square-by-Martin-Elsaesser-in_fig44_301285994[Son erişim tarihi: 18.06.2023].

URL 32: <https://www.canlihaber.com/haber/5205661/tandogan-meydaninin-ismi-degistirildi>[Son erişim tarihi: 18.06.2023].

URL 33: <http://www.unutulmaz.net/node/204>[Son erişim tarihi: 18.06.2023].

URL 34: <https://www.milliyet.com.tr/gundem/tandogan-meydaninin-yeni-adi-2043613>[Son erişim tarihi: 18.06.2023].

8. EKLER

EK-1 Anket formu

Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı ANKARA'DAKİ KENT MEYDANLARININ KENT ESTETİĞİ VE FONKSİYON AÇISINDAN İRDELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi Anket Çalışması

Akdeniz Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünde yapılmakta olan bu tez çalışması “Akarsuların Rekreatif Kullanım Olanaklarının Boğaçay Ve Yakın Çevresi Örneğinde İncelenmesi” kapsamında sizin, Başkentimiz Ankara’da bulunan kent meydanları ile ilgili düşüncelerinizi almak için yapılmaktadır. Ankette bulunan her sorunun herhangi bir doğru veya yanlış cevabı yoktur; ankette amaçlanan, kent meydanlarının kullanıcısı olan sizlerin yargılarının saptanarak istek ve önerilerinizin tespit edilmesidir. Bu kapsamda ileriye yönelik kent meydanı tasarımı ve peyzaj düzenlemesi çalışmalarının başarıya ulaşması ve mevcut tasarım ve uygulamalar için ne gibi öneriler getirilebileceği tartışılacaktır. Teşekkür ederim.

Ezgi URSAVAŞ

A.GENEL BİLGİLER

Yaş	Cinsiyet	Eğitim Durumu	Meslek	Aylık Gelir
☐ 15-18	☐ Kadın	☐ Okur/yazar	☐ İşçi	☐ 0 – 85000,00 TL
☐ 19-29	☐ Erkek	☐ İlkokul	☐ Özel Sektör	☐ 8500,00 – 15000,00 TL
☐ 30-49		☐ Ortaokul	☐ Serbest Meslek	☐ 15000,00 – 30000,00TL
☐ 50-65		☐ Lise	☐ Memur	☐ 30000,00 – 50000,00 TL
☐ 65 ve üstü		☐ Ön lisans	☐ Esnaf	☐ 50000,00 - Üzeri
		☐ Lisans	☐ Emekli	
		☐ Y.Lisans	☐ Öğrenci	
		☐ Doktora	☐ Ev Hanımı	
		☐ Diğer	☐ İşsiz	
			☐ Diğer	

B.KIZILAY MEYDANI

1.Kızılay Meydan'ına ulaşımınızı nasıl sağlıyorsunuz?

- ☐ Yaya olarak
- ☐ Bisiklet
- ☐ Özel araç
- ☐ Otobüs
- ☐ Metro

2. Kızılay Kent Meydanını hangi amaçlarla kullanıyorsunuz?

- ☐ Ulaşım amaçlı kullanma
- ☐ Kısa süreli dinlenme
- ☐ Sanatsal –Kültürel Etkinlikler
- ☐ Alışveriş
- ☐ Gezi
- ☐ Yemek Yeme
- ☐ Diğer
- ☐ .....

3.Kızılay kent meydanını hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

- ☐ Haftada 2-3 kez
- ☐ Haftada 1 kez
- ☐ Ayda 1 kez
- ☐ Yılda birkaç kez
- ☐ Yılda 1 kez

4. Kızılay kent meydanını genelde günün hangi saatlerinde kullanıyorsunuz?

- ☐ 07.00–12.00
- ☐ 12.00–17.00
- ☐ 17.00–21.00
- ☐ 21.00-

5. Kızılay kent meydanında ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

- ☐ 0–2 saat
- ☐ 2–4 saat
- ☐ 4–6 saat
- ☐ 6–8 saat
- ☐ 8-10
- ☐ 10 saatten fazla

6. Kızılay Meydanında sizi en çok rahatsız eden faktörler nelerdir ?

- ☐ Kötü Görüntü
- ☐ Kötü Koku
- ☐ Hava Kirliliği
- ☐ Gürültü
- ☐ Kullanım Yoğunluğu
- ☐ Araç Trafığı
- ☐ Diğer...

7. Kızılay Meydanı nasıl bir mekandır?

- ☐ Tamamen sosyal aktivitelerin bulunduğu bir mekan
- ☐ Kısmen sosyal aktivitelerin bulunduğu bir mekan
- ☐ Sosyal aktivitelerin bulunmadığı bir mekan

8. Kızılay Meydanında ilginizi en çok çeken mekân / bölüm hangisidir?

- ☐ Soru Türü
- ☐ Güven Park
- ☐ Restoranlar
- ☐ Kızılay AVM
- ☐ Metro Altı Çarşısı
- ☐ Bisiklet Park Alanı
- ☐ ATM Noktası
- ☐ Diğer...

9. Kızılay Meydanının ihtiyaçları nelerdir?

- ☐ Kent Mobilyası (oturma birimi, çöp kutusu vb.)
- ☐ Yayalaştırılmış Alan
- ☐ Yeşil Alan ve Ağaç
- ☐ ATM Noktası
- ☐ Bisiklet Yolu ve Park Alanı
- ☐ Otopark
- ☐ Diğer...

10. Kızılay Meydanı'nın hangi donatılara ihtiyacı vardır ?

- ☐ Oturma birimi
- ☐ Otobüs Durağı
- ☐ Çöp Kutusu
- ☐ Kioks
- ☐ Kamelya

11. Sizce, Kızılay Meydanı çevresindeki yapılar meydanla görsel olarak uyumlu mu?

- ☐ Evet, uyumlu
- ☐ Hayır, uyumlu değil
- ☐ Kararsızım

12. Lütfen aşağıdaki yorumlara katılıp katılmadığınıza ilişkin görüşünüzü 1 ile 5 arasında bir değer seçerek puanlayınız.

Soru	Kesinlikle Katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle Katılıyorum (5)
Kızılay Meydan'ının şuan ki genel durumundan memnunum.					
Kızılay Meydanı güvenlidir.					
Kızılay Meydanı belirli bir biçim veya karaktere sahiptir.					
Kızılay kentin kimliğini yansıtıyor.					
Kızılay alanındaki donatılar yeterli.					
Kızılay Meydanında yaya dolaşımını rahat sağlayabiliyorum.					
Kızılay Meydan'ın da mekansal bütünlük vardır.					
Kızılay meydanı konforludur.					
Kızılay Meydan'ın da bitkisel düzenleme yeterlidir.					
Kızılay Meydanı sürdürülebilirdir.					
Kızılay Meydan'ın da dinlenme ve eğlenme alanı yeterlidir.					

13. Kızılay Meydanının odak noktası nedir ?

.....

C.ULUS MEYDANI

1. Ulus Meydan'ına ulaşımınızı nasıl sağlıyorsunuz?

- ☐ Yaya olarak
- ☐ Bisiklet
- ☐ Özel araç
- ☐ Otobüs
- ☐ Metro

2. Ulus Kent Meydanını hangi amaçlarla kullanıyorsunuz?

- ☐ Ulaşım amaçlı kullanma
- ☐ Kısa süreli dinlenme
- ☐ Sanatsal –Kültürel Etkinlikler
- ☐ Alışveriş
- ☐ Gezi
- ☐ Yemek Yeme
- ☐ Diğer
- ☐ .....

3.Ulus kent meydanını hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

- ☐ Haftada 2-3 kez
- ☐ Haftada 1 kez
- ☐ Ayda 1 kez
- ☐ Yılda birkaç kez
- ☐ Yılda 1 kez

4. Ulus kent meydanını genelde günün hangi saatlerinde kullanıyorsunuz?

- ☐ 07.00–12.00
- ☐ 12.00–17.00
- ☐ 17.00–21.00
- ☐ 21.00-

5. Ulus kent meydanında ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

- ☐ 0–2 saat
- ☐ 2–4 saat
- ☐ 4–6 saat
- ☐ 6–8 saat
- ☐ 8-10
- ☐ 10 saatten fazla

6. Ulus Meydanında sizi en çok rahatsız eden faktörler nelerdir ?

- ☐ Kötü Görüntü
- ☐ Kötü Koku
- ☐ Hava Kirliliği
- ☐ Gürültü
- ☐ Kullanım Yoğunluğu
- ☐ Araç Trafığı
- ☐ Diğer...

7. Ulus Meydanı nasıl bir mekandır?

- ☐ Tamamen sosyal aktivitelerin bulunduğu bir mekan
- ☐ Kısmen sosyal aktivitelerin bulunduğu bir mekan
- ☐ Sosyal aktivitelerin bulunmadığı bir mekan

8. Ulus Meydanında ilginizi en çok çeken mekân / bölüm hangisidir?

- ☐ Kafeler
- ☐ Atatürk Heykeli
- ☐ Restoranlar
- ☐ Eski TBMM
- ☐ Merkez Bankası
- ☐ Müzeler
- ☐ Gençlik Parkı
- ☐ Diğer...

9. Ulus Meydanının ihtiyaçları nelerdir?

- ☐ Kent Mobilyası (oturma birimi, çöp kutusu vb.)
- ☐ Yayalaştırılmış Alan
- ☐ Yeşil Alan ve Ağaç
- ☐ ATM Noktası
- ☐ Bisiklet Yolu ve Park Alanı
- ☐ Otopark
- ☐ Diğer...

10. Ulus Meydanı'nın hangi donatılara ihtiyacı vardır ?

- ☐ Oturma birimi
- ☐ Otobüs Durağı
- ☐ Çöp Kutusu
- ☐ Kioks
- ☐ Kamelya

11. Sizce, Ulus Meydanı çevresindeki yapılar meydanla görsel olarak uyumlu mu?

- ☐ Evet, uyumlu

- Hayır, uyumlu değil
- Kararsızım

12. Lütfen aşağıdaki yorumlara katılıp katılmadığınıza ilişkin görüşünüzü 1 ile 5 arasında bir değer seçerek puanlayınız.

Soru	Kesinlikle Katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle Katılıyorum (5)
Ulus Meydan'ının şuan ki genel durumundan memnunum.					
Kızılay Meydanı güvenlidir.					
Ulus Meydanı belirli bir biçim veya karaktere sahiptir.					
Ulus kentin kimliğini yansıtıyor.					
Ulus alanındaki donatılar yeterli.					
Ulus Meydanında yaya dolaşımını rahat sağlayabiliyorum.					
Ulus Meydan'ın da mekansal bütünlük vardır.					
Ulus meydanı konforludur.					
Ulus Meydan'ın da bitkisel düzenleme yeterlidir.					
Ulus Meydanı sürdürülebilirdir.					
Ulus Meydan'ın da dinlenme ve eğlenme alanı yeterlidir.					

Ulus Meydanının odak noktası nedir ?

.....

D.ANADOLU MEYDANI

1. Anadolu Meydan'ına ulaşımınızı nasıl sağlıyorsunuz?

- ☐ Yaya olarak
- ☐ Bisiklet
- ☐ Özel araç
- ☐ Otobüs
- ☐ Metro

2. Anadolu Kent Meydanını hangi amaçlarla kullanıyorsunuz?

- ☐ Ulaşım amaçlı kullanma
- ☐ Kısa süreli dinlenme
- ☐ Sanatsal –Kültürel Etkinlikler
- ☐ Alışveriş
- ☐ Gezi
- ☐ Yemek Yeme
- ☐ Diğer
- ☐ .....

3. Anadolu kent meydanını hangi sıklıkla kullanıyorsunuz?

- ☐ Haftada 2-3 kez
- ☐ Haftada 1 kez
- ☐ Ayda 1 kez
- ☐ Yılda birkaç kez
- ☐ Yılda 1 kez

4. Anadolu kent meydanını genelde günün hangi saatlerinde kullanıyorsunuz?

- ☐ 07.00–12.00
- ☐ 12.00–17.00
- ☐ 17.00–21.00
- ☐ 21.00-

5. Anadolu kent meydanında ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

- ☐ 0–2 saat
- ☐ 2–4 saat
- ☐ 4–6 saat

- 6–8 saat
- 8-10
- 10 saatten fazla

6. Anadolu Meydanında sizi en çok rahatsız eden faktörler nelerdir ?

- Kötü Görüntü
- Kötü Koku
- Hava Kirliliği
- Gürültü
- Kullanım Yoğunluğu
- Araç Trafığı
- Diğer...

7. Anadolu Meydanı nasıl bir mekandır?

- Tamamen sosyal aktivitelerin bulunduğu bir mekan
- Kısmen sosyal aktivitelerin bulunduğu bir mekan
- Sosyal aktivitelerin bulunmadığı bir mekan

8. Anadolu Meydanında ilginizi en çok çeken mekân / bölüm hangisidir?

- Makine Kimya Endüstrisi
- Anıtkabir
- Restoranlar
- Tandoğan Kapalı Çarşısı
- Metro
- Oteller
- Ordu Evi
- Üniversite Kampusları
- Diğer...

9. Anadolu Meydanının ihtiyaçları nelerdir?

- Kent Mobilyası (oturma birimi, çöp kutusu vb.)
- Yayalaştırılmış Alan
- Yeşil Alan ve Ağaç
- ATM Noktası
- Bisiklet Yolu ve Park Alanı
- Otopark
- Diğer...

10. Anadolu Meydanı'nın hangi donatılara ihtiyacı vardır ?

- Oturma birimi
- Otobüs Durağı
- Çöp Kutusu

- Kioks
- Kamelya

11. Sizce, Anadolu Meydanı çevresindeki yapılar meydanla görsel olarak uyumlu mu?

- Evet, uyumlu
- Hayır, uyumlu değil

12. Lütfen aşağıdaki yorumlara katılıp katılmadığınıza ilişkin görüşünüzü 1 ile 5 arasında bir değer seçerek puanlayınız.

Soru	Kesinlikle Katılmıyorum (1)	Katılmıyorum (2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle Katılıyorum (5)
Anadolu Meydanı'nın şuan ki genel durumundan memnunum.					
Anadolu Meydanı güvenlidir.					
Anadolu Meydanı belirli bir biçim veya karaktere sahiptir.					
Anadolu kentin kimliğini yansıtıyor.					
Anadolu alanındaki donatılar yeterli.					
Anadolu Meydanında yaya dolaşımını rahat sağlayabiliyorum.					
Anadolu Meydan'ın da mekansal bütünlük vardır.					
Anadolu meydanı konforludur.					
Anadolu Meydan'ın da bitkisel düzenleme yeterlidir.					
Anadolu Meydanı					

sürdürülebilir.					
Anadolu Meydan'ın da dinlenme ve eğlenme alanı yeterlidir.					

Anadolu Meydanının odak noktası nedir ?

.....

ÖZGEÇMİŞ

EZGİ URSAVAŞ

ÖĞRENİM BİLGİLERİ

Yüksek Lisans 2020-2023	Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Antalya
Lisans 2013-2018	Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Trabzon